وَ نُنَزِّلُ مِنَ ٱلْقُرآنِ ما هُوَ شِفٰآءٌ وَ رَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ

این کتاب از نسخه‌های ناب استخراج شد — زانکه از دعوات گفتم زینت‌الدّعوات شد

زینت‌الدّعوات
فی
الختوم و اذکار

تهیّه و تنظیم: علیرضا یعقوبی

بم / رجب‌المرجب ۱۴۲۴ ه.ق

بسم الله الرحمن الرحیم

مقدمه

حمد و سپاس معبودی را سزاست که بر بندهٔ خود کتاب قرآن را نازل کرد و در آن هیچ نقص و کژی ننهاد.[1] و درود بیکران بر سرور و اشرف انبیاءِ و المرسلین محمد ابن عبدالله صلی‌الله علیه و آله خاتم‌النّبیین و علی وصیه علی بن ابیطالب امیرالمؤمنین و سیّد الوصیّین و علی الائمّه من ذریّته اجمعین.

و امّا هدف از جمع‌آوری مجموعه.

چون این حقیر (نگارنده) سالهای متمادی در پی جمع‌آوری و دستیابی به کتب مطبوع و خطّی و معتبر در زمینهٔ ختوم متعلّق به آیات و سور و کلمات قرآنی و همچنین ادعیه و اذکار از مجموعات بزرگان به کتابخانه‌های شخصی و همچنین استادان این علوم مراجعه نمودم از آنجا که بعضی از کتب مذکور کمیاب بوده و در نزد کتابخانه‌های شخصی و غیره جمع‌آوری و همچنین بعضی از این کتب به علّت حجم زیاد در دسترس همگان قرار نمی‌گیرد خواستم به حول و قوهٔ الهی و در سایهٔ توجّهات ائمّهٔ اطهار (علیهم‌السّلام) آنچه از ختوم و اذکار و ادعیّه جمع‌آوری شده با توجّه به در نظر گرفتن اسناد و صحّت و اعتبار آنها از کتب معتبره بزرگان دین بر طبق اخلاص جهت استفادهٔ طالبان به رشتهٔ تحریر بیاورم و مسمّی نمودم این مجموعه را به: زینت‌الدّعوات (فی

---

۱. کهف: ۱۰.

الختوم و اذکار) باید هر ختم و ذکری را که به جهت حاجتی بخوانند یا بنویسند یقین و اطمینان قلبی داشته باشد که چنانکه آن حاجت و مقصود به صلاح فردی او یا مصلحت اجتماعی باشد خداوند آن حاجت را برآورده خواهد نمود و شک به دل راه ندهند که اگر شک و تردید به خاطر رسد حاصل شدن آن حاجت مشکل خواهد شد و این به تجربه بزرگان دین رسیده است.

و همچنین باید ادب را رعایت کرده و با وضو و طهارت کامل ظاهری و باطنی به انجام برساند و دعا را وسیلهٔ امور نامشروع قرار ندهد که ضرر آن به نفس او برگشت خواهد نمود و ادعیه‌ای که نقل شده اغلب آنها به تجربه رسیده که با شرایط و آداب انشاءالله تخلّف ندارد.

امید است که خوانندگان محترم و اولوالالباب چنانچه خطا و یا سهوی در این مجموعه مشاهده نمودند به قلم عفو بپوشند و در مواقع مخصوص ما را از دعای خیر و طلب مغفرت فراموش نفرمایند.

و از خداوند منّان مسئلت می‌نمایم که این مجموعه را برای طالبین و راغبین مفید قرار دهد.

«إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ»[1]

چنانچه، از این مجموعه ثوابی عاید گردد تقدیم می‌نمایم به پدرم، اصغر یعقوبی، و از خداوند بزرگ عاجزانه مسألت می‌نمایم اجابت و قبول فرماید.

---

۱. هود: ۶۱.

لاتستشفین بغیر القرآن فانه من کل داء و شاف

طـبیبم گـر خـدا بـاشد دوای مـن دعـا بـاشد

دعــایم وقت نـومیدی شـفا بـر دردهـا بـاشد

شــفاعت جــو ز پـیغمبر شـفای درد از قـرآن

که او باشد طبیب دین و این باشد تو را درمـان

ز چشـم دل اگـر کـوری هـمانا از خـدا دوری

چو دوری از خدا دائم به درد خویش رنـجوری

مداوا نیست دردی راکه آن بخل و حسادت هست

علاجی نیست قلبی را که اندر او قسـاوت هست

حـذر از مـردم پسـتی کـه از صـنف بـخیلانند

امان از این حسودانی که هـر یک آفت جـانند

حسودا بگذر از حسرت تو خود بیچاره می‌گردی

چو نعمت در زوال افتی و هم آواره مـی‌گردی

طــبیبا گــرچـه بـیمارم مـیا هـرگز بـه بـالینم

کــه مـن مأنـوس قـرآنـم مـطیع آل یـاسینم

کجا باشد تــو را ای دل طـبیبی بـهتر از ایـمان

کجا بـاشد تـو را عـلت شـفایی بـهتر از قـرآن

فهرست مندرجات

در فضیلت و فوائد دعا: طبق آیات و احادیث

«نقل از کتب بزرگان دین»

قالَ اللهُ تعالی: وَ قال ربکم ادعونی استجب لکم ان الذین یستکبرون عن عبادتی سیدخلون جهنم داخرین (غافر: ۶۳).

خداوند تعالی می‌فرماید: و گفت پروردگار شما بخوانید مرا تا اجابت کنم شما را به درستی که آنان که از عبادت من تکبر کنند به زودی در حال ذلّت و خواری وارد جهنّم می‌شوند.

مهمّترین و ارزشمندترین عبادات که از گرایشهای فطری و مقدّس انسانی و همچنین راههای درک نزدیکی به خداوند طریقهٔ دعا است که همان عرض نیاز کردن و بیان بندگی بنده به درگاه ربّ‌الارباب می‌باشد در احادیث و فرمایشات بسیار از ائمّهٔ اطهار علیهم‌السلام نقل شده است که منظور از عبادت در آیهٔ شریفهٔ ذکر شده دعا می‌باشد. چنانکه خداوند اوّل امر به دعا فرموده و در همین آیه هم وعدهٔ اجابت نموده است.

و همچنین در آیهٔ ۷۷ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان می‌فرماید: **قُلْ ما یَعْبَؤُا بِکُمْ رَبّی لَوْلا دُعآؤُکُمْ**: ای رسول ما به امّت بگو که اگر دعای شما نباشد خداوند من به شما اعتنایی نخواهد کرد.

باطن را خالص گرداند فقط برای خدا: **وَ أَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلّهِ**[1] و از فرمایشات حضرت رسول صلی الله علیه و آله می‌باشد که حق تعالی فرموده است: «کسی که مشغول بگرداند او را ذکر من به طوری که حاجت خود را فراموش کند من در عوض می‌دهم به او بهتر از آن را که به حاجت طلب‌کنندگان می‌دهم.»

قال رسول‌الله صلی الله علیه و آله: ادعوالله و انتم مؤمنون باالاجابة و اعلموا انّ‌الله لایستجیب دعاءً من قلب غافل لاهٍ (نهج‌البلاغه): خدا را بخوانید و به استجابت دعای خود یقین داشته باشید و بدانید که خداوند دعا را از قلب غافل و بی‌خبر نمی‌پذیرد.

البتّه حضور قلب تنها به معنی صحبت نکردن با مردم در هنگام دعا نیست؛ بلکه ترک صحبت با مردم و همچنین با نفس خود در هنگام دعا می‌باشد و اینکه فکر او به جای دیگر نرود.[2]

دوم آنکه پیوسته و در همه حال به دعا کردن مداومت نماید حتّی در هنگام نعمت خدا را فراموش نکند. چنانکه خداوند در آیات زیادی به این موضوع اشاره فرموده از جمله: **فاذا رکبوا فی الفلک دعوالله مخلصین له الدّین فلمّا نجّیهم الی البرّ اذاهم یشرکون** (العنکبوت: ۶۶): پس چون سوار شوند در کشتی در آن حال خدا را با اخلاص کامل می‌خوانند و چون از خطر دریا به ساحل نجات رسیدند آنگاه ایشان شرک می‌آورند.

قال النّبی صلی الله علیه و آله: مَنْ سره ان یستجیب‌الله له عند الشّدائد و الکرب فلیکثر الدّعاء فی الرّخاء (نهج‌الفصاحه): هر که دوست دارد خدا هنگام سختی و مصیبت دعای او را اجابت کند هنگام گشایش و راحتی بسیار دعا کند.

به سند صحیح از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام منقول است که: کسی که پیش از نزول بلا دعا کند چون بلا نازل شود دعایش مستجاب است و

---

۱. النساء: ۱۴۶.
۲. اسرارالصّلاة.

ملائکه می‌گویند این صدای آشنایی است و دعای او را از آسمان منع نمی‌کنند و کسی که پیش از نزول آن بلا دعا کند برای دفع آن بلا خدا آن بلا را به او ننماید.

و فرمود: دعا کردن در وقت راحتی سبب برآمدن حاجت به وقت گرفتاری است.

تقوا

از مهمترین اموری که باعث اجابت دعا و تأثیر ختوم می‌باشد تقوا می‌باشد. چنانکه خداوند متعال فرموده: **«اِنّ اکرمکم عندالله اتقکُمْ»**[1] به درستی که گرامی‌ترین شما نزد خدا پرهیزگارترین شماست و همچنین فرموده: **«فالهمها فجورها و تقویها قدافلح من زکیها»**[2].

و از حضرت رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله نقل است که فرمود: «یک صفت در هر که باشد دنیا و آخرت مطیع فرمان او شود و در بهشت جای گزینند و آن تقواست.»

پس دعا کننده باید پرهیزگار و مقیّد به اوامر الهی و ترک‌کنندهٔ مناهی و معاصی باشد که بدون تقوا و تزکیهٔ نفس اثری از دعا و ختوم ظاهر نخواهد شد.

معرفت و شناخت خداوند

از شرایط دیگر استجابت دعا کمال معرفت و شناخت خداوند می‌باشد که از او حاجت می‌طلبند و از حضرت صادق علیه‌السلام منقول است که چون دعا کنی گمان کن حاجت تو در خانهٔ تو است.

الحاح (اصرار و پافشاری در دعا)

از شرایط استجابت دعا اصرار و الحال در دعاست: **«اِنّ‌الله یحبّ الملحّین**

---

۱. الحجرات: ۱۴.   ۲. الشمس: ۸ـ۹.

فی الدّعاءِ» (نهج‌الفصاحه): خداوند کسانی که در کار دعا اصرار می‌ورزند دوست دارد.

قال رسول‌الله ﷺ: «اِنّ‌الله یُحِبّ السائل اللحوح» (بحارالانوار، ج ۹۰، ص ۴۶۲): حضرت رسول خدا ﷺ فرمود: به درستی که خداوند دوست دارد سؤال‌کننده‌ای (دعاکننده) که در خواستن حاجتش اصرار و پافشاری کند.

روی عن اباجعفر علیه‌السلام یقول: «وَاللهُ لایلح عبدالمؤمن علی‌الله فی حاجة اِلاّ قضاها له» (بحارالانوار، ج ۹۰، ص ۴۶۲): از حضرت امام محمّدباقر علیه‌السلام منقول است که فرمود: «والله که الحال (اصرار) نمی‌نماید مؤمنی بر خدا در حاجت خود مگر اینکه خداوند برآورده کند حاجتش را برای او.»

قال‌الصّادق علیه‌السلام: «اِنّ‌الله تبارک و تعالی یعلم ما یرید العبد اذا دعاه و لکن یحبّ ان یبث الیه الحوائج، فاذا دعوت فسم حاجتک» (بحارالانوار، ج ۹۰، ص ۴۲۴): حضرت جعفر بن محمدالصادق علیه‌السلام فرمود: «حق‌تعالی حاجت بندگان خود را می‌داند در هنگامی که او را دعا می‌کنند ولی دوست دارد که حاجتهای خود را نزد او بیان کنند پس چون دعا کنی ذکر کن حاجت خود را».

دیگر از آداب دعا: مخفی کردن دعا می‌باشد چون که دعای پنهان به اخلاص نزدیک و از ریا دور است.

قال رسول‌الله ﷺ: **«دعوة فی السر تعدل سبعین دعوة فی العلانیة»** (نهج‌الفصاحه): حضرت رسول ﷺ فرمود: «یک دعای نهانی برابر هفتاد دعای آشکار است.»

قال‌الصّادق علیه‌السلام: قال‌الله تعالی: «من ذکرنی سراً ذکرته علانیه» (بحارالانوار، ج ۹۰، ص ۴۴۳): امام جعفر صادق علیه‌السلام فرمود: خداوند بلندمرتبه فرمود: «هر کس مرا پنهانی یاد کند یاد می‌کنم او را آشکار.»

عن ابی‌الحسن الرّضا علیه‌السلام: «دعوة تخفیها افضل من سبعین دعوة تظهرها» (بحارالانوار، ج ۹۰، ص ۴۴۱): از حضرت علی‌بن‌موسی‌الرّضا علیه‌السلام منقول است که:

یک دعای پنهانی بنده بهتر است از هفتاد دعا که آشکار به جا آورده شود.

«و از حضرت صادق علیه‌السلام منقول است که: هرچه را خدا واجب کرده آشکارا انجام دادنش بهتر است از پنهان کردن و هرچه سنّت باشد نهان کردنش بهتر است از آشکار کردن و اگر کسی زکات مالش را که واجب می‌باشد بر دوش بگیرد و آشکارا قسمت نماید به درستی که نیکو و زیبا خواهد بود و همچنین نمازهای واجب به جماعت و در مساجد و جمع به جا بیاورند فضیلت بی‌اندازه دارد و احادیثی که در باب مخفی نگه داشتن عبادات می‌باشد منظور عبادتهای سنّت است و دیگر اینکه اگر حاجت بزرگی داشته باشد استعانت به دعای مؤمنان بجوید و در جمع ایشان دعا کند که باید منظور کوچک شمردن خود باشد تا از ریا در امان بماند و البتّه در جمع دعا کردن بهتر است که برکات انفاس مؤمنان و اجتماعات ایشان بسیار می‌باشد»[1] و از حضرت صادق علیه‌السلام منقول است که هیچ گروه چهل نفری گرد هم جمع نشوند که به طور اجتماع خدا را بخوانند مگر اینکه خداوند دعایشان را مستجاب خواهد کرد و اگر چهل نفر نباشند چهار نفر هر یک ده بار خدا را بخوانند، خداوند دعایشان را اجابت خواهد کرد و اگر چهار نفر نبودند یک نفر چهل بار بخواند خداوند عزیز و جبّار جوابش را خواهد داد (اصول کافی، ج ۴، ص ۲۴۲).

اوقات استجابت دعا

دیگر رعایت نمودن اوقات استجابت دعاست زیرا که خداوند بعضی از زمانها و مکانها را در استجابت دعا مؤثّر قرار داده است. باید اوقات شریفه را برای دعا کردن اختیار کنند مثل روز عرفه و ماه رمضان و شبهای قدر و روز جمعه و همچنین شبهای جمعه چنانکه حضرت رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمود: «دو وقت

---

۱. عین‌الحیوة.

است که درهای آسمان در آن هنگام گشوده می‌شود و کمتر ممکن است دعای دعاکننده‌ای رد شود، هنگام نماز و صف‌آرایی در راه خدا.» (نهج‌الفصاحه)

از حضرت رسول ﷺ منقول است که «بهترین وقتها که خدا را بخوانید سحرهاست.» و همچنین فرمود: دعای میان اذان و اقامه رد نمی‌شود. (نهج‌الفصاحه)

و بهترین ساعات برای دعا از قول ائمّهٔ اطهار (علیهم‌السّلام) هنگام وزیدن بادها و گردیدن سایه‌ها[1] و همچنین آمدن باران می‌باشد.

قال‌الصّادق علیه‌السلام: **«یستجاب الدّعاء فی اربعه مواطن، فی الوتر و بعد طلوع الفجر و بعد ظهر و بعد المغرب»** (بحارالانوار، ج ۹۰، ص ۴۴۵): حضرت صادق علیه‌السلام فرمود: «استجابت می‌شود دعا در چهار وقت در نماز وتر (از نماز شب) و بعد از طلوع فجر (بعد از نماز صبح قبل از طلوع آفتاب) و بعد از نماز ظهر و بعد از نماز مغرب».

و دیگر از اوقات استجابت دعا از قول ائمّهٔ اطهار (علیهم‌السّلام) سحر تا طلوع آفتاب می‌باشد که فرموده‌اند: به درستی که این ساعتی است که درهای آسمان گشوده می‌شود و روزیها قسمت می‌شود و حاجتهای عظیم برآورده می‌شود.

و همچنین در روز جمعه وقتی که امام از خطبه فارغ شود تا وقتی که مردم به نماز برخیزند و ساعت دیگر آخر روز جمعه است تا فرو رفتن آفتاب.

و در آخر روز جمعه که نصف قرص آفتاب فرو رود (غروب کند).

به سند معتبر از حضرت صادق علیه‌السلام منقول است که فرمود: بر تو باد به دعا کردن در حال سجده که بنده در حال سجود از جمیع احوال به خدا نزدیکتر است.

---

۱. هنگام زوال بعد از نماز ظهر که آفتاب به سمت مغرب مایل می‌گردد.

تضرّع و دلشکستگی

یکی دیگر از شرایط و آداب دعا: تضرّع کردن و دلشکستگی می‌باشد. **«ادعوا ربّکم تضرعاً و خفیةً إنّه لایحبّ المعتدین»** (الاعراف: ۵۴): خدا را به تضرّع و زاری و به صدای آهسته بخوانید به درستی که او دوست ندارد از حدگذرندگان را.

حضرت رسول ﷺ فرمود: **«اغتنموا الدّعاء عند الرقة»**: به هنگام رقّت دعا را غنیمت شمارید.

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام «بکاء العیون و خشیة القلوب من رحمةالله تعالی ذکره فاذا ذکره فاذا وجدقوها فاغتنموا الدّعآء ولو ان عبداً بکي في امّة لرحمالله تعالي ذکره تلک الامة لبکاء ذالک العبد» (بحارالانوار، ج ۹۰، ص ۴۳۹): حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام فرمود: گریه چشمها و خوف قلبها از رحمتهای خداوند بلندمرتبه می‌باشد. چون ذکر خداوند را می‌گویید پس چون این دو حالت در شما به وجود آمد غنیمت شمارید دعا را حتّی اگر بنده‌ای گریه کند در امّتی رحم می‌کند خداوند بلندمرتبه برای آن امّت برای گریهٔ آن بنده.»

«وَ إذا سمعوا ما انزل الي الرّسول تري اعینهُم تفیض من الدمع مما عرفوا من الحق» (المائده: ۸۳): «و چون آیاتی را که به رسول فرستاده شد بشنوند اشک از دیدهٔ آنها جاری شود زیرا حقّانیّت آن را شناخته‌اند.»

دیگر آنکه دستهای خود را بلند کند به طوری که زیر بغل او نمایان باشد. همچنین به سند معتبر از امام صادق علیه‌السلام نقل است دربارهٔ فرمودهٔ خداوند بزرگ **«فَما استکانوا لربّهم و ما یتضرّعون»** (المؤمنون: ۷۶). **قال: التّضرّع رفع الیدین** (بحارالانوار، ج ۹۰، ص ۴۴۰): فرمود: تضرّع یعنی بلند کردن دستها هنگام دعا کردن می‌باشد. از حضرت سلمان فارسی (رضوان‌الله تعالی علیه) نقل شده از پیغمبر ﷺ: «خداوند حیا می‌کند دست بنده‌ای را که به سویش بلند شده خالی و ناامید برگرداند.» چون دستها را پایین می‌آورد بر سر و صورت خود

بکشد.

قال الصّادق علیه‌السلام: «ان ابي علیه‌السلام كان يقول: ان اقرب ما يكون العبد من الرّبّ عزّوجلّ وَ هو ساجد باكٍ» (اصول کافی، ج ۴، ص ۲۳۶): حضرت صادق علیه‌السلام فرمود: «همانا پدرم همیشه می‌فرمود: نزدیکترین حالات بنده به خداوند عزیز و بلندمرتبه هنگامی است که در سجده باشد و گریان».

همچنین فرمود: هر وقت بدنت لرزان و اشکت روان و دلت ترسان گردید این حالت را غنیمت شمار که دعایت مستجاب است.

دیگر آنکه صدای خود را پست کند نه چنان آهسته باشد و نه بسیار بلند بلکه میان جهر و اخفاء.

صدقه

دیگر از آداب و شرایط دعا صدقه دادن می‌باشد که هرچه در توان داشته باشد کم یا زیاد به محتاجان صدقه دهد.

چنانچه خداوند در قرآن مجید می‌فرماید: «**خُذْ مِنْ اَمْوالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَ تُزَكّيهِمْ بِها وَ صَلِّ عَلَيْهِمْ اِنَّ صَلَواتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَ اللهُ سَميعٌ عَليمٌ اَلَمْ يَعْلَمُوا اَنَّ اللهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبادِهِ وَ يَأْخُذُ الصَّدَقاتِ وَ اَنَّ اللهَ هُوَ التَّوّابُ الرَّحيمُ**» (توبه: ۱۰۵-۱۰۶): ای رسول ما: تو از مؤمنان صدقات را دریافت دار تا بدان صدقات نفوس آنها را پاک و پاکیزه سازی و دعا کن به ایشان که دعای تو مایهٔ آرام است برای ایشان و خدا شنوای داناست. آیا ندانستند که محققاً خدا توبهٔ بندگان را می‌پذیرد و خدا صدقهٔ آنها را قبول می‌کند و البتّه خدا اوست توبه‌پذیر مهربان.»

و بر طبق آیات صریح قرآن برای صدقه شرایطی می‌باشد که خداوند صریحاً در قرآن مجید به آن اشاره فرموده از جمله: **يا اَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا لاتُبْطِلُوا صَدَقاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَ الاَذي** (بقره: ۲۶۷): ای اهل ایمان باطل نسازید صدقات خود را

با منّت گذاردن و آزار کردن.

و در آیهٔ دیگر خطاب به بندگان می‌فرماید: **إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ وَ إِنْ تُخْفُوها و تُؤْتُوهَا الْفُقَرَآءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ»** (بقره: ۲۷۴): اگر به مستحقّان آشکارا انفاق صدقات کنید کاری نیکو است لیکن اگر در پنهانی به نیازمندان (آبرومند) رسانید نیکوتر است برای شما.

قال رسول‌الله ﷺ: «صدقه السرّ تطفي غضب الرّبّ» (نهج‌الفصاحه): حضرت رسول ﷺ فرمود: صدقه نهان خشم پروردگار را خاموش می‌کند.

بر اساس آیات و احادیث مذکور شکّی نیست که صدقات مستحبّی را پنهانی دادن بهتر می‌باشد.

و از پیغمبر ﷺ منقول است که هفتاد نوع از شر را برشمردند که خدای تعالی به برکت صدقه آنها را رفع می‌کند و از حضرت امام جعفر صادق علیه‌السلام روایت است که دوا کنید بیماران خود را با صدقه و دفع نمایید بلا را به دعا و طلب روزی کنید به صدقه و همچنین از آن بزرگوار مروی است که مستحبّ است از برای بیمار چیزی به سائل بدهید و آن سائل را امر کند که برای او دعا کند.

دعا کردن برای مؤمنان

دعا کننده باید برای مؤمنان دعا کند و در هنگام حاجت خواستن دیگران را در دعای خود شریک سازد.

قال النّبي ﷺ: «اذا دعا احد فليعم فانّه اوجب للدّعاء و من قدم اربعين رجلاً من اخوانه قبل ان يدعوا لنفسه استجيب له فيهم و في نفسه». پیامبر ﷺ فرمود: «اگر کسی از شما بخواهد دعایش مستجاب گردد چهل مرد (مؤمن) را مقدّم دارد از برادران دینی و از برای ایشان دعا کند قبل از آنکه برای خود دعا کند به درستی که خدا اجابت می‌نماید دعای او را برای آنها و خود او.»

حضرت رسول ﷺ فرمود: دعای مرد مسلمان که پشت سر برادر خود کند اجابت شود و بر بالای او ملکی (فرشته‌ای) موکّل است و هر دم برای برادر خود دعایی کند گوید پذیرفته باد و مثل همین دعا نیز برای تو خواهد بود (نهج‌الفصاحه).

ستایش و ثناء خداوند قبل از دعا

باید خدا را قبل از طلب حاجت به بزرگواری، عظمت، جود و کرم ستایش کند و نعمتهای خداوند را بر خود و دیگران یاد کند و شکر نعمت کند.

یا بني‌اسرائیل واذکروا نعمتي الّتي انعمت علیکم و اوفوا بعهدي اوف بعهدکم و ایاي فارهبون (البقره: ۴۰): ای بنی‌اسرائیل ذکر کنید نعمتهایی که به شما عطا کردم و به عهد من وفا کنید تا به عهد شما وفا کنم و از شکستن پیمان من برحذر باشید.

حضرت صادق علیه‌السلام فرمود: همانا در کتاب امیرالمؤمنین علیه‌السلام است که ستایش قبل از درخواست است پس هرگاه خداوند عزیز و بلندمرتبه را خواندی و به درگاهش دعا کردی او را تمجید کن، عرض کردند چگونه تمجید کنم؟ فرمود؛ می‌گویی: **«یٰا مَنْ هُوَ أَقْرَبُ إِلَيَّ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ، یٰا فَعّٰالاً لِمٰا يُرِيدُ، یٰا مَنْ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَ قَلْبِهِ، یٰا مَنْ هُوَ بِالْمَنْظَرِ الأَعْلىٰ، یٰا مَنْ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ»** (اصول کافی، ج ۴، ص ۲۳۷).

و از آن حضرت علیه‌السلام نقل است که فرمود: جز این نیست که آداب دعا همان مدح است و سپس ستایش و بعد اقرار به گناه آنگاه طلب حاجت به درستی که به خدا سوگند هیچ بنده‌ای از گناه بیرون نشده جز به اقرار به آن» (اصول کافی).

و مجلسی علیه‌الرّحمه گفته: گاهی گفته شود که تمجید گفتن **«الله‌اکبر»** و تمحید **«الحمدلله»** و تسبیح **«سبحان‌الله»** و تهلیل **«لاٰاِلٰهَ‌اِلاّالله»** است و ثنا آن

است که نعمتهایی که خداوند بر بنده عطا فرموده بشمارند و ممکن است که این کلمات شامل معانی دیگر هم باشد مانند تهلیل به **«لاٰاِلٰهَ اِلاّٰهُوَ»** و تمجید به **«لاٰحَوْلِ وَلاٰ قُوَّةِ اِلاّٰ بِاللهِ»** گفته شود.

صلوات فرستادن بر محمّد و آل‌محمّد

اِن‌الله و ملائکته یصلّون علی النّبي یا ایّها الّذین آمنوا صلّوا علیه و سلّموا تسلیما (الاحزاب: ۵۶).

دیگر از شرایط استجابت دعا، **صلوات فرستادن بر محمّد و آل‌محمّد** است.

عن‌الصّادق ﷺ، قال: «من کانت له الی‌الله حاجه فلیبدأ بالصّلاة علي محمّد و آله ثم یسأل حاجته ثم یختم بالصّلاة علي محمّد و آله فاِنّ‌الله عزّوجلّ اکرم من أن یقبل الطرفین و یدع الوسط اذا کانت الصّلاة علي محمد و آل لاتحجب عنه» (بحارالانوار، ج ۹۰، ص ۴۲۷): از حضرت صادق ﷺ منقول است هر که را به خدا حاجتی باشد اوّل صلوات بر محمّد و آل او بفرستد بعد از آن حاجت خود را بطلبد. پس دعای خود را ختم کند به صلوات بر محمّد و آل او به درستی که خدا کریمتر است از اینکه دو طرف دعا را قبول فرماید و میان او را رد کند زیرا که صلوات بر محمّد و آل او در حجاب نیست (بدون برخورد به حجابی بالا رود).

علت ظاهر نشدن اثر استجابت بعضی دعاها و همچنین عدم استجابت
(از قول و کتب بزرگان دین)

بر طبق آیات صریح قرآن که خداوند وعده فرموده **«ادعوني استجب لکم... ...»** که دعاهای بندگانم را اجابت می‌کنم و همچنین اخبار و احادیث و روایات بسیار از معصومین (علیهم‌السّلام) منظور از عبادت در این آیه دعا می‌باشد که البتّه خلاف در وعدهٔ خداوند نمی‌باشد. به چند دلیل اثر

استجابت بعضی دعاها ظاهر نمی‌شود.

اوّل آنکه خداوند علیم و حکیم در آیهٔ ۲۱۴ از سورهٔ بقره می‌فرماید:
عَسي اَنْ تَكْرَهُوا شَيْئاً وَ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَ عَسي اَنْ تُحِبُّوا شَيْئاً وَ هُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَاللهُ يَعْلَمُ وَ اَنْتُمْ لاتَعْلَمُونَ: «و شاید که چیزی را ناخوش دارید و آن خیر باشد برای شما و شاید که دوست دارید چیزی را و آن شرّ باشد برای شما و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید.»

حضرت صادق علیه‌السلام فرمود: **«اَحْفَظْ اَدَبَ الدُّعآء فَانْظُرْ مَنْ تَدْعُوا وَ كَيْفَ تَدْعُو وَ لِمٰا تَدْعُو»**: نگه دار ادب دعا خواندن را پس ببین چه کسی را می‌خوانی و چگونه می‌خوانی و برای چه می‌خوانی.

برای اینکه انسان بداند از خدا چه می‌خواهد و مبادا چیزی از خدا بطلبد که هلاک او در آن باشد در حالی که گمان می‌کند که خیرش در آن است.

چنانکه خداوند تعالی می‌فرماید: **«وَ يَدْعُ الْاِنْسانُ بِالشَّرِّ دُعآءَهُ بِالْخَيْرِ وَ كانَ الْاِنْسانُ عَجُولاً»** (سورهٔ الاسرا: ۱۳): و طلب می‌کند انسان چیز بد را مثل آنکه چیز نیک را طلب می‌کند و می‌باشد انسان در کار خود شتابان.

ممکن است حاجت و خواستهٔ بنده‌ای به ضرر او باشد و مصلحت بنده در رسیدن به آن خواسته نباشد که چون بنده نمی‌تواند میان این امور را تشخیص دهد باید دعا کند و اگر به خواسته‌اش نرسید از دعا کردن ناامید نشود و بداند که صلاح او در این چیز نبوده و با توجّه به اینکه دعا کردن یک نوع عبادت است که بهترین عبادتها باعث نزدیکی به خدا می‌شود.

دلیل دوم اجابت نشدن بعضی دعاها: بندگان باید بدانند که آیا به عهد و پیمانی که خداوند با آنها بسته است وفادار و پایبند می‌باشند که خداوند در آیات زیادی به این عهد اشاره می‌فرماید.

چنانکه در این آیه (۶۱) از سورهٔ مبارکهٔ «یسٓ» می‌فرماید: **«اَلَمْ اَعْهَدْ اِلَيْكُمْ يا بَني آدَمَ لاتَعْبُدُوا الشَّيْطانَ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبينٌ وَ اَنِ اعْبُدُوني هذا صِراطٌ**

مُسْتَقِيمٌ»: آیا با شما عهد نبستم ای فرزندان آدم که شیطان را نپرستید... (پیروی شیطان مکنید) به درستی که او دشمن آشکار شماست و اینکه مرا بپرستید (امر مرا اطاعت کنید) این است راه راست.

و به سند معتبر منقول است شخصی به خدمت حضرت صادق علیه‌السلام که حق تعالی می‌فرماید: «**أُدْعُونِی أَسْتَجِبْ لَكُمْ**»: دعا کنید تا دعای شما را مستجاب گردانم.

و ما دعا می‌کنیم و مستجاب نمی‌شود حضرت فرمود: دعای شما مستجاب نمی‌شود که وفا نمی‌کنید به پیمانهایی که حق تعالی از شما گرفته است در عمل نمودن به او امر و ترک نمودن مناهی و حق تعالی می‌فرماید: **وَ أَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ** (بقره: ۴۰): وفا کنید به عهد و پیمان من تا وفا کنم به عهد و پیمان شما.

«والله اگر شما وفا کنید از برای خدا، خدا نیز وفا می‌کند از برای شما» (بحارالانوار، ج ۹۰، ص ۴۵۹).

«**وَ مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللهِ**» (توبه: ۱۱۳): «و از خدا وفاکننده‌تر به عهدش نیست.»

دعاهایی که پذیرفته و اجابت می‌شود

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَ يَكْشِفُ السُّوءَ: «آیا آن کیست که دعای بیچارگان (مضطر) را به اجابت می‌رساند و رنج و غم آنان را برطرف می‌سازد» (النمل: ۶۲).

از حضرت صادق علیه‌السلام منقول است که فرمود: «اگر کسی از شما خواهد که از خدا هر حاجتی بطلبد به او عطا کند باید از همگی مردم مأیوس و ناامید باشد و اگر امید از غیرخدا نداشته باشد چون خدا این حالت را از دل او یابد هرچه سؤال کند به او عطا فرماید.»

حضرت رسول ﷺ فرمود: سه دعا بدون شک مستجاب می‌شود، دعای ستمدیده و مسافر و نفرین پدر در حقّ فرزند.

همچنین فرمود: دعایی که پدر برای فرزند کند، مانند دعایی است که پیغمبر برای امّت خود می‌کند. (نهج‌الفصاحه)

و همچنین از فرمایشات پیامبر ﷺ است:

سه مورد است که دعای کسی در آن رد نمی‌شود یکی آنکه مردی در بیابانی باشد که جز خدا کسی او را نمی‌بیند و برخیزد و نماز گذارد، دیگر آنکه مردی با گروهی در جنگ باشد و یاران او بگریزند و او استوار ماند و سوم آنکه مرد در آخر شب برای عبادت برخیزد.

پنج دعاست که مستجاب می‌شود، دعای مظلوم تا یاری شود و دعای زائر کعبه تا بازگردد و دعای کسی که به جهاد می‌رود تا به اقامتگاه خود برسد و دعای مریض تا شفا یابد و دعای برادری که در غیبت برادر خود برای او دعا کند و این دعا از همه دعاها زودتر مستجاب می‌شود (نهج‌الفصاحه).

با توجّه به اینکه دعا را شرایطی هست از جمله نیّت خالص و حضور قلب و سعی و کوشش و تضرّع و زاری و خداشناسی و تقوا و ترک گناهان و خوردن حلال و دیگر آداب مانند طهارت ظاهری و باطنی که اگر کسی شرایط و آداب را رعایت نکند و دعایش مورد اجابت قرار نگیرد خلافی با وعدهٔ الهی ندارد چنانکه دانه‌ای یا درختی به ثمر نرسد شکی نیست که در زمین نامساعد و شوره‌زار قرار گرفته است و یا ریشه‌اش کرم دارد.

وجه سوم آن است که خداوند دعایی را مستجاب می‌گرداند و صلاح بنده را در تأخیر آن می‌داند چرا که استجابت در آن زمان ممکن است به ضرر آن بنده باشد و یا اینکه خداوند می‌خواهد که بنده ترک دعا نکند و به درجات بالاتر فایز گردد.

و از حضرت صادق علیه‌السلام منقول است: بسیار است که حق تعالی دعای

شخصی را مستجاب می‌فرماید و تأخیر می‌نماید تا مدتی که او زیاده دعا کند و در حدیث دیگر فرموده گاه باشد که بنده دعا می‌کند پس حق تعالی بدو ملک که موکّلند به او می‌فرماید من حاجت او را رواکردم ولیکن الحال به او ندهید تا او دعا کند که من دوست دارم آواز او را بشنوم و در استجابت دعای منافق تعجیل می‌نماید و می‌فرماید: «این صدایی است که از شنیدن آن اکراه دارم.»
(بحارالانوار، ج ۹۰، ص ۴۱۴)

چهارم آن است که خداوند کریم بعضی از بندگان که حاجتی داشته باشند و صلاح در عطای آن نباشد اضعاف (دو چندان) آن حاجت را در دنیا و آخرت به ایشان کرامت فرماید پس دعای ایشان را رد نفرموده و حاجت را کاملتر رواکرده و یا مشابه آن حاجت را به او عطا می‌فرماید.

گر مرا خواندی اجابت دیر شد — حاجتی گر خواستی تأخیر شد
آنچه را خواهش نمودی کو بجاست — چون امانت باشد و در نزد ماست
در امانت ما ضمانت می‌کنیم — صاحب آن را اعانت می‌کنیم
پس دعا مخصوص خاصان من است — گر تو را دردی است درمان من است

البتّه دعا از خواسته‌های واقعی و فطری و گرایش‌های مقدّس انسانی است مهم است که انسان غبار را در دل قرار ندهد که وقتی دل پاک شد با ذکر خدا قلب در آرامش قرار می‌گیرد و شرایط استجابت دعا حاصل می‌شود و چنانکه بزرگان فرموده‌اند اصل تأثیر و استجابت دعا اخلاص و فروتنی و راغب بودن و شور و عشق می‌باشد و خداوند مهربان نیز با نهایت مرحمت ضامن شده در صورتی که بندگان به عهدشان وفا کنند او هم به عهدش که یکی از آنان اجابت دعا می‌باشد وفا کند و دعای بندگان را بر اساس صلاح فردی و مصلحت اجتماعی آنها اجابت فرماید.

حضرت رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمود: هیچ مسلمانی دعا نمی‌کند به شرط آنکه دعای او برای قطع رحم (گسستن پیوندهای خانوادگی) و یا انجام گناهی نباشد

مگر آنکه خداوند یکی از سه چیز را به او عطاء می‌کند: یا دعایش را اجابت می‌کند و یا پاداشش را برای آخرت ذخیره می‌سازد و یا به قدر خواسته‌اش بدی را از او می‌گرداند.

همچنین فرمود: خداوند با حیاء و بخشنده است وقتی مردی دستهای خود را به سوی او بلند کرد شرم دارد که آن را خالی و نومید بازگرداند (نهج‌الفصاحه).

و نُنَزِّلُ مِنَ الْقُرآنِ ما هُوَ شِفاءٌ وَ رَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ (الاسراء: ۸۵): و فرو فرستیم از قرآن آنچه آن شفاء است و رحمتی است برای گروندگان.

قال النّبی صلی‌الله‌علیه‌وآله: «مَنْ لَمْ يَسْتَشْفِ بِالْقُرْآنِ فَلاَ شَفَاهُ‌اللهُ» (بحارالانوار، ج ۸۹، ص ۱۰۸): نبی‌اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمود: هر که از قرآن شفا نطلبد خداوند شفایش ندهد.

عن ابی‌ابراهیم علیه‌السلام: إنه قال: «من استكفي بآية من القرآن من المشرق إلَى المغرب كفيَ اذا كان بيقين».

و قال العالم علیه‌السلام: فِی القرآن شفا مِنْ كُلِّ داء (اصول کافی، ج ۴، ص ۴۳۰؛ بحارالانوار، ج ۸۹، ص ۱۰۹).

امام موسی‌بن‌جعفر علیه‌السلام فرمود: اگر کسی از مشرق تا مغرب برود و آیه‌ای از قرآن را پشتیبان خود قرار دهد آن آیه او را کفایت میکند «اگر با یقین باشد».

و نیز فرمود: در قرآن شفا هر بیماری است.

۱

ادعیه و ختوم در خواصّ

بسم الله الرحمن الرحیم

قال علیّ‌بن‌الحسین علیه‌السلام: حدّثني ابي عن اخیه عن امیرالمؤمنین علیه‌السلام ان رجلاً قام الیه.... فقال: یا امیرالمؤمنین اَخبِرني عَنْ بِسْمِ‌اللهِ الرَّحمنِ الرّحیمِ ما معناهُ؟ فقال: ان قولک «الله» اعظم الاسمآء مِن اسماءالله تعالي و هو الاسْم الَّذی ینبغي ان یتسمّي به غیرالله و لم‌یتسم به مخلوق (بحارالانوار، ج ۸۹، ص ۱۴۷): امام زین‌العابدین علیه‌السلام فرمود: روایت کرد پدرم به نقل از برادرش از امیرالمؤمنین علیه‌السلام مردی بلند شد و عرض کرد: یا امیرالمؤمنین خبر بفرما ما را از معنی **بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم**؟ امام فرمود: به این مضمون «الله» اسم اعظم است از اسماءالله تعالی و اسمی است که کسی به غیر از خداوند سزاوار این نام نیست و هرگز مخلوقی به آن نامیده نشده.

در کتب معتبره آورده‌اند که «جرجیس» پیغمبر «علی نبیّنا و آله و علیه‌السلام» را به روایتی هفتاد و به روایتی هزار بار به نوعی کشتند و خداوند عالمیان باز او را به قدرت کاملهٔ خود زنده می‌گردانید، خلایق گفتند که این جادو کرده است، پادشاه آن زمان جادوگران و ساحران را طلبیده و به آنها وعدهٔ انعام داد به شرط آنکه «جرجیس» را هلاک سازند. پس بزرگ و مهتر جادوگران از پادشاه گاوی درخواست کرد که در ساعت آوردند. آن گاو را به دو نیم کرده و از هر نیمهٔ آن گاوی ساخت و دیگر بر دوش ایشان بذر و تخم نهاد و

کاشت که در حال سبز و خرّم گشته و خوشه به وجود آمده و به کمال رسید. پس آنها یقین تمام و اعتماد به جادوی او به هم رساندند آنگاه مهتر جادوگران قدح آبی درخواست نمود و افسونی بر آن آب خوانده و دمید و گفت این قدح آب را به «جرجیس» بدهید تا بیاشامد که اگر صد جان داشته باشد یکی به سلامت نبرد. چون آن قدح را جرجیس دید از روی یقین به **«بِسْمِ‌اللهِ‌الَّرحمنِ‌الرَّحیمِ»** متکلّم گردید و قدح را سرکشید و هیچ ضرری به وی نرسیده مهتر جادوگران پرسید که چونی فرمود: تشنه بودم سیراب گردیدم. پس آن جادوگران توبه کردند و ایمان آوردند. همین روایت در کتاب حیوةالقلوب علاّمهٔ مجلسی (ره) آمده است به نقل از ابن‌بابویه و قطب راوندی (ره) که به سند خود روایت کرده‌اند از ابن‌عبّاس: پس فرستادند ساحری که از همه ماهرتر بود و هر جادویی که توانست کرد ولی تأثیر نکرد. پس زهر کشنده‌ای به او خوراندند.

آن حضرت فرمود: **«بِسْمِ‌اللهِ الَّذي یضل عِنْد صِدْقه کذب الفجرة و سِحر السحرة»** پس هیچ ضرری به آن حضرت نرسانید (حیوةالقلوب، علاّمهٔ مجلسی، ج ۱۷ باب ۳۳؛ خواص‌الایات).

ختم اول آیهٔ مبارکهٔ «بِسْمِ‌اللهِ‌الَّرحمنِ‌الرَّحیمِ»

از بزرگان و مشایخ منقول است که هر که در بلایی گرفتار شود و راه نجات بر او بسته باشد بعد از هر نماز نوزده مرتبه بگوید: **نَجاةَ مِنْکَ یٰا سَیِّدَ الْکَرِیمَ نَجِّنٰا وَ خَلِّصْنٰا بِحَقِّ بِسْمِ‌اللهِ‌الرَّحمٰنِ‌الرَّحِیمِ** و اگر این کلمات را در یک مجلس[1] هفتصدوهشتادوشش بار بخواند کاملتر خواهد بود[2] (از مقدّمهٔ قرآنی،

---

۱. منظور از یک مجلس این است که در مابین خواندن صحبت و عمل دیگری تا تمام شدن عدد مذکور خواندن دعا نشود.

۲. هفتصدوهشتادوشش: عدد ابجدی آیهٔ شریفهٔ بسم‌الله‌الرّحمن‌الرّحیم می‌باشد.

چاپ قدیم و همچنین منتخب‌الختوم).

طریقهٔ ختم دوم آیهٔ مبارکهٔ «بِسْمِ‌اللهِ‌الرَّحمنِ‌الرَّحیمِ»

از برای آیهٔ مبارکه دو لوح می‌باشد یکی عربی و یکی عددی که باید در روز شرف شمس (که روز نوزدهم فروردین ماه) باشد نوشته شود و تا مدّت هفت روز یا هفت شب هر روز آیهٔ مبارکهٔ **بسم‌الله‌الرّحمن‌الرّحیم** هفتصدوهشتادوشش بار خوانده شود و بعد از اتمام یکصدوسی‌ودو مرتبه صلوات بفرستند و دو لوح روبروی خوانندهٔ دعا باشند با رعایت طهارت ظاهری و باطنی و رو به قبله و در وقت و مابین خواندن عدد مذکور صحبت و عمل دیگری نشود و بعد از هفت روز دو لوح را معطّر نموده و پیچیده و همراه داشته باشند که جهت گشایش و جمیع حاجات و مهمّات مشروع مجرّب و مفید می‌باشد (نقل از مفتاح‌السّعادات و اکثر کتب ادعیه).

و دو لوحهٔ آیهٔ مبارکه این است که باید نوشته شود:

الرّحیم	الرّحمن	الله	بسم
بسم	الله	الرّحمن	الرّحیم
الرّحمن	الرّحیم	بسم	الله
الله	بسم	الرّحیم	الرّحمن

۱۹۶	۱۹۹	۲۰۲	۱۸۹
۲۰۱	۱۹۰	۱۹۵	۲۰۰
۱۹۱	۲۰۴	۱۹۷	۱۹۴
۱۹۸	۱۹۳	۱۹۲	۲۰۳

و در کتاب مفتاح‌السّعادات مذکور بود که لوح زیر هنگام قرائت روبروی صاحب دعوت باشد.

۱ بسم ۱۰۲	۶ الله ۶۶	۱۱ الرّحمن ۳۲۹	۱۶ الرّحیم ۲۸۹
۱۵ منعم حلیم ۲۸۸	۱۲ قیوم عططوف ۳۳۰	۵ اول وحید ۶۵	۲ واحد سیید ۱۰۳
۸ احد مجیب ۶۸	۳ جواد ملک ۱۰۴	۱۴ مانع قوي ۲۸۷	۹ احد قدیر ۳۲۷
۱۰ صمد صدق ۳۲۸	۱۳ مؤمن علیم ۲۸۶	۴ هو عزیز ۱۰۵	۷ هادي والي ۶۷

(۱) این ختم و دیگر ختوم اگر از اوائل ماه قمری تا چهاردهم ماه شروع و در وقت شروع ختم با ملاحظه به تقویم نجومی ملاحظه شود که قمر در عقرب نباشد بسیار بهتر می‌باشد.

ختم سوم آیهٔ مبارکهٔ «بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ»

به جهت برآمدن حاجات از بعضی بزرگان منقول است که هر که را حاجتی باشد روز چهارشنبه و پنج‌شنبه و جمعه روزه‌دار باشد و در اوّل روز جمعه غسل کند و به مسجد رود و در وقت رفتن به مسجد چیزی اندک یا زیاد صدقه بدهد و چون نمازجمعه را به جا آورد بگوید:

اَللّٰهُمَّ اِنّي اَسْئَلُکَ بِاسْمِکَ بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ اَلَّذي لاٰاِلٰهَ اِلاّٰ هُوَ عٰالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهٰادَةِ الرَّحْمٰنُ الرَّحيمُ اَلَّذي لاٰاِلٰهَ اِلاّٰ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاٰتَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاٰ

نَوْمٌ اَلَّذي لااِلٰهَ اِلاّٰ هُوَ الَّذي مَلَاَتْ عَظَمَتُهُ السَّمٰواتِ وَ الْاَرْضَ وَ اَسْئَلُکَ بِاسْمِکَ بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحیمِ اَلَّذي لاٰ اِلٰهَ اِلاّٰ هُوَ عَنَتْ لَهُ الْوُجُوهُ وَ خَضَعَتْ لَهُ الرِّقٰابُ وَ خَشَعَتْ لَهُ الْاَبْصٰارُ وَ جِلَتْ مِنْهُ الْقُلُوبُ وَ ذَرَفَتْ مِنْهُ الْعُیُونُ اَنْ تُصَلِّيَ عَلیٰ سَیِّدِنٰا مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ اَنْ تُعْطِیَنِي حٰاجَتي.

بعد از آن حاجت خود را یاد کند البتّه برآورده شود و وصیّت فرموده‌اند که این ختم را به کسی که صالح و خدا ترس نباشد نیاموزند و همچنین گفته‌اند هر کسی که به گفتن **بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحیمِ** مداومت نماید روزی بر وی فراخ گردد و صفای باطن او را حاصل آید.

این ختم در کتاب «مفتاح‌السّعادات» نقل از کتاب دفع الهموم و الاحزان به نقل از پیغمبر صلی‌الله‌علیه‌وآله روایت شده است.

۲

ادعیه و ختوم در خواصّ
فاتحة الکتاب (حمد)

وَ لَقَد اتَيْناکَ سَبْعاً مِنَ المَثاني وَ القُرآنَ العَظيمَ (الحجر: ۸۸): و به تحقیق دادیم تو را هفت آیه از سوره که دوبار نازل شد و قرآن عظیم.

روی عن النّبی صلی‌الله‌علیه‌وآله انه قال: فی «الحمدلله» سبع مرات شفا من کُلّ داء (بحارالانوار، ج ۸۹، ص ۱۵۵): از نبی‌اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله مروی است که فرمود: هفت بار سورهٔ «حمد» شفاء هر بیماری است.

عن امیرالمؤمنین علیه‌السلام: قال رسول‌الله صلی‌الله‌علیه‌وآله: «ان فاتحة الکتاب اشرف ما في کنوز العرش» (بحارالانوار، ج ۸۹، ص ۱۷۳): از امیرالمؤمنین علیه‌السلام نقل است از قول حضرت رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله که فرمود: «به درستی که فاتحةالکتاب بالاتر است از آنچه در گنجهای عرش باشد».

و روی عن ابی‌عبدالله علیه‌السلام انه قال: «لو قرات "الحمد" عَلي مَيِّتٍ سبعين مَرَّةٍ ثُمَّ رَدَدْت فيهِ الرّوحُ ما كانَ عَجباً» (اصول کافی، ج ۴، ص ۴۲۹؛ بحارالانوار، ج ۸۹، ص ۱۵۵): از امام صادق علیه‌السلام نقل است که فرمود: «اگر هفتاد بار سورهٔ "حمد" بر مرده‌ای خوانده شود و روح به تن او بازگردد شگفت نیست».

ختم سورهٔ مبارکهٔ الحمد (۱)

از جمله ختمهای مجرّبه که انشاءالله تخلّف ندارد و از قول بزرگان دین

همچون مرحوم مجلسی و بسیاری از علمای دیگر به تجربه رسیده ختم سورهٔ مبارکهٔ «الحمد» است و طریقهٔ آن این است که از روز جمعه بعد از نماز صبح شروع نماید و چهل‌ویک روز هر روز چهل‌ویک مرتبه بلافاصله بخواند و در یک مکان و زمان به طوری که قبل از طلوع آفتاب به اتمام برسد و اگر در وقت یا عدد خواندن اختلافی افتد یا یک روز موفق به خواندن نشود باید ختم را از نو شروع نماید و همچنین اگر در مابین ختم حاجت برآورده شود هر چند که دولت عظیم باشد باید ختم را در چهل‌ویک روز تمام کند و در این چهل‌ویک روز پیرامون مناهی و معاصی نگردد.

اسباب دنیوی و فتح مهمّات او به جایی می‌رسد که از ضبط کردن در زحمت باشد و به درستی که مجرّب است باید که رعایت حضور قلب و تقوی را بکند و در اثناء قرائت عدد مذکور حرف و عمل دیگری انجام ندهد و هر روز بعد از اتمام خواندن چهل‌ویک مرتبه سوره بلافاصله این دعا را سیزده نوبت بخواند:

یا مُفَتِّحُ فَتِّحْ یا مُفَرِّجُ فَرِّجْ یا مُسَبِّبِ سَبِّبْ یا مُیَسِّرُ یَسِّرْ یا مُسَهِّلُ سَهِّلْ یا مُدَبِّرُ دَبِّرْ یا مُتَمِّمُ تَمِّمْ بِرَحْمَتِکَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ... (وَ حَسْبُنَااللهُ وَ نِعْمَ الْوَکیلُ).

نوع دیگر: ختم سورهٔ الحمد (۲)

از جهت حصول مطالب در یک شب جمعه سورهٔ مبارکهٔ حمد هزارویازده مرتبه خوانده شود و در بین خواندن به خواب نرود و عمل و صحبت دیگری انجام ندهد و ادّعای تجربه برای این ختم کرده‌اند و مدّت قرائت هزارویازده مرتبه حدوداً چهار ساعت کمی بیشتر طول می‌کشد. (منتخب‌الختوم)

ختم سورهٔ الحمد (۳)

از مقدّس اردبیلی (رحمةالله علیه):

به جهت هر مهمّی که باشد از ملّااحمد اردبیلی نقل است که فاتحةالکتاب را با این دو آیهٔ شریفه که مذکور می‌شود تا ده روز هر روز یازده مرتبه بخواند که مجموع صدوده مرتبه باشد البتّه به اجابت مقرون است.

آیهٔ اوّل این است:

ثُمَّ اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ اَمَنَةً نُعاساً يَغْشىٰ طائِفَةً مِنْكُمْ وَ طائِفَةٌ قَدْ اَهَمَّتْهُمْ اَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنا مِنَ الْاَمْرِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ اِنَّ الْاَمْرَ كُلَّهُ لِلّٰهِ يُخْفُونَ فِي اَنْفُسِهِمْ مالا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كانَ لَنا مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ ما قُتِلْنا هٰهُنا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ اِلَى مَضاجِعِهِمْ وَ لِيَبْتَلِيَ اللهُ ما فِي صُدُورِكُمْ وَ لِيُمَحِّصَ ما فِي قُلُوبِكُمْ وَاللهُ عَليمٌ بِذاتِ الصُّدُورِ... (آل‌عمران: ۱۴۹).

آیهٔ دوم این است:

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللهِ وَ الَّذينَ مَعَهُ اَشِدّاءُ عَلَى الْكُفّارِ رُحَماءُ بَيْنَهُمْ تَريٰهُمْ رُكَّعاً سُجَّداً يَبْتَغُونَ فَضْلاً مِنَ اللهِ وَ رِضْواناً سيماهُمْ في وُجُوهِهِمْ مِنْ اَثَرِ السُّجُودِ ذٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْريٰةِ وَ مَثَلُهُمْ فِي الْاِنْجيلِ كَزَرْعٍ اَخْرَجَ شَطْئَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوىٰ عَلىٰ سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرّاعَ لِيَغيظَ بِهِمُ الْكُفّارَ وَعَدَاللهُ الَّذينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَ اَجْراً عَظيماً (الفتح: ۳۰).

بعد از آن بگوید: **رَبِّ سَهِّلْ وَ يَسِّرْ وَ لاتُعَسِّرْ عَلَيْنا يا رَبِّ.**

ختم سورهٔ الحمد (۴)

جهت دفع بلا و قضاء و وسعت رزق و مقهور شدن دشمنان و عزیز شدن در نزد خلایق و قضای حاجت هر روز سورهٔ فاتحةالکتاب سه مرتبه خوانده شود و همچنین دعایی که مذکور می‌شود سه مرتبه خوانده شود:

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللهِ ﷺ اِمامي وَ فاطِمَةُ بِنْتِ رَسُولِ اللهِ صَلَواتُ اللهِ عَلَيْها فَوْقَ رَأْسي وَ اَميرُالْمُؤْمِنينَ عَلِيُّ بْنُ اَبيطالِبٍ وَصِيُّ رَسُولِ اللهِ عَنْ يَميني وَ الْحَسَنَ وَ

الْحُسَیْن وَ عَلِیٌّ وَ مُحَمَّدٌ وَ جَعْفَرٌ وَ مُوسیٰ وَ عَلِیٌّ وَ مُحَمَّدٌ وَ عَلِیٌّ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُجَّةُ الْمُنْتَظِرُ مُحَمَّدٌ صاحِبُ‌الزَّمانِ اَئِمَّتِي صَلَواتُ‌اللهِ عَلَیْهِمْ عَنْ شِمالِي وَ اَبُوذَر و سَلْمان وَ مِقْداد وَ حُذَیْفَه وَ عَمّار وَ اَصْحابُ رَسُولُ‌اللهِ رَضِیَ‌اللهُ عَنْهُمْ مِنْ وَرائي وَ الْمَلائِکَةُ عَلَیْهِمُ‌السَّلامُ حَوْلي واللهُ تَعالی رَبّي تَعالي شَأْنُهُ وَ تَقَدَّسَتْ اَسْمائه وَ تَظاهَرَت الا لاؤُهُ مُحیطٌ بي وَ حافِظي وَ حَفیظي وَاللهُ مِنْ وَرائِهِمْ مُحیطٌ بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَجیدٌ في لَوْحٍ مَحْفُوظٍ فَاللهُ خَیْرٌ حافِظاً وَ هُوَ اَرْحَمُ الرّاحِمینَ یا عَلِیُّ یا عَلِیُّ یا عَلِیُّ یا عَلِیُّ یا عَلِیُّ یا عَلِیُّ یا عَلِیُّ سُبْحانَ‌اللهِ وَ الْحَمْدُلِلهِ وَلا اِلٰهَ اِلاَّ اللهُ وَاللهُ اَکْبَرُ وَلا حَوْلَ وَلا قُوَّةَ اِلاّ بِاللهِ الْعَلِیِّ الْعَظیمِ بِرَبِّ الْکَریمِ وَ هُوَ الْعَلِیُّ الْوَلِیُّ النَّدیمُ یا واحِدُ الْباقي.

سأل عن اباجعفر الباقر عليه‌السلام عن المریض، هل یعلق علیه تعویذ او شیء من القرآن؟

فقال: نعم لابأس به «ان قوارع القرآن تنفع فاستعملوها».

سؤال شد از امام محمّدباقر عليه‌السلام از مریض، آیا آویزان شود بر مریض دعایی (که نوشته می‌شود) از قرآن؟

فرمود: بلی مکروهی در این کار نیست. به درستی که سیمای ظاهری قرآن نفع دارد و مورد استفاده قرار بگیرد (بحارالانوار، ج ۹۲، ص ۲۵۵).

سُئِلَ عن ابی‌عبدالله الصّادق عليه‌السلام: «فِي الرَّجُل یکون به العلة فیکتب له القرآن فیعلق علیه او یکتب له فیغسله و یشربه؟ فقال: لابأس به کله (طب‌الائمه، ص ۴۹؛ بحارالانوار، ج ۹۲، ص ۲۵۹): از امام جعفر صادق عليه‌السلام دربارهٔ مردی که بیمار بود سؤال شد آیا نوشته شود برای او دعایی از قرآن و آویزان شود و یا دعا را بشویند و به او بخورانند؟ فرمود: بلی کلاً کراهتی در این اعمال نیست.

عن اباجعفر عليه‌السلام قال: «من لم یبرئه "الحمد" لم یبرئه شیء» (اصول کافی، ج ۴، ص ۴۳۴): حضرت باقر عليه‌السلام فرمود: «کسی که سورهٔ "حمد" او را بهبودی نبخشد هیچ چیز بهبودیش ندهد».

خواص سورهٔ فاتحه جهت شفای مریض (۵)

اگر سورهٔ فاتحه را به حروف مقطع یعنی جداگانه غیرمتّصل بنویسد و به آب پاک محو سازد و آن آب را مریض بنوشد صحّت یابد (ترجمه از کتاب منبع اصول‌الحکمه عربی).

ب س م ا ل ل ه ا ل ر ح م ن ا ل ر ح ی م

ا ل ح م د ل ل ه ر ب ا ل ع ا ل م ی ن ا ل ر ح م ن ا ل ر ح ی م م ا ل ک ی و م ا ل د ی ن ا ی ا ک ن ع ب د و ا ی ا ک ن س ت ع ی ن ا ه د ن ا ا ل ص ر ا ط ا ل م س ت ق ی م ص ر ا ط ا ل ذ ی ن ا ن ع م ت ع ل ی ه م غ ی ر ا ل م غ ض و ب ع ل ی ه م و ل ا ا ل ض ا ل ی ن.

اللهم اشف بشفائک فلان‌بن‌فلان بحق سبعا من المثاني و القرآن العظيم.

سُئِلَ عن جعفربن‌محمّد عليه السلام: فقلت يا ابن‌رسول‌الله هل نعلق شيئاً من القرآن و الرقي علي صبياننا و نسائنا؟ فقال: نعم اذا كان في اديم تلبسه الحائض و اذا لم يكن في اديم لم‌تلبسه المراه (طبّ‌الائمه، ص ۴۹، ص ۴۹؛ بحارالانوار، ج ۹۲، ص ۲۵۵): از امام جعفر صادق عليه السلام سؤال شد: ای پسر رسول خدا آیا آویزان کنیم چیزی از قرآن و دعایی که نوشته می‌شود بر کودکان و زنانمان؟ فرمود: بلی اگر درون چرم باشد همراه زن در ایام حیض باشد و اگر درون چرم نباشد همراه زن هنگام حیض نباشد.

سُئِلَ عَنْ اباعبدالله عليه السلام عن المريض هل يعلق عليه شيء من القرآن او التعويذ؟ قال: لابأس، قلت ربما اصابتنا الجنابه....

قال: ان المؤمن ليس بنجس و لكن المرأه لاتلبسه اذا لم‌يكن فی اديم و اما الرجل و الصبي فلابأس (طبّ‌الائمه، ص ۲۹؛ بحارالانوار، ج ۹۲، ص ۲۵۵).

از امام جعفر صادق عليه السلام: از مریض سؤال شد که آیا چیزی از قرآن و یا دعایی که نوشته می‌شود از قرآن همراه بردارد؟ فرمود: اشکال ندارد. عرض کردند: در هنگام جنابت چطور؟

فرمود: به درستی که مؤمن نجس نیست. (نجس نمی‌ماند) ولکن زن همراه برندارد مگر درون چرم باشد و اما مرد و کودک اشکال ندارد.

مربع سورهٔ مبارکهٔ حمد (٦)

این مربع را نوشته با خود دارد و هر روز چهار مرتبه سورهٔ حمد را بخواند و به خود بدمد روزی او فراخ گردد و عجائب بینداز کرامات این مربع (نقل از مجمع‌الدّعوات).

غَیرِ المَغضُوبِ عَلَیهِم وَلا الضّالّین اٰمین	اِهدِنَا الصِّراطَ المُستَقیم صِراطَ الَّذینَ اَنعَمتَ عَلَیهِم	الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ مالِکِ یَومِ الدّینِ اِیّاکَ نَعبُدُ وَ اِیّاکَ نَستَعین	بِسمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ اَلحَمدُ لِلّٰهِ رَبِّ العالَمین
الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ مالِکِ یَومِ الدّینِ اِیّاکَ نَعبُدُ وَ اِیّاکَ نَستَعین	بِسمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ اَلحَمدُ لِلّٰهِ رَبِّ العالَمین	غَیرِ المَغضُوبِ عَلَیهِم وَلا الضّالّین اٰمین	اِهدِنَا الصِّراطَ المُستَقیم صِراطَ الَّذینَ اَنعَمتَ عَلَیهِم
بِسمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ اَلحَمدُ لِلّٰهِ رَبِّ العالَمین	الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ مالِکِ یَومِ الدّینِ اِیّاکَ نَعبُدُ وَ اِیّاکَ نَستَعین	اِهدِنَا الصِّراطَ المُستَقیم صِراطَ الَّذینَ اَنعَمتَ عَلَیهِم	غَیرِ المَغضُوبِ عَلَیهِم وَلا الضّالّین اٰمین
اِهدِنَا الصِّراطَ المُستَقیم صِراطَ الَّذینَ اَنعَمتَ عَلَیهِم	غَیرِ المَغضُوبِ عَلَیهِم وَلا الضّالّین اٰمین	بِسمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ اَلحَمدُ لِلّٰهِ رَبِّ العالَمین	الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ مالِکِ یَومِ الدّینِ اِیّاکَ نَعبُدُ وَ اِیّاکَ نَستَعین

۳

ادعیه و ختوم در خواصّ آیة الکرسی

از حضرت رسول ﷺ روایت است که سیّد اولاد آدم منم و سیّد اولیاء و اصفیاء امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام است و سیّد جوانان اهل بهشت حسن و حسین (علیهما‌السّلام) است و سیّد شهدا حمزه و سیّد جوانمردان ابراهیم خلیل است و سیّد نساء فاطمه البتول است و سیّد کلامها قرآن است و سیّد آیات آیة‌الکرسی نزول شده... (مفتاح‌السّعادات).

عن النّبی ﷺ قال الرّجل آیة آیة اعظم؟ قال: الله و رسوله اعلم. قال: فاعاد القول. فقال: الله و رسوله اعلم. فاعاد فقال: الله و رسوله اعلم، فقال رسول‌الله ﷺ «اعظم آیه آیة‌الکرسی» (بحارالانوار): مردی خدمت نبی‌اکرم ﷺ عرض کرد: کدام آیه، آیهٔ اعظم است. فرمود: خداوند و رسولش می‌داند. باز سؤال را تکرار کرد. فرمود: خداوند و رسولش آگاه است. مجدداً سؤال را تکرار نمود، فرمود: خدا و رسولش می‌داند «آیهٔ اعظم آیة‌الکرسی» می‌باشد.

فی وصیته ابی‌ذر انه سَأَلَ النبی ﷺ: ایُّ آیه انزلها الله علیک اعظم قال: «آیة‌الکرسی» (الخصال، ج ۲، ص ۱۰۴؛ بحارالانوار، ج ۸۹، ص ۱۵۸): در وصیّت ابی‌ذر (رحمة‌الله علیه) آمده است: سؤال نموده شده از نبی‌اکرم ﷺ کدام آیه نازل شده بر شما از جانب خداوند که آیهٔ اعظم است. فرمود: **«آیة‌الکرسی»**.

ختم آیة‌الکرسی (۱)

جهت مطالب مشروعه خصوصاً جمیع امورات دنیوی و فراهم آوردن اسباب از روز اوّل ماه قمری شروع کند بعد از نماز پیشین (نماز ظهر) و پیش از نماز عصر به این طریق که میان دو نماز باشد اوّل دو رکعت نماز به جا آورد بعد از آن صلوات بفرستد و بعداً یک مرتبه آیة‌الکرسی را بخواند روز دوم ماه دو مرتبه بخواند و سوم ماه سه مرتبه و به همین ترتیب تا آخر ماه سی مرتبه بخواند انشاءالله آن ماه به آخر نرسیده مطلب حاصل گردد و غسل و دو رکعت نماز حاجت همان یک مرتبه روز شروع است و اگر بتواند هر روز انجام دهد بهتر است (نقل از کتاب مفتاح‌السّعادات).

ختم آیة‌الکرسی (۲)

و از جمله ختوم مجربه و معتبره ختم آیة‌الکرسی تا هوالعلی العظیم است. اگر کسی را حاجت مهمّی باشد و خواهد که زود برآورده شود به صحرا رود و در مکان خلوت جایی که کسی نباشد و خطّی بر اطراف خود بکشد و رو به قبله با تواضع بنشیند و هفتاد بار آیة‌الکرسی را تا **هوالعلی العظیم** بخواند بی‌شک در آن روز حاجت و مهم او برآورده شود و در آن نسخه نوشته بود: **هذا مجرب ولاشک و لاریب فیه**. و در نسخهٔ دیگر بود که اگر این ختم را به عدد ابجدی لفظ کرسی:

ک	ر	س	ی	کرسی
۲۰ +	۲۰۰ +	۶۰ +	۱۰ =	۲۹۰

دویست‌ونود است بخواند کاملتر و قوی‌تر خواهد بود.

ختم آیة‌الکرسی (۳)

بزرگان و اکابر گفته‌اند که اگر کسی آیة‌الکرسی را به عدد ابجدی نام خود بخواند درهای فتح بر روی او گشاده گردد و سعادت به او رو آورده و فقر و

فاقه از او دور می‌گردد و طریق عدد گرفتن نام این است که حروف نام خود را که نوشته می‌شود به حساب ابجدی جمع نموده و حساب ابجد این است:

ابجد ـ هوز ـ حطی ـ کلمن ـ سعفص ـ قرشت ـ ثخذ ـ ضظغ

ا	۱	ی	۱۰	ق	۱۰۰	غ	۱۰۰۰
ب	۲	ک	۲۰	ر	۲۰۰	پ	۲
ج	۳	ل	۳۰	ش	۳۰۰	چ	۳
د	۴	م	۴۰	ت	۴۰۰	ژ	۷
ه	۵	ن	۵۰	ث	۵۰۰	گ	۲۰
و	۶	س	۶۰	خ	۶۰۰	حساب می‌شود	
ز	۷	ع	۷۰	ذ	۷۰۰		
ح	۸	ف	۸۰	ض	۸۰۰		
ط	۹	ص	۹۰	ظ	۹۰۰		

مثلاً نام علی:

ع ل ی
۱۱۰ = ۱۰ + ۳۰ + ۷۰

و یا اسم رحمن:

ر ح م ن
۲۹۸ = ۵۰ + ۴۰ + ۸ + ۲۰۰

و یا نام موسی:

م و س ی
۱۱۶ = ۱۰ + ۶۰ + ۶ + ۴۰

(نقل از منتخب‌الختوم)

ختم آیةالکرسی: اگر آیةالکرسی را به عدد کلمات آن پنجاه کلمه می‌باشد هر روز بخوانند و مداومت کنند بدون شک و شبهه به مطلب و مقصد خود خواهند رسید و تجربه شده است.

خواص آیة‌الکرسی جهت مَحَبَّة وَ مَوَدَّة (شرعی)

در کتاب منهاج‌العارفین به نقل از کتب معتبره مذکور بود که هر که آیة‌الکرسی را در هفت روز هر روز هنگام طلوع صبح قبل از آنکه با کسی حرف بزند رو به قبله یازده بار بخواند و در مابین دو عین «یشفع × عِنْدَه» صلح و آشتی بین زوجین یا برادران را قصد نماید البتّه مَوَدَّه حاصل شود به شرط آنکه مطلب شرعی و بین دو حلال باشد.

۴

ادعیه و ختوم در خواصّ
سوره مبارکه یاسین

عَنْ ابی‌عبدالله علیه‌السلام قال: اِن لِکُل شَیء قَلْباً و قلب القُرآنِ «یس» (بحارالانوار، ج ۸۹، ص ۱۷۳): از امام صادق علیه‌السلام نقل است فرمود: هر چیزی قلبی دارد و قلب قرآن یس است.

عَن ابی‌عبدالله علیه‌السلام علیه‌السلام قال: عَلّموا اولادکم یاسین فانّها ریحانة القُرآن (بحارالانوار، ج ۸۹، ص ۱۷۴): از امام جعفر صادق علیه‌السلام نقل است فرمود: بیاموزید فرزندانتان را (سورهٔ یس) به درستی که آن ریحانهٔ قرآن است.

ختم سورهٔ مبارکهٔ یس (۱)

به نیّت حاجت وضو گرفته و رو به قبله با حضور قلب صد بار صلوات بفرستد و شروع در خواندن سوره نماید و حاجت خود را در سه جا به خاطر بگذراند و از خداوند بخواهد یکی بعد از **«إِمامٍ مُبِینٍ»** (آیهٔ ۱۲) و یکی بعد از **«کُلٌّ فِي فَلَکٍ يَسْبَحُونَ»** (آیهٔ ۴۱) و دیگری بعد از **«سَلامٌ قَوْلاً مِنْ رَبٍّ رَحِيمٍ»** (آیهٔ ۵۹) و چون به آیهٔ **«سَلامٌ قَوْلاً مِنْ رَبٍّ رَحِيمٍ»** رسیده سی‌وچهار بار یا چهارده بار آیه را تکرار کند و چون خواندن سوره تمام گردید این دعا را بخواند:

سُبْحانَ الْمُفَرِّجِ عَنْ کُلِّ مَحْزُونٍ سُبْحانَ الْمُخَلِّصِ عَنْ کُلِّ مَسْجُونٍ سُبْحانَ

الْمُنَفِّسُ عَنْ کُلِّ مَدْیُونٍ سُبْحٰانَ الْعٰالِمِ عَنْ کُلِّ مَکْتُونٍ سُبْحٰانَ مَنْ جَعَلَ خَزٰائِنَهُ بَیْنَ الْکٰافِ وَ النُّونِ سُبْحٰانَ مَنْ اِذٰا اَرٰادَ شَیْئاً اَنْ یَقُولَ لَهُ کُنْ فَیَکُونُ فَسُبْحٰانَ الَّذی بِیَدِهِ مَلَکُوتُ کُلِّ شَیْءٍ وَ اِلَیْهِ تُرْجَعُونَ. سپس بگوید: **اَللّٰهُمَّ افْتَحْ لی اَبْوٰابَ رَحْمَتِکَ وَ اَبْوٰابِ خَزٰائِنِکَ بِحَقِّ سُورَةِ یٰس وَ بِفَضْلِکَ وَ کَرَمِکَ یٰا اَرْحَمَ الرّٰاحِمینَ.** بعد از آن صد نوبت بگوید: **یٰا مُفَرِّجَ الْهَمِّ فَرِّجْ** و بعضی گفته‌اند که در آیهٔ **جَمیعٌ لَدَیْنٰا مُحْضَرُونَ** نیز حاجت خود را به قاضی‌الحاجات عرض نماید و قدرت حق را در اجابت مشاهده نماید.

نوع دیگر: سورهٔ یس را بخواند و چون به آیهٔ «**سَلاٰمٌ قَوْلاً مِنْ رَبٍّ رَحیمٍ**» برسد آیه را هفتاد مرتبه تکرار نماید و مطلب و حاجت را از حق تعالی بخواهد که مجرّب است.

طریقهٔ دوم ختم سورهٔ مبارکهٔ یس (۲)

از روز جمعه شروع کند تا روز پنج‌شنبه و هر روز سه بار سوره را بخواند که در مدّت یک هفته بیست‌ویک بار سوره را خوانده باشد و هر روز بعد از فراغ این دعا که از ادعیهٔ صحیفهٔ سجّادیّه و همچنین در مفاتیح‌الجنان آورده شده و این است:

یٰا مَنْ تُحَلُّ بِهِ عُقَدُ الْمَکٰارِهِ وَ یٰا مَنْ یُفْثَأُ بِهِ حَدُّ الشَّدٰائِدِ وَ یٰا مَنْ یُلْتَمَسُ مِنْهُ الْمَخْرَجُ اِلیٰ رَوْحِ الْفَرَجِ ذَلَّتْ لِقُدْرَتِکَ الصِّعٰابُ وَ تَسَبَّبَتْ بِلُطْفِکَ الْاَسْبٰابُ وَ جَریٰ بِقُدْرَتِکَ الْقَضٰاءُ وَ مَضَتْ عَلیٰ اِرٰادَتِکَ الْاَشْیٰاءُ فَهِیَ بِمَشِیَّتِکَ دُونَ قَوْلِکَ مُؤْتَمِرَةٌ وَ بِاِرٰادَتِکَ دُونَ نَهْیِکَ مُنْزَجِرَةٌ اَنْتَ الْمَدْعُوُّ لِلْمُهِمّٰاتِ وَ اَنْتَ الْمَفْزَعُ فِی الْمُلِمّٰاتِ لاٰ یَنْدَفِعُ مِنْهٰا اِلاّٰ مٰادَفَعْتَ وَلاٰ یَنْکَشِفُ مِنْهٰا اِلاّٰ مٰا کَشَفْتَ وَ قَدْ نَزَلَ بی یٰارَبِّ مٰا قَدْ تَکَأَدَّنی ثِقْلُهُ وَ اَلَمَّ بی مٰا قَدْ بَهَظَنی حَمْلُهُ وَ بِقُدْرَتِکَ اَوْ رَدْتَهُ عَلَیَّ وَ بِسُلْطٰانِکَ وَجَّهْتَهُ اِلَیَّ فَلاٰمُصْدِرَ لِمٰآ اَوْرَدْتَ وَ لاٰصٰارِفَ لِمٰا وَجَّهْتَ وَ لاٰفٰاتِحَ لِمٰا اَغْلَقْتَ وَ لاٰمُغْلِقَ لِمٰا فَتَحْتَ وَلاٰ مُیَسِّرَ لِمٰا عَسَّرْتَ وَلاٰ نٰاصِرَ لِمَنْ خَذَلْتَ فَصَلِّ عَلیٰ

مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ افْتَحْ لِي يٰارَبِّ بٰابَ الْفَرَجِ بِطَوْلِكَ وَ اكْسِرْ عَنِّي سُلْطٰانَ الْهَمِّ بِحَوْلِكَ وَ اَنِلْنِي حُسْنَ النَّظَرِ فِيمٰا شَكَوْتُ وَ اَذِقْنِي حَلاٰوَةَ الصُّنْعِ فِيمٰا سَأَلْتُ وَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَ فَرَجاً هَنِيئاً وَ اجْعَلْ لِي مِنْ عِنْدِكَ مَخْرَجاً وَ حِيّاً وَ لاٰتَشْغَلْنِي بِالْاِهْتِمٰامِ عَنْ تَعٰاهُدِ فُرُوضِكَ وَ اسْتِعْمٰالِ سُنَّتِكَ فَقَدْ ضِقْتُ لِمٰا نَزَلَ بِي يٰارَبِّ ذَرْعاً وَ امْتَلَأْتُ بِحَمْلِ مٰاحَدَثَ عَلَيَّ هَمّاً وَ اَنْتَ الْقٰادِرُ عَلٰى كَشْفِ مٰا مُنِيتُ بِهِ وَ دَفْعِ مٰاوَقَعْتُ فِيهِ فَافْعَلْ بِي ذٰلِكَ وَ اِنْ لَمْ اَسْتَوْجِبْهُ مِنْكَ يٰا ذَاالْعَرْشِ الْعَظِيمِ وَ ذَاالْمَنِّ الْكَرِيمِ فَاَنْتَ قٰادِرٌ يٰا اَرْحَمَ الرّٰاحِمِينَ آمِينَ رَبَّ الْعٰالَمِينَ خوانده شود و همچنین اگر بتواند در یک مجلس بیست‌ویک مرتبه سوره را بخوانند از برای هر مطلب تجربه شده است و لکن به جهت وسعت رزق از روز پنج‌شنبه شروع و جهت دفع دشمن دین از روز سه‌شنبه و به جهت رفعت و عزّت از روز یکشنبه و از برای علوم و دین روز چهارشنبه شروع نماید.

ختم سورهٔ یس (۳)

جهت مطالب شرعیه: هر کس این سوره با این ترتیب پنج روز هر روز به نیّت یکی از خمسه النجباء بخواند روز اوّل به نیّت پیغمبر ﷺ روز دوم به نیت علی علیه‌السلام روز سوم به نیّت فاطمه (س) روز چهارم به نیت امام حسن علیه‌السلام روز پنجم به نیت امام حسین علیه‌السلام و بعد از تمام شدن بگوید الهی این پنج بزرگوار را به تو شفیع آوردم که فلان حاجتم را برآور انشاءالله مستجاب گردد و همچنین اگر در کاری فرو مانده باشی و تدبیر کار خود را ندانی در سورهٔ یس هفت جا آیهٔ مبین است سوره را بخواند و به هر مبین که رسد حاجت بخواهد بعد از اتمام آنچه می‌تواند صدقه دهد که انشاءالله حاجت روا شود.

طریقهٔ دیگر: در شب برات که شب نیمهٔ شعبان می‌باشد سه نوبت سورهٔ یس را بخواند اوّل به نیّت طول عمر، دوم به جهت بی‌نیازی و توانگری، سوم به نیّت دفع بلیّات و هر بار که سوره را می‌خواند عقب آن بخواند **اَللّٰهُمَّ**

إِنَّکَ حَلِيمٌ ذُوالاناهِ وَ لاطاقَةَ لَنا فَاغْفِرْلَنا بِحِلْمِکَ يا اَرْحَمَ الرّاحِمِينَ.

و در نسخه‌ای دیگر دعای بعد از سوره این بود:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ. اَللّٰهُمَّ يا ذَا الْمَنِّ وَلا يُمَنُّ عَلَيْکَ يا ذَاالْجَلالِ وَ الْاِکْرامِ يا ذَا الطَّوْلِ وَ الْاَنْعامِ لااِلٰهَ اِلاّ اَنْتَ يا ظَهْرَ اللاّجِينَ وَ يا جارَ الْمُسْتَجِيرِينَ وَ يا صَرِيخَ الْمُسْتَصْرِخِينَ وَ يا اَمانَ الْخائِفِينَ وَ يا دَلِيلَ الْمُتَحَيِّرِينَ وَ يا غِياثَ الْمُسْتَغِيثِينَ وَ يا اَرْحَمَ الرّاحِمِينَ اَللّٰهُمَّ اِنْ کُنْتُ کَتَبْتَنِي فِي اُمِّ الْکِتابِ عِنْدَکَ شَقِيّاً مَحْرُوماً وَ فَقِيراً فَامْحُ عَنِّي شَقاوَتِي وَ حِرْمانِي وَ تَقْتِيرِ رِزْقِي وَ ثَبِّتْنِي عِنْدَکَ مَرْزُوقاً مُوَفَّقاً لِلْخَيْراتِ فَاِنَّکَ قُلْتَ فِي اُمِّ الْکِتابِ (يَمْحُوااللهُ ما يَشاءُ وَ يُثْبِتُ وَ عِنْدَهُ اُمُّ الْکِتاب (الرّعد: ۳۹).

نوع دیگر: نقل از کتاب گوهر شب چراغ: گویند از جناب سلمان فارسی (رضی‌الله عنه) روایت است که هر کس ده روز بعد از نماز صبح قبل از سخن گفتن با کسی سورهٔ مبارکهٔ یس را بخواند و این دعا را قبل از تلاوت سورهٔ مبارکه مذکور ده مرتبه بخواند به هر حاجت که بخواند حاجتش روا شود و اگر روا نشود بر من (...) کند چراکه اسم اعظم خداوند در این دعا است و دعا این است:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يا قَدِيمُ يا دائِمُ يا حَيُّ يا قَيُّومُ يا فَرْدُ يا وِتْرُ يا واحِدُ يا اَحَدُ يا صَمَدُ يا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً اَحَدٌ وَ صَلَّى اللهُ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَجْمَعِينَ بِرَحْمَتِکَ يا اَرْحَمَ الرّاحِمِينَ.

نماز حاجت و سورهٔ مبارکهٔ یس

از اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم‌السّلام) روایت است که هر که دو رکعت نماز حاجت بخواند در مکانی که کسی او را نبیند در شب یا در روز و در هر رکعتی یکبار حمد و بعد از حمد یکمرتبه آیةالکرسی و چون نماز تمام شد

بایستد و سر را برهنه و دستها را به آسمان بلند کند و گردن را کج کند و سورهٔ یس را ایستاده بخواند چون به **«کُنْ فَیَکُونُ»** برسد سجده کند و در سجده بگوید: **«فَسُبْحانَ الَّذي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ»** و بعد از آن حاجت خود را از خداوند بخواهد هنوز سر از سجده برنداشته باشد که حاجت رواست، انشاءالله (نقل از منتخب‌الختوم).

۵

ادعیه و ختوم در خواصّ سوره اخلاص

ختم سورهٔ مبارکهٔ قُلْ هُوَ اللهُ اَحَد

از جملهٔ ختوم مجربه و معتبره که سرآمد همهٔ ختمهاست و از برای هر حاجت و مراد مناسب است، ختم سورهٔ مبارکهٔ اخلاص می‌باشد و طریق آن این است که باید اوّل غسل کند و لباس پاکیزه بپوشد در مکان خلوت و با کسی تکلّم نکند و انگشتر عقیق سرخ و یا فیروزه در دست کند و دو رکعت نماز حاجت به جا بیاورد و بعد از حمد هر سوره که بخواهد بخواند و بعد از نماز هفت بار سورهٔ حمد را بخواند و صدبار صلوات بفرستد و هفتادونه بار سورهٔ **اَلَم نَشْرَح** را بخواند. پس از آن هزارویک مرتبه سورهٔ **«قل هوالله احد»** بخواند و صدبار صلوات بفرستد و هفت بار حمد را بخواند و سر را به سجده گذارد و مطلب را از خداوند بخواهد که به اجابت مقرون است و بعضی گفته‌اند که در وقت خواندن بوی خوش دود نماید و ابتد از روز پنج‌شنبه نماید و جمعه هم خوب است و اگر روز پنج‌شنبه را روزه‌دار باشد بهتر باشد و در بعضی کتب است که این عمل را در وقتی که قمر زایدالنّور باشد «دهم ماه قمری تا چهاردهم» به جا آورند بهتر است. **و هیچ شکّی در سرعت اجابت این دعوت نیست** (نقل از مفتاح و منتخب‌الختوم).

ختم سورهٔ مبارکهٔ توحید

اوّل دو رکعت نماز حاجت بخواند و بعد از سلام نماز یکصد مرتبه صلوات بفرستد و چهارصدوچهل‌وچهار مرتبه سورهٔ اخلاص را نذر حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام نیّت نموده، چهارصد مرتبه را خوانده به طوری که در مابین خواندن چهارصدمرتبه عمل و صحبت دیگری نشود و به روح اقدس آن حضرت هدیه نماید و چهل‌وچهار مرتبهٔ دیگر را گرو نگه دارد تا آنکه به مطلب رسید بخواند و در نسخه آمده بود بسیار سریع‌الاجابه می‌باشد و اگر این ختم را در شب جمعه به جا بیاورد بهتر خواهد بود (نقل از کتاب گوهر شب چراغ).

از حضرت امام جعفر صادق علیه‌السلام منقول است که چون کسی در بند باشد هزار بار سورهٔ اخلاص را بخواند خلاص شود و همچنین هر سختی که پیش آید در یک مجلس (که در مابین صحبت و عمل دیگری شود) هزار بار این سوره (اخلاص) را بخواند (خواص‌الایات).

سورهٔ اخلاص برای قضاء حوائج و دفع بلیّات

برای برآمدن حوائج و دفع بلاها سورهٔ مبارکهٔ اخلاص که سورهٔ توحید باشد هفتادویک بار خوانده شود و در بین خواندن حرف نزنند (صحبت و عمل دیگری) تجربه شده است (کلم‌الطّیّب سیّدعلیخان قدّس‌سره).

لوح سورهٔ مبارکهٔ اخلاص

از برای این لوح معظّم در اکثر کتب ادعیه و علوم غریبه شرح زیاد و خواص بسیار ذکر گردیده امّا آنچه که در تجربهٔ حقیر آمده از کتاب ضیاءالعیون و همچنین «الاوفاق» جهت گشایش و برکت و حفظ در اوّل ساعت روز جمعه نوشته و درون خانه جای پاک نگه دارند یا با طهارت و احترام همراه (بر گردن یا بازوی راست) داشته باشند.

۷۸۶

قُلْ	هُوَ	اللهُ	اَحَدٌ	اللهُ	الصَّمَد	لَمْ	يَلِدْ
هُوَ	اللهُ	اَحَدٌ	اللهُ	الصَّمَد	لَمْ	يَلِدْ	وَ لَمْ
اللهُ	اَحَدٌ	اللهُ	الصَّمَد	لَمْ	يَلِدْ	وَ لَمْ	يُولَد
اَحَدٌ	اللهُ	الصَّمَد	لَمْ	يَلِدْ	وَ لَمْ	يُولَد	وَ لَمْ
اللهُ	الصَّمَد	لَمْ	يَلِدْ	وَ لَمْ	يُولَد	وَ لَمْ	يَكُنْ
الصَّمَد	لَمْ	يَلِدْ	وَ لَمْ	يُولَد	وَ لَمْ	يَكُنْ	لَهُ
لَمْ	يَلِدْ	وَ لَمْ	يُولَد	وَ لَمْ	يَكُنْ	لَهُ	كُفُواً
يَلِدْ	وَ لَمْ	يُولَد	وَ لَمْ	يَكُنْ	لَهُ	كُفُواً	اَحَدٌ

ختم: اسم مبارکهٔ «مُغْنی» با سورهٔ مبارکهٔ مزمّل جهت غناء ظاهری و باطنی

سورهٔ مبارکهٔ مزمّل چهل بار و اگر نتواند یازده بار خوانده شود و بعد از اتمام هزاروصد بار **یامُغْنِي** خوانده شود و به همین ترتیب مواظبت نماید انشاءالله غنی گردد.

ختم اسم مبارک المغنی

به معنی بی‌نیاز کننده است. گفتن این اسم در یک مجلس (یعنی در بین خواندن عمل و صحبت دیگری نشود) دوازده هزار مرتبه باعث رسیدن به دولت عظیم و توسعه در معیشت است هر که هر روز بخواند هزاروصدویازده مرتبه **یا مُغْنِي** تا یازده روز خداوند فقر او را به غناء مبدّل کند و هر بدی را از او دور نماید.

و از خدا چیزی از اسباب طلب نکند مگر آنکه خداوند به او عطا نماید و هر که بر این ذکر مداومت نماید و هر روز ۱۱۱۱ مرتبه بخواند مستجاب‌الدّعوة شود.

و حق تعالی مال و نعمت بدو دهد که همه کس محتاج او گردند و بر همه امری قادر گردد.

۶

ادعیه و ختوم مجرّبه از بزرگان

ذکر و حرز بسیار مهمّ و معتبر

شیخ صدوق از ابن‌بابویه به سند صحیح روایت نموده که با یکی از استادان خود چند روزی متعاقب ملاقات واقع شد و هر روز می‌دیدم او را که بعد از نماز صبح بلافاصله و قبل از آنکه با کسی سخن بگوید و تکلّم نماید سورهٔ مبارکهٔ **«قُل یا ایّها الکافرون»** و **«قل هُوَ اللهُ احد»** و **«قُل اعوذ بربّ الفلق»** و **«قل اعوذ بربّ النّاس»** به همین ترتیب تلاوت می‌نمود و بعد از آن این دعا را می‌خواند:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحیمِ

یٰا مٰالِکَ الرِّقٰابِ وَ یٰا هٰازِمَ الْاَحْزٰابِ وَ یٰا مُفَتِّحَ الْاَبْوٰابِ وَ یٰا مُسَبِّبَ الْاَسْبٰابِ سَبِّبْ لَنٰا سَبَباً لٰانَسْتَطیعُ لَهُ طَلَباً بِحَقِّ لٰااِلٰهَ اِلّٰا اللهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللهِ صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ عَلِیٌّ وَلِیُّ اللهِ.

بعد از آن شروع به تسبیح حضرت فاطمه زهرا (س)[1] می‌نمود و شرح دعا بسیار است و چون به فقره **سَبِّبْ لَنٰا سَبَباً** برسی هر مطلب و حاجتی که داری در خاطر بگذران که البتّه به اجابت نزدیک است و حضرت عسکری علیه‌السلام فرمودند که این سرّی است از اسرار الهی که از جدّ ما به ما رسیده و شیعیان ما را تعلیم و زنهار به نااهل ایشان نیاموزی (نقل از کتاب مفتاح‌السّعادات و کتب خطّی ادعیه).

---

۱. تسبیح حضرت زهرا علیهاالسلام : ۳۴ مرتبه **اللهُ اَکْبَر**، ۳۳ مرتبه **اَلْحَمْدُلِلّه** و ۳۳ مرتبه **سُبْحٰانَ الله**.

در حاشیهٔ مفاتیح‌الجنان این دعا به عنوان حرز حضرت مولانا القائم علیه‌السلام به ترتیب زیر مسطور و شرحی در خواصّ آن ذکر نشده بود و همچنین در کتاب بحارالانوار، ج ۹۱، این حرز به نقل از مهج‌الدّعوات به همین مضمون مذکور بود:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يٰا مٰالِكَ الرِّقٰابِ وَ يٰا هٰازِمَ الْاَحْزٰابِ وَ يٰا مُفَتِّحَ الْاَبْوٰابِ وَ يٰا مُسَبِّبَ الْاَسْبٰابِ سَبِّبْ لَنٰا سَبَباً لٰانَسْتَطيعُ لَهُ طَلَباً بِحَقِّ لٰااِلٰهَ اِلَّا اللهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ عَلىٰ آلِهِ اَجْمَعينَ.

دعای حضرت صاحب‌الامر علیه‌السلام

این دعا، دعای بزرگواری است از حضرت صاحب‌الامر علیه‌السلام برای کسی که چیزی از او گمشده باشد و یا حاجت دیگری داشته باشد که شرح عجیب و زیادی در خواصّ آن گفته‌اند باید جهت حاجات و مهمّات زیاد بخوانند و دعا این است:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَنْتَ اللهُ الَّذي لٰااِلٰهَ اِلّٰا اَنْتَ مُبْدِیءُ الْخَلْقِ وَ مُعيدُهُمْ وَ اَنْتَ اللهُ الَّذي لٰااِلٰهَ اِلّٰا اَنْتَ مُدَبِّرُ الْاُمُورِ وَ بٰاعِثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ وَ اَنْتَ اللهُ الَّذي لٰااِلٰهَ اِلّٰا اَنْتَ الْقٰابِضُ الْبٰاسِطُ وَ اَنْتَ اللهُ الَّذي لٰااِلٰهَ اِلّٰا اَنْتَ وٰارِثُ الْاَرْضِ وَ مَنْ عَلَيْهٰا اَسْئَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذي اِذٰا دُعيتَ بِهِ اَجَبْتَ وَ اِذٰا سُئِلْتَ بِهِ اَعْطَيْتَ وَ اَسْئَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ اَهْلِ بَيْتِهِ وَ بِحَقِّهِمُ الَّذي اَوْجَبْتَهُ عَلىٰ نَفْسِكَ اَنْ تُصَلِّيَ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اَنْ تَقْضِيَ لي حٰاجَتِي السّٰاعَةَ السّٰاعَةَ يٰا سَيِّدٰاهُ يٰا مَوْلٰاهُ يٰا غِيٰاثٰاهُ اَسْئَلُكَ بِكُلِّ اِسْمٍ سَمَّيْتَهُ بِهِ نَفْسَكَ وَ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ في عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ اَنْ تُصَلِّيَ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اَنْ تُعَجِّلَ خَلٰاصَنٰا مِنْ هٰذِهِ الشِّدَّةِ يٰا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَ الْاَبْصٰارِ يٰا سَميعَ الدُّعٰاءِ اِنَّكَ عَلىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَديرٌ بِرَحْمَتِكَ يٰا اَرْحَمَ الرّٰاحِمينَ. (کلم الطّیب سیّد علیخان شیرازی «قدّس سرّه»)

و در نسخه‌ای خطّی در مورد حرز[1] حضرت صاحب‌الزّمان (عج) نوشته بود هر که این حرز را بخواند یا با خود دارد به دیدار آن حضرت علیه‌السلام مشرّف شود و از همهٔ بلاها و علّتها در امان باشد و نزد همه کس عزیز باشد و همهٔ حاجات او میسّر شود و به طریق مفاتیح‌الجنان نوشته شده بود.

هرگاه کسی حاجتی داشته باشد قرآن سی جزء و تمام را بر سر گذارد به طوری که نیفتد و به همان ترتیب دو رکعت نماز حاجت به جا بیاورد و در هر رکعت بعد از سورهٔ حمد سورهٔ توحید سه بار و **تَوَکَّلْتُ عَلَی‌اللهِ** هزار بار بعد از سلام نماز بگوید: «اسیری بر در نصیری آمده **اَسْئَلُکَ**» و صد مرتبه بگویید «عاجزی بر در پادشاهی آمده **اَسْئَلُکَ**» و صد مرتبه بگوید: **یٰارَبِّ یٰارَبِّ**...

مرا قبول کن بعد از آن ورقهای قرآن از اوّل تا آخر ورق بزنند و هر ورقی که می‌گشاید یک مرتبه **بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیمِ** بگوید که به عدد ورقهای قرآن بسمله گفته شود بعد از آن به زاری و تضرّع تمام حاجت خود را بخواهد که بی‌شکّ رواست، عزیزش‌دار که از تحفه‌هاست (نقل از کتاب مفتاح‌السّعادات).

ختم جهت بر آمدن حاجات

از شیخ بهایی (علیه‌الرّحمه) منقول است که هر که در روز چهارشنبه شروع کند تا ده روز که آخر آن جمعه باشد هر روز بعد از نماز صبح یکصد مرتبه این دعا را بخواند با حضور قلب و طهارت بدن و لباس پاک اگر مطلب او روا نشد بر من .... کند (باید قبل از طلوع آفتاب ختم به اتمام برسد.):

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیمِ

یٰا مُفَتِّحَ الْاَبْوٰابِ یٰا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَ الْاَبْصٰارِ یٰا دَلِیلَ الْمُتَحَیِّرِینَ یٰا غِیٰاثَ

---

۱. مترجم اصول کافی حرز را به معنای پناهگاه و جای محکم و استوار و دعایی که نوشته شود و برای دفع چشم زخم یا دفع بلا همراه خود نگه دارند. همچنین حرز به معنی سپری که قبلاً در جنگها استفاده می‌شد می‌باشد.

الْمُسْتَغيثينَ تَوَكَّلْتُ عَلَيْكَ يا رَبِّ وَ اقْضِ حاجَتي وَ اكْفِ مُهِمّي وَ لاحَوْلَ وَلا قُوَّةَ إلاّ بِاللهِ الْعَلِيِّ الْعَظيمِ وَ صَلَّي‌اللهُ عَلي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَجْمَعينَ.

(نقل از منهاج‌العارفین و اکثر کتب ادعیه)

نوع دیگر: ختم نقل از کتاب منتخب قوامیس الدرور

آیة‌الله‌العظمی مرحوم ملاّحبیب‌الله شریف‌کاشانی (ره)

نقل است از کشکول شیخ بهایی (ره) اگر کسی حاجت و مهمّ دنیوی یا اخروی داشته باشد ده روز، بعد از نماز صبح و قبل از تکلّم دیگری این دعا را ده مرتبه بخواند. سپس سر بر سجده نهاده و از خدای تعالی حاجت خود را بخواهد. انشاءالله سریعاً برآورده گردد. دعا این است:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحيمِ

يا مُفَتِّحَ الْاَبْوابِ يا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَ الْاَبْصارِ يا دَليلَ الْمُتَحَيِّرينَ يا غِياثَ الْمُسْتَغيثينَ اَغِثْني تَوَكَّلْتُ عَلَيْكَ يا رَبِّ وَ اُفَوِّضُ اَمْري اِلَيْكَ لاحَوْلَ وَلا قُوَّةَ اِلاّ بِاللهِ الْعَلِيِّ الْعَظيمِ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ رُوحِ مُحَمَّدٍ بَيْنَ الْاَرْواحِ وَ عَلىٰ جَسَدِهِ بَيْنَ الْاَجْسادِ وَ عَلىٰ قَبْرِهِ بَيْنَ الْقُبُورِ وَ عَلىٰ اِسْمِهِ بَيْنَ الْاَسْماءِ بِرَحْمَتِكَ يا اَرْحَمَ الرّاحِمينَ وَ صَلَّي‌اللهُ عَلي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ مُحَمَّدٍ.

از برای قضای حوائج

از شیخ بهاءالدّین مروی است که هر که این دعا را برای مطلب شرعی هفتاد مرتبه به اعتقاد صادق و خالص بخواند اگر مطلبش روا نشد در قیامت با من مخاصمه نماید (در نسخه‌ای خطّی آمده بود در مدّت بیست روز هر روز هفتاد مرتبه) و فرموده که اگر به نیّت شفا بیمار هفتاد مرتبه در حال سجده بخواند تجربه شده است مگر آنکه اجل مریض حتمی باشد. و دعا این است:

لااِلٰهَ اِلاَّاللهُ بِعِزَّتِكَ وَ قُدْرَتِكَ لااِلٰهَ اِلاَّاللهُ بِحَقِّ حَقِّكَ وَ حُرْمَتِكَ لااِلٰهَ اِلاَّاللهُ فَرِّجْ بِرَحْمَتِكَ.

۷

طریق ختم پنج تن

عن الرّضا عليه السلام قال:

اذا نزلت بكم شدّة فاستعينوا بنا على الله، و هو قول الله «ولله الاسماء الحسني فادعوه بها» قال: قال: ابوعبدالله عليه السلام نحن و الله الاسماء الحسني لايقبل من احد الاّ بمعرفتنا قال: فادعوه بها (بحارالانوار، ج ۹۱، ص ۷-۸).

از امام رضا عليه السلام نقل است فرمود: هنگامی که به شما سختی رسید یاری بجویید به وسیله ما از خدا و فرمودهٔ خداوند است «برای خدا نامهای نیکی می‌باشد با آنان او را بخوانید» فرمود که فرموده امام جعفر صادق عليه السلام به درستی که ما اسماء نیکویی هستیم خداوند قبول نمی‌کند از هیچ کس مگر به شناختن و درک ما و فرمود او را بخوانید به آنها.

ختم پنج تن

روایت است از بعضی اولیاءالله که به جهت هر مطلب شرعی، چهل روز به این ترتیب بخواند که بعد از نماز صبح نودودو مرتبه بگوید: يا مُحَمَّدَ صلى الله عليه وآله و در آخر بگوید: يا رَسُولَ اللهِ يا رَحْمَةً لِلْعالَمِينَ اَغِثْني وَ فَرِّجْ عَنّي بِحَقِّ اللهِ عَلَيْكَ وَ بِحَقِّكَ وَ بِحَقِّ اِبْنِ عَمِّكَ اَميرُالْمُؤْمِنِينَ وَ بِحَقِّ بِضْعَتِكَ فاطِمَةَ وَ بِحَقِّ وَلَدَيْكَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ وَ التِّسْعَةِ الطَّيِّبَةِ مِنْ ذُرِّيَةِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمُ السَّلامُ و بعد

از نماز ظهر صدوده مرتبه بگوید: یا علیّ علیه‌السلام و در آخر بگوید: یا اَمیرَالمُؤمِنینَ یا سِرَّاللهِ اَغِثْنی وَ فَرِّجْ عَنّی بِحَقِّ‌اللهِ عَلَیْکَ وَ بِحَقِّ اِبْنِ عَمِّکَ رَسُولِ‌الله صلی‌الله‌علیه‌وآله وَ بِحَقِّکَ وَ بِحَقِّ زَوْجَتِکَ فاطِمَةَ وَ بِحَقِّ وَلَدَیْکَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَیْنِ وَ التِّسْعَةِ الطَّیِّبَةِ مِنْ ذُرِّیَةِ الْحُسَیْنِ عَلَیْهِمُ‌السَّلامُ. و بعد از نماز عصر یکصدوسی‌وپنج مرتبه بگوید[1]: یا فاطِمَةَ و در آخر بگوید: یا فاطِمَةَ الزَّهْرآءِ یا بِنْتَ رَسُولِ‌اللهِ اَغیثینی وَ فَرِّجی عَنّی بِحَقِّ‌اللهِ عَلَیْکَ وَ بِحَقِّ اَبیکَ رَسُولُ‌اللهِ وَ بِحَقِّ بَعْلِکَ اَمیرَالْمُؤْمِنینَ وَ بِحَقِّکَ وَ بِحَقِّ وَلَدَیْکَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَیْنِ وَ التِّسْعَةِ الطَّیِّبَةِ مِنْ ذُرِّیَّةِ الْحُسَیْنِ عَلَیْهِمُ‌السَّلامُ. و بعد از نماز مغرب صدوهیجده مرتبه بگوید: یا حَسَنُ و در آخر بگوید: یا حُجَّةَاللهِ یَابْنَ رَسُولِ‌اللهِ اَغِثْنی وَ فَرِّجْ عَنّی بِحَقِّ‌اللهِ عَلَیْکَ وَ بِحَقِّ جَدِّکَ رَسُولِ‌اللهِ وَ بِحَقِّ اَبیکَ اَمیرَالْمُؤمِنینَ وَ بِحَقِّ اُمِّکَ فاطِمَةَ وَ بِحَقِّ اَخیکَ الْحُسَیْنِ وَ التِّسْعَةِ الطَّیِّبَةِ مِنْ ذُرِّیَّةِ الْحُسَیْنِ عَلَیْهِمُ‌السَّلامُ. و بعد از نماز عشاء یکصدوبیست‌وهشت مرتبه بگوید: یا حُسَیْنُ و در آخر بگوید: یا حُجَّةَاللهِ یَابْنَ رَسُولِ‌اللهِ اَغِثْنی وَ فَرِّجْ عَنّی بِحَقِّ اللهِ عَلَیْکَ وَ بِحَقِّ جَدِّکَ رَسُولِ‌اللهِ وَ بِحَقِّ اَبیکَ اَمیرَالْمُؤمِنینَ وَ بِحَقِّ اُمِّکَ فاطِمَةَ الزَّهْراءِ وَ بِحَقِّ اَخیکَ الْحَسَنِ وَ بِحَقِّ وَ التِّسْعَةِ الطَّیِّبَةِ مِنْ ذُرِّیَّتِکَ عَلَیْهِمُ‌السَّلامُ وَ رَحْمَةُاللهِ وَ بَرَکاتُهُ.

نماز حاجت

در کتاب منتخب‌الختوم مسطور بود: از مجرّبات است که خود حقیر تجربه کردم و به صاحب همین اسم که هنوز عمل تمام نشده اثر اجابت ظاهر شد. جهت هر حاجت بعد از نماز صبح دو رکعت نماز حاجت بخواند و مطلب را در دل قصد نماید و قنوت و رکوع و سجود را طولانی کند و بعد از سلام پیشانی را به مهر بگذارد و یکصد بار بگوید: «یا فاطِمَةُ اَغیثینی» بعد از آن

---

۱. در نسخهٔ پانصدوسی مرتبه بود که اشتباه می‌باشد چرا که به عدد ابجدی اسماء مبارک پنج تن می‌باشد و نام مبارک فاطمه (س) یکصدوسی‌وپنج می‌باشد.

طرف راست صورت را بر مهر بگذارد و همین را بگوید و بعد طرف چپ صورت را بگذارد و یکصد بار بگوید و بعد از آن پیشانی را بگذارد و یکصدوده بار بگوید و بعد از آن برخیزد در جای خلوت سر و پا را برهنه نماید و گردن را کج کند و یکصد مرتبه بگوید «یا وَهّابُ» و حاجت خود را از خدا بخواهد. یقیناً برآورده است.

آزادنامهٔ قنبر

جهت خلاصی از حبس و قید و بند و دفع مشقّت و محنت سه روز صبح بلکه یک روز هم کافی است بعد از نماز صبح هزارویک بار «ناد علیّ» را بخواند به این ترتیب:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیمِ

نادِ عَلِیّاً مَظْهَرَ الْعَجائِبْ تَجِدْهُ عَوْناً لَکَ فِی النَّوائِبْ
کُلَّ هَمٍّ وَ غَمٍّ سَیَنْجَلِي بِعَظَمَتِکَ بِاللهُ بِنُبُوَّتِکَ یا مُحَمَّدٍ صلی الله علیه و آله
بِوَلایَتِکَ یاعَلِیُّ یاعَلِیُّ یاعَلِیُّ

بعد از آن، هفتادویک مرتبه آزادنامهٔ قنبر را بخواند و آزادنامهٔ قنبر این است:

یا قَنْبَرُ بِالْاَمْسِ کُنْتَ لي وَ الْیَوْمَ صِرْتُ مِثْلي وَ هَبْتُکَ لِمَنْ وَهَبَ لي کَتَبَهُ عَلِيٌّ.[1]

و بعد از آن صد بار صلوات بر محمّد و آل‌محمّد بفرستد. سپس سر بر زمین بگذارد و حاجت خود را طلب کند البتّه برآورده شود.

استغاثه به حضرت حجّة عجّل‌الله تعالی فرجه

عریضه

در رقعه می‌نویسی و به قبری از قبور مطهّر حضرات ائمّه طاهرین

---

۱. ای قنبر دیروز از من بودی و امروز هستی مثل من و بخشیدم تو را برای کسی که ببخشد مرا. امضاء (مهر) علی علیه‌السلام.

(صلوات‌الله علیهم اجمعین) می‌اندازی یا اینکه می‌بندی و مهر می‌کنی و قدری گل پاکیزه درست می‌کنی و میان گل می‌گذاری و درون نهر آب جاری یا چاه عمیق آب یا گودال آبی (آب تمیز) می‌اندازی. پس به درستی که آن رقعه به حضرت صاحب‌الامر (عج) می‌رسد و به نفس نفیس خود به قضاء حاجت تو مباشرت می‌کند. پس می‌نویسی:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحیمِ

کَتَبْتُ یا مَوْلایَ صَلَواتُ عَلَیْکَ مُسْتَغیثاً وَ شَکَوْتُ ما نَزَلَ بي مُسْتَجیراً بِاللهِ عَزَّوَجَلَّ ثُمَّ بِکَ مِنْ اَمْرٍ قَدْ دَهَمَني وَ اشْغَلْ قَلْبي وَ اَطالَ فِکْري وَ سَلَبَني بَعْضَ لُبّي وَ غَیْرَ خَطیرَ نِعْمَةَالله عِنْدي اَسَلَّمني عِنْدَ تُخَیِّلِ وُرُودِهِ الْخَلیلَ وَ تَتَبْرا مِنّي عِنْدَ تَداني اقباله اِلَي الْحَمیمِ وَ عَجزتُ عَنْ دِفاعِهِ حیلَتي وَ خانَني في تَحَمّلِهِ صَبْري وَ قُوَّني فَلَجَأْتُ فیهِ اِلَیْکَ وَ تَوَکَّلْتُ فِي الْمَسْئَلَةِ لِلّٰهِ جَلَّ ثَناوهُ عَلَیْهِ وَ عَلَیْکَ في دِفاعِهِ عَنّي عِلْماً بِمَکانِکَ مِنَ‌اللهِ رَبِّ الْعالَمینَ وَلِيِّ التَّدْبیرَ وَ مالِکَ الْاُمُورِ واثِقاً مِنْکَ بِالْمُسارَعَةِ فِي الشَّفاعَةِ اِلَیْه جَلَّ ثَناؤُهُ في اَمْري مُتَیَقِّناً لِلْاِجابَةِ تَبارَکَ وَ تَعالیٰ اِیّاکَ بِاِعْطآئي سُؤْلي وَ اَنْتَ یا مَوْلایَ جَدیرٌ بِتَحْقیقِ ظَنّي وَ تَصْدیقِ اَمَلي في اَمْرِ (حاجت نوشته شود) مِمّا لاطاقَةَ لي بِحَمْلِهِ وَ لاصَبْرَ لي عَلَیْهِ وَ اِنْ کُنْتُ مُسْتَحَقاً لَهُ وَ لِاَضْعافِهِ بِقَبیحِ اَفْعالي وَ تَفْریطي فِي الْواجِباتِ الَّتي فَرَضَهااللهُ عَزَّوَجَلَّ عَلَيَّ فَاَغِثْني یا مَوْلایَ صَلَواتُ‌اللهِ عَلَیْکَ عِنْدَ اللَّهْفِ وَ قَدِّمَ الْمَسْئَلَةَ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ في أَمْري قَبْلَ حُلُولِ التَّلَفِ وَ شَماتَةَ الْاَعْداءِ فیکَ وَ قَبْلَ تَشَذُّبِ النِّعْمَةِ عَنّي بَسَطْتُ النِّعْمَةَ وَ تَسْئَلُ‌اللهَ عَزَّوَجَلَّ لي نَصْراً عَزیزاً وَ فَتْحاً قَریباً فیهِ بُلُوغِ الْآمالِ وَ خَیْرِ الْمَبادي وَ خَواتیمِ الْاَعْمالِ وَ الْاَمْنِ مِنَ الْمَخاوُفِ کُلِّها في کُلِّ حالٍ اِنَّهُ جَلَّ ثَناؤُهُ لِما یَشآءُ قَدیرٌ فَعّالٌ لِما یُریدُ وَ هُوَ حَسْبِيَ وَ نِعْمَ الْوَکیلِ فِي الْمَبْدَءِ وَ الْمَعادِ.

بعد از آن بالای نهر ایستاده به یکی از نوّاب و دربانان آن حضرت که در زمان غیبت صغری عرایض شیعیان را خدمت حضرت می‌رساند، توجّه و اعتماد کرده و آنها چهار نفر بودند: اوّل عثمان‌بن‌سعید عمری، دوم پسر او محمّدبن‌عثمان

عمری، سوم حسین‌بن‌روح، چهارم علی‌بن‌محمّد سمری، پس یکی از این چهار نفر را ندا می‌کنی و می‌گویی: «یا فلان بن فلان (اسم یکی از نوّاب) سَلامٌ عَلَیْکَ اَشْهَدُ اَنَّ وَفاتَکَ فی سَبیلِ اللهِ وَ اَنَّکَ حَیٌّ عِنْدَاللهِ مَرْزُوقٌ وَ قَدْ خاطَبْتُکَ فی حَیوتِکَ الَّتی عِنْدَاللهِ عَزَّوَجَلَّ وَ هٰذِهِ رُقْعَتی وَ حاجَتی اِلی مَوْلایَ فَسَلِّمْها اِلَیْهِ فَاَنْتَ الثِّقَةُ الاَمینُ» سپس عریضه را به نهر یا چاه یا گودال آب انداخته به درستی که حاجت تو برآورده می‌شود. انشاءالله تعالی (بحارالانوار، ج ۹۱، ص ۲۲؛ مشکوةالسالک).

دعای حضرت صاحب‌امر (عج)

دعای عظیم‌الشّأن حضرت صاحب‌الامر که در مدّت چهل روز به ترتیبی که ذکر خواهد شد بخواند که خداوند تعالی کشف می‌گرداند برای خوانندهٔ دعا سِرّ خود را و عطا می‌نماید او را به جمعیّت و قدرت و مقام و همچنین توفیق زیارت حضرت صاحب‌الامر (عج) را به خوانندهٔ این دعا عنایت فرماید و طریق ختم این است که: خوانندهٔ دعا باید با طهارت کامل رو به قبله در محلّ پاکی بنشیند و صلوات بر محمّد و آل‌محمّد بفرستد و از گناهان خود استغفار کند. بعد این دعا را یک مرتبه بخواند: یا مَنْ هُوَ اَقْرَبُ اِلَیَّ مِنْ حَبْلِ الْوَریدِ یا فَعّالاً لِما یُریدُ یا مَنْ یَحُولُ بَیْنَ الْمَرْءِ وَ قَلْبِهِ یا مَنْ هُوَ بِالْمَنْظَرِ الْاَعْلیٰ یا مَنْ لَیْسَ کَمِثْلِهِ شَیْءٌ[1] سپس شروع در خواندن دعا کند که هر نه روز سیصدوشصت بار بخواند و روز دهم یکهزاروصدوسی‌ودو بار بخواند و به همین ترتیب تا چهل روز مداومت نماید که در مجموع چهل روز «هفده‌هزار و چهارصد و هشتاد و هشت» نوبت خوانده شود و دعای مبارک این است:

یا اللهُ یا مُحَمَّدُ صلی‌الله‌علیه‌وآله یا عَلیُّ علیه‌السلام یا فاطِمَةِ وَ بَنیها یا صاحِبَ الزَّمانَ اَدْرِکْنی

---

۱. این قسمت از دعا در کتاب کافی و کلم‌الطیّب به روایت از حضرت امام جعفر صادق علیه‌السلام به عنوان دعای «تمجید» آمده است.

یا فارِسَ الْحِجازِ اَدْرِکْنی یا اَباصالِحَ الْمَهْدی اَدْرِکْنی وَ لاتُهْلِکْنی و هر روز بعد از دعا ده مرتبه صلوات بر پیغمبر صلی‌الله‌علیه‌وآله بفرستد و یک مرتبه «حمد» و «قل هوالله احد» را بخواند و باید آداب و شرایط دعا را از روی اخلاص به جا بیاورد به درستی که اسم اعظم الهی در این دعا می‌باشد و از آن علامتها عجیبه و فعلهای غریبه به یاری خداوند تعالی به ظهور خواهد رسید.

روایت است هر مؤمنی در بلای سخت گرفتار شود یا در امور دینی و دنیایی او مشکلی پیش آید به صحرا رفته این کلمات را هفتاد بار بگوید از جانب امام عصر (عج) امدادی به او برسد (نقل از منهاج‌العارفین):

یا فارِسَ الْحِجازِ اَدْرِکْنی، یا اَبَاالْقاسِمِ اَدْرِکْنی اَدْرِکْنی وَ لاتَدَعْنی فَاِنّی عاجِزٌ ذَلیلٌ

۸

شرح دعای تهلیل

دعای تهلیل[1]، جهت برآمدن حاجات

از حضرت پیغمبر صلی‌الله‌علیه‌وآله روایت شده که فرموده‌اند تهلیل قرآن در سی‌وپنج موضع از کتاب خدا است.

هر کس تهلیل نماید خدا را به آنها داخل نماید خدا در قلب او حکمت و علم و ایمان و اخلاص و توکّل و سکینه و وقار را و هر کس بنویسد آن را و بیاشامد به آب باران یا زمزم بیرون رود از رگهای بدن او هر ضرری و برگرداند خدا از او وسوسهٔ شیطان و فراموشی را و هر کس آن را (حرز) خود قرار دهد و با خود نگه دارد ایمن بماند از وحوش و درندگان و جنبندگان و از او بترسد هر چیزی و بیندازد خدا محبّت او را در دلهای بندگان و ایمن می‌شود از سحر و هر علّتی که در جسد او باشد. و هر کس آنها را بخواند خدا او را عذاب نکند و نظر رحمت به او فرماید و بگشاید در بی‌نیازی را برای او و دفع کند از او عذاب قبر

---

۱. منظور از تهلیل، کلمهٔ طیّبهٔ لاٰاِلٰـهَ‌اِلاّٰالله یا لاٰاِلٰـهَ‌اِلاّٰ هُوَ وَ یا لاٰاِلٰـهَ‌اِلاّٰ... می‌باشد و از حضرت رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله منقول است که حق تعالی به حضرت موسی علیه‌السلام خطاب فرمود که: اگر آسمانها و ساکنان آنها و زمینهای هفتگانه در یک کفّهٔ ترازو باشد و لاٰاِلٰـهَ‌اِلاّٰالله در کفّهٔ دیگر باشد این کلمه بر آنها زیادتی می‌کند و بسند دیگر از آن حضرت منقول است که قیمت بهشت «لاٰاِلٰـهَ‌اِلاّٰالله» است و همچنین به سند معتبر از آن حضرت منقول است که بهترین عبادتها گفتن «لاٰاِلٰـهَ‌اِلاّٰالله» است.

را و حساب او را آسان کند و نخوانده این دعا تهلیل را هیچ صاحب حزن و اندوهی مگر اینکه خدا او را از آن نجات داده و هر کس آن را بخواند و داخل شود بر ظالمی حاجت او را برآورد به اذن خدای تعالی.

و دعا این است:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَ اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ واحِدٌ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ (بقره: ۱۵۹). اَللهُ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاتَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلانَوْمٌ لَهُ ما فِي السَّمٰواتِ وَ ما فِي الْاَرْضِ مَنْ ذَا الَّذي يَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلاّ بِاِذْنِهِ يَعْلَمُ ما بَيْنَ اَيْديهِمْ وَ ما خَلْفَهُمْ وَ لايُحيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ اِلاّ بِما شاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰواتِ وَ الْاَرْضَ وَلا يَؤُدُهُ حِفْظُهُما وَ هُوَ الْعَلِيُّ الْعَظيمُ (بقره: ۲۵۷). الم اَللهُ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقاً لِما بَيْنَ يَدَيْهِ وَ اَنْزَلَ التَّوْرٰيةَ وَ الْاِنْجيلَ مِنْ قَبْلُ هُدىً لِلنّاسِ وَ اَنْزَلَ الْفُرْقانَ (آل‌عمران: ۱ تا ۳). هُوَ الَّذي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْاَرْحامِ كَيْفَ يَشاءُ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ الْعَزيزُ الْحَكيمُ (آل‌عمران: ۵). شَهِدَاللهُ اَنَّهُ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ وَ الْمَلائِكَةُ وَ اُولُوا الْعِلْمِ قائِماً بِالْقِسْطِ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ الْعَزيزُ الْحَكيمُ اِنَّ الدّينَ عِنْدَاللهِ الْاِسْلامُ (آل‌عمران: ۱۷). اَللهُ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلىٰ يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لارَيْبَ فيهِ وَ مَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللهِ حَديثاً (النساء: ۹۰). ذٰلِكُمُ‌اللهُ رَبُّكُمْ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ خالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَ هُوَ عَلىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكيلٌ (الانعام: ۱۰۳). اِتَّبِعْ ما اُوحِيَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ وَ اَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكينَ (الانعام: ۱۰۷). قُلْ يا اَيُّهَا النّاسُ اِنّي رَسُولُ‌اللهِ اِلَيْكُمْ جَميعاً اَلَّذي لَهُ مُلْكُ السَّمٰواتِ وَ الْاَرْضِ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ يُحْيي وَ يُميتُ فَآمِنُوا بِاللهِ وَ رَسُولِهِ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ الَّذي يُؤْمِنُ بِاللهِ وَ كَلِماتِهِ وَ اتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (الاعراف: ۱۵۹ـ۱۵۸). وَ ما اُمِرُوا اِلاّ لِيَعْبُدُوا اِلٰهاً واحِداً لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ سُبْحانَهُ عَمّا يُشْرِكُونَ (توبه: ۳۲). فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ‌اللهُ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظيمِ (توبه: ۱۳۱). وَ جاوَزْنا بِبَني‌اِسْرائيلَ الْبَحْرَ فَاَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَ جُنُودُهُ بَغْياً وَ عَدْواً حَتّىٰ اِذا اَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قالَ آمَنْتُ بِهِ بَنُوا اِسْرائيلَ وَ اَنَا مِنَ الْمُسْلِمينَ (يونس: ۹۱). فَاَلَّمْ

يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا اَنَّمَا اُنْزِلَ بِعِلْمِ اللهِ وَ اَنْ لَآاِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَهَلْ اَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (هود: ۱۷). كَذٰلِكَ اَرْسَلْنَاكَ فِي اُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا اُمَمٌ لِتَتْلُوا عَلَيْهِمُ الَّذِي اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ وَ هُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمٰنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ اِلَيْهِ مَتَابِ (الرّعد: ۳۰). يُنَزِّلُ الْمَلٰائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ اَمْرِهِ عَلٰى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ اَنْ اَنْذِرُوا اَنَّهُ لَآاِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاتَّقُونَ (النحل: ۳). وَ اِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَاِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَ اَخْفٰى اَللهُ لَآاِلٰهَ اِلَّا هُوَ لَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰى (طه: ۸ـ۷). وَ اَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحٰى اِنَّنِي اَنَا اللهُ لَآاِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدْنِي وَ اَقِمِ الصَّلٰوةَ لِذِكْرِي (طه: ۱۵ـ۱۴). اِنَّمَا اِلٰهُكُمُ اللهُ الَّذِي لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْماً (طه: ۹۹). وَ مَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ اِلَّا نُوحِي اِلَيْهِ اَنَّهُ لَآاِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدُونِ (الانبياء: ۲۶). وَ ذَا النُّونِ اِذْ ذَهَبَ مُغَاضِباً فَظَنَّ اَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادٰى فِي الظُّلُمَاتِ اَنْ لَآاِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحَانَكَ اِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَ نَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَ كَذٰلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ (الانبياء: ۸۸ـ۸۹). فَتَعَالَى اللهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَآاِلٰهَ اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ (المؤمنون: ۱۱۸). اَللهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ (النمل: ۲۷). وَ هُوَ اللهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْاُولٰى وَ الْآخِرَةِ وَ لَهُ الْحُكْمُ وَ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (القصص: ۷۱). وَ لَا تَدْعُ مَعَ اللهِ اِلٰهاً آخَرَ لَآاِلٰهَ اِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (القصص: ۸۹). يَا اَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ (فاطر: ۴). اِنَّهُمْ كَانُوا اِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ يَسْتَكْبِرُونَ (الصّافات: ۳۵). خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَ اَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْاَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ اَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ خَلْقاً مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذٰلِكُمُ اللهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاَنّٰى تُصْرَفُونَ (الزّمر: ۹). غَافِرِ الذَّنْبِ وَ قَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَآاِلٰهَ اِلَّا هُوَ اِلَيْهِ الْمَصِيرُ (المؤمن: ۴ـ۳). ذٰلِكُمُ اللهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ (المؤمن: ۶۵). هُوَ الْحَيُّ لَآاِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (المؤمن: ۶۸). رَبِّ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا اِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ

لااِلٰهَ اِلّا هُوَ یُحْیي وَ یُمیتُ رَبُّکُمْ وَ رَبُّ آباءِکُمُ الْاَوَّلینَ (الدّخان: ۸ـ۷). فَاعْلَمْ اَنَّهُ لااِلٰهَ اِلَّااللهُ وَ اسْتَغْفِرْ لِذَنْبِکَ وَ لِلْمُؤْمِنینَ وَ الْمُؤْمِناتِ وَاللهُ یَعْلَمُ مُتَقَلَّبَکُمْ وَ مَثْواکُمْ (محمد ﷺ: ۲۲). هُوَاللهُ الَّذي لااِلٰهَ اِلّا هُوَ عالِمُ الْغَیْبِ وَ الشَّهادَةِ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحیمُ. هُوَاللهُ الَّذي لااِلٰهَ اِلّا هُوَ الْمَلِکُ الْقُدُّوسُ السَّلامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَیْمِنُ الْعَزیزُ الْجَبّارُ الْمُتَکَبِّرُ سُبْحانَ‌اللهِ عَمّا یُشْرِکُونَ. هُوَاللهُ الْخالِقُ الْبارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْاَسْماءُ الْحُسْنیٰ یُسَبِّحُ لَهُ ما فِي السَّمٰواتِ وَ الْاَرْضِ وَ هُوَ الْعَزیزُ الْحَکیمُ (الحشر: ۲۵ـ۲۳). اَللهُ لااِلٰهَ اِلّا هُوَ وَ عَلَی اللهِ فَلْیَتَوَکَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (التغابن: ۱۴). رَبُّ الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ لااِلٰهَ اِلّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَکیلاً (المزمّل: ۱۰). و بعد از آن بخوان این آیات را: قُلْ اُدْعُوااللهَ اَوِ ادْعُوا الرَّحْمٰنَ اَیّاً ما تَدْعُوا فَلَهُ الْاَسْماءُ الْحُسْنیٰ وَ لاتَجْهَرْ بِصَلاتِکَ وَ لاتُخافِتْ بِها وَ ابْتَغِ بَیْنَ ذٰلِکَ سَبیلاً وَ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذي لَمْ یَتَّخِذْ وَلَداً وَ لَمْ یَکُنْ لَهُ شَریکٌ فِي الْمُلْکِ وَ لَمْ یَکُنْ لَهُ وَلِیٌّ مِنَ الذُّلِّ وَ کَبِّرْهُ تَکْبیراً (الاسراء: ۱۱۲ـ۱۱۱) (بلدالامین، چاپ بیروت، ص ۵۸۳).

دعای حجب

از جمله دعاهایی که از حضرت پیغمبر ﷺ روایت شده دعای حُجب می‌باشد که از قول بزرگان دین نقل است که اگر کسی آن را به جهت مشکل‌ترین امور بخواند آسان می‌شود چنانکه بزرگان دین و علمای شیعه تجربه کرده‌اند و اثر آن را به چشم خود دیده‌اند. آن دعا این است:

اَللّٰهُمَّ اِنّي اَسْئَلُکَ یا مَنِ احْتَجَبَ بِشُعاعِ نُورِهِ عَنْ نَواظِرِ خَلْقِهِ یا مَنْ تَسَرْبَلَ بِالْجَلالِ وَ الْعَظَمَةِ وَ اشْتَهَرَ بِالتَّجَبُّرِ فِي قُدْسِهِ یا مَنْ تَعالیٰ بِالْجَلالِ وَ الْکِبْرِیاءِ فِي تَفَرُّدِ مَجْدِهِ یا مَنِ انْقادَتْ لَهُ الْاُمُورُ بِاَزِمَّتِها طَوْعاً لِاَمْرِهِ یا مَنْ قامَتِ السَّمٰواتُ وَ الْاَرَضُونَ مُجیباتٍ لِدَعْوَتِهِ یا مَنْ زَیَّنَ السَّماءَ الدُّنْیا بِالنُّجُومِ الطّالِعَةِ وَ جَعَلَها هادِیَةً لِخَلْقِهِ یا مَنْ اَنارَ الْقَمَرَ الْمُنیرَ فِي سَوادِ اللَّیْلِ الْمُظْلِمِ بِلُطْفِهِ یا مَنْ اَنارَ الشَّمْسَ الْمُنیرَةَ وَ جَعَلَها مَعاشاً لِخَلْقِهِ وَ جَعَلَها مُفَرِّقَةً بَیْنَ اللَّیْلِ وَ النَّهارِ بِعَظَمَتِهِ یا

مَنِ اسْتَوْجَبَ الشُّكْرَ بِنَشْرِ سَحآئِبِ نِعَمِهِ اَسْئَلُكَ بِمَعاقِدِ الْعِزِّ مِنْ عَرْشِكَ وَ مُنْتَهَي الرَّحْمَةِ مِنْ كِتابِكَ وَ بِكُلِّ اِسْمٍ هُوَ لَكَ سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ اَوِ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ وَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ اَنْزَلْتَهُ فِي كِتابِكَ اَوْ اَثْبَتَّهُ فِي قُلُوبِ الصّآفّينَ الْحآفّينَ حَوْلَ عَرْشِكَ فَتَراجَعَتِ الْقُلُوبُ اِلَي الصُّدُورِ عَنِ الْبَيانِ بِاِخْلاصِ الْوَحْدانِيَّةِ وَ تَحْقيقِ الْفَرْدانِيَّةِ مُقِرَّةً لَكَ بِالْعُبُودِيَّةِ پس سه مرتبه می‌گویی: وَ اِنَّكَ اَنْتَ اللهُ و می‌گویی: لااِلهَ اِلاّ اَنْتَ وَ اَسْئَلُكَ بِالْاَسْمآءِ الَّتِي تَجَلَّيْتَ بِها لِلْكَليمِ عَلَي الْجَبَلِ الْعَظيمِ فَلَمّا بَدا شُعاعُ نُورِ الْحُجُبِ مِنْ بَهاءِ الْعَظَمَةِ خَرَّتِ الْجِبالُ مُتَدَكْدِكَةً لِعَظَمَتِكَ وَ جَلالِكَ وَ هَيْبَتِكَ وَ خَوْفاً مِنْ سَطْوَتِكَ راهِبَةً مِنْكَ پس سه مرتبه بگو: فَلا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ و بگو: وَ اَسْئَلُكَ بِالْاِسْمِ الَّذي فَتَقْتَ بِهِ رَتْقَ عَظيمِ جُفُونِ عُيُونِ النّاظِرينَ الَّذي بِهِ تَدْبيرُ حِكْمَتِكَ وَ شَواهِدُ حُجَجِ اَنْبِيآئِكَ يَعْرِفُونَكَ بِفِطَنِ الْقُلُوبِ وَ اَنْتَ فِي غَوامِضِ مُسَرّاتِ سَريراتِ الْغُيُوبِ اَسْئَلُكَ بِعِزَّةِ ذالِكَ الْاِسْمِ اَنْ تُصَلِّيَ عَلي مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اَنْ تَصْرِفَ عَنّي وَ اَهْلِ خُزانَتي وَ جَميعَ الْمُؤْمِنينَ وَ الْمُؤْمِناتِ جَميعَ الْآفاتِ وَ الْعاهاتِ وَ الْبَلِيّاتِ وَ الْأَعْراضِ وَ الْأَمْراضِ وَ الْخَطايا وَ الذُّنُوبِ وَ الشَّكَّ وَ الشِّقاقَ وَ الْكُفْرَ وَ النِّفاقَ وَ الضَّلالَةَ وَ الْجَهْلَ وَ الْمَقْتَ وَ الْغَضَبَ وَ الْعُسْرَ وَ الضّيقَ وَ فَسادَ الضَّميرِ وَ حُلُولَ النَّقِمَةِ وَ شَماتَةَ الْاَعْدآءِ وَ غَلَبَةَ الرِّجالِ اِنَّكَ سَميعُ الدُّعآءِ لَطيفٌ لِما تَشاءُ (بلدالامین، چاپ بیروت، ص ۵۱۲).

دعا بسیار مهمّ

که روایت کرده است آن را حضرت امیر علیه السلام از حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله و آن دعایی است که عجیب است و سزاوار است که از دشمنان پنهان بداری و مجرّب و غریب و نافع است از برای هر امری و این است:

پس بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحيمِ بگو و بخوان:

اَللّهُمَّ اَنْتَ اللهُ وَ اَنْتَ الرَّحْمنُ وَ اَنْتَ الرَّحيمُ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ

الْعَزيزُ الْمُتَكَبِّرُ الْأَوَّلُ الْآخِرُ الْباطِنُ الظّاهِرُ الْحَميدُ الْمَجيدُ الْمُبْدِئُ الْمُعيدُ الْوَدُودُ الشَّهيدُ الْقَديمُ الْعَلِيُّ الصّادِقُ الرَّؤُفُ الرَّحيمُ الشَّكُورُ الْغَفُورُ الْعَزيزُ الْحَكيمُ ذُوالْقُوَّةِ الْمَتينُ الرَّقيبُ الْحَفيظُ ذُوالْجَلالِ وَ الْإِكْرامِ الْعَظيمُ الْعَليمُ الْغَنِيُّ الْوَلِيُّ الْفَتّاحُ الْمُرْتاحُ الْقابِضُ الْباسِطُ الْعَدْلُ الْوَفِيُّ الْحَقُّ الْمُبينُ الْخَلّاقُ الرَّزّاقُ الْوَهّابُ التَّوّابُ الرَّبُّ الْوَكيلُ اللَّطيفُ الْخَبيرُ السَّميعُ الْبَصيرُ الدَّيّانُ الْمُتَعالُ الْقَريبُ الْمُجيبُ الْباعِثُ الْوارِثُ الْواسِعُ الْباقي الْحَيُّ الدّآئِمُ الَّذي لايَمُوتُ الْقَيُّومُ النُّورُ الْغَفّارُ الْواحِدُ الْقَهّارُ الْاَحَدُ الصَّمَدُ الَّذي لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً اَحَدٌ ذُوالطَّوْلِ الْمُقْتَدِرُ عَلّامُ الْغُيُوبِ الْبَدِئُ الْبَديعُ الدّاعِئُ الطّاهِرُ الْمُقيتُ الْمُغيثُ الدّافِعُ الرّافِعُ الضّآرُّ النّافِعُ الْمُعِزُّ الْمُذِلُّ الْمُطْعِمُ الْمُنْعِمُ الْمُهَيْمِنُ الْمُكْرِمُ الْمُحْسِنُ الْمُجْمِلُ الْحَنّانُ الْمُفْضِلُ الْمُحْيي الْمُميتُ الْفَعّالُ لِما يُريدُ مالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشآءُ وَ تَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشآءُ وَ تُعِزُّ مَنْ تَشآءُ وَ تُذِلُّ مَنْ تَشآءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ اِنَّكَ عَلي كُلِّ شَيْءٍ قَديرٌ تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهارِ وَ تُولِجُ النَّهارَ فِي اللَّيْلِ وَ تُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَ تُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَ تَرْزُقُ مَنْ تَشآءُ بِغَيْرِ حِسابٍ فالِقُ الْإِصْباحِ فالِقُ الْحَبِّ وَ النَّوىٰ يُسَبِّحُ لَهُ ما فِي السَّمٰواتِ وَ الْاَرْضِ وَ هُوَ الْعَزيزُ الْحَكيمُ اَللّٰهُمَّ وَ ما قُلْتُ مِنْ قَوْلٍ اَوْ حَلَفْتُ مِنْ حَلْفٍ اَوْ نَذَرْتُ مِنْ نَذْرٍ في يَوْمي هٰذا وَ لَيْلَتي هٰذِهِ فَمَشِيَّتُكَ بَيْنَ يَدَيْ ذٰالِكَ ما شِئْتَ مِنْهُ كانَ وَ مالَمْ تَشَأْمِنْهُ لَمْ يَكُنْ فَادْفَعْ عَنّي بِحَوْلِكَ وَ قُوَّتِكَ فَاِنَّهُ لاحَوْلَ وَلا قُوَّةَ اِلّا بِاللهِ الْعَلِيِّ الْعَظيمِ اَللّٰهُمَّ بِحَقِّ هٰذِهِ الْاَسْمآءِ عِنْدَكَ صَلِّ عَلي مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اغْفِرْلي وَ ارْحَمْنا وَ تُبْ عَلَيَّ وَ تَقَبَّلْ مِنّي وَ اَصْلِحْ شَأْني وَ يَسِّرْ اُمُوري وَ وَسِّعْ عَلَيَّ في رِزْقي وَ اَغْنِني بِكَرَمِ وَجْهِكَ عَنْ جَميعِ خَلْقِكَ وَ صُنْ وَجْهي وَ يَدي وَ لِساني عَنْ مَسْأَلَةِ غَيْرِكَ وَ اجْعَلْ لي مِنْ اَمْري فَرَجاً وَ مَخْرَجاً فَاِنَّكَ تَعْلَمُ وَ لااَعْلَمُ وَ تَقْدِرُ وَ لااَقْدِرُ وَ اَنْتَ عَلي كُلِّ شَيْءٍ قَديرٌ بِرَحْمَتِكَ يا اَرْحَمَ الرّاحِمينَ وَ صَلَّى اللهُ عَلىٰ سَيِّدِ الْمُرْسَلينَ سَيِّدَنا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ وَ آلِهِ الطّاهِرينَ. و اگر بخوانی دعاءِ حُجُب را و بعد از آن این دعا را (دعای بالا) به درستی که امر عجیبی خواهی دید (بلدالامین، چاپ بیروت، ص ۵۱۳).

دعای نافع و مختصر نقل از کلم‌الطیّب و مفاتیح‌الجنان

قبل از دعای توسّل در مفاتیح‌الجنان مذکور است به نقل از کتاب معتبر کلّم‌الطّیب سیّدعلیخان شیرازی رضوان‌الله علیه که اسم اعظم خدای تعالی آن است که شروع آن «الله» و ختم آن «هُو» است و حروفش نقطه ندارد و قرائت و خواندنش در اعراب دادن و ندادن تغییر نمی‌کند و این در قرآن مجید در پنج آیهٔ مبارکه است شیخ مغربی گفته هر که این پنج آیه را ورد خود قرار دهد و هر روز یازده مرتبه بخواند به درستی که آسان شود برای او هر مهمّی از کُلّی و جزیی به زودی انشاءالله تعالی و آن پنج آیه این است:

(۱) اَللّهُ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ الْحَیُّ الْقَیُّومُ لاتَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلا نَوْمٌ لَهُ ما فِی السَّمٰواتِ وَ ما فِی الْاَرْضِ مَنْ ذَا الَّذی یَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلاّ بِاِذْنِهِ یَعْلَمُ ما بَیْنَ اَیْدیهِمْ وَ ما خَلْفَهُمْ وَلا یُحیطُونَ بِشَیْءٍ مِنْ عِلْمِهِ اِلاّ بِماشاءَ وَسِعَ کُرْسِیُّهُ السَّمٰواتِ وَ الْاَرْضَ وَلایَؤُدُهُ حِفْظُهُما وَ هُوَ الْعَلِیُّ الْعَظیمِ (بقره: ۲۶۰).

(۲) اَللّهُ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ الْحَیُّ الْقَیُّومُ نَزَّلَ عَلَیْکَ الْکِتابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقاً لِما بَیْنَ یَدَیْهِ وَ اَنْزَلَ التَّوْریٰةَ وَ الْاِنْجیلَ مِنْ قَبْلُ هُدیً لِلنّاسِ وَ اَنْزَلَ الْفُرْقانَ (آل‌عمران: ۲ـ۱).

(۳) اَللّهُ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ لَیَجْمَعَنَّکُمْ اِلی یَوْمِ الْقِیٰمَةِ لارَیْبَ فیهِ وَ مَنْ اَصْدَقَ مِنَ اللهِ حَدیثاً (النساء: ۹۰).

(۴) اَللّهُ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ لَهُ الْاَسْماءُ الْحُسْنیٰ (طه: ۸).

(۵) اَللّهُ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ وَ عَلَی اللهِ فَلْیَتَوَکَّلِ الْمُؤْمِنُونَ. (التغابن: ۱۴).

جهت برآمدن حاجات

در تفسیر مدارک نوشته که حضرت عزّوجلّ می‌فرماید: هر کس این پنج ربّنا را به هر حاجتی که داشته باشد بخواند او را رد نکنم و اگر روا نشود پروردگار او نباشم مگر در او حکمتی بوده باشد این است:

(۱) رَبَّنا ما خَلَقْتَ هٰذا باطِلاً سُبْحانَکَ فَقِنا عَذابَ النّار.

(۲) رَبَّنا اِنَّکَ مَنْ تَدْخِلِ النّارَ فَقَدْ اَخْزَیْتَهُ وَ ما لِلظّالِمِینَ مِنْ اَنْصارٍ.
(۳) رَبَّنا اِنَّنا سَمِعْنا مُنادِیاً یُنادي لِلْایمانِ اَنْ آمِنُوا بِرَبِّکُمْ فَآمَنّا.
(۴) رَبَّنا فَاغْفِرْلَنا ذُنُوبَنا وَ کَفِّرْ عَنّا سَیِّئاتِنا وَ تَوَفَّنا مَعَ الْاَبْرارِ.
(۵) رَبَّنا وَ آتِنا ما وَعَدْتَنا عَلیٰ رُسُلِکَ وَ لاتُخْزِنا یَوْمَ الْقِیمَةِ اِنَّکَ لاتُخْلِفُ الْمِیعادَ.

(آل‌عمران: ۱۸۹ـ۱۹۳)

(شرح و خواصّ سی‌ویک آیه «الله» که در قرآن است) شیخ مغربی فرموده‌اند که در کلام مجید سی‌ویک آیه یافتم که ابتدا به الله است و در اینجا آورده شده تا حاجات عظیم و مقاصد دینی و دنیوی حاجتمندان از برکت این آیات برآورده شود. احمدبن‌عبدالعزیز تمیمی در جواهرالقرآن و شرح اسماء حضرت رحمن آورده است که اگر کسی قرض بسیار داشته باشد و بیماری لاعلاج و یا محبوس و مغموم باشد و به طور خلاصه هر حاجت شرعی که در آن خلاف شرع نباشد باید به خواندان آن آیات کریمه مداومت نماید و طریق خواندن آیات این است که در مدّت سی‌ویک روز هر روز دو رکعت نماز و هر نمازی را وضوی تازه بسازد و نماز را بخواند و بعد از نماز بدون تکلّم دیگری این آیات قرآنی را سی‌ویک مرتبه بخواند و بعد نماز فریضه را شروع کند و چون نماز فریضه را به جا آورد یک نوبت دیگر آیات را بخواند و اگر میسّر باشد باید که در این ایّام پیش از صبح غسل پاک به جای آورد و به تلاوت آیات قیام نماید و بعد از هر غسل هفت بار آیات را تکرار کند، و اگر میسّر نشود روز جمعه غسل کند و جامهٔ پاک بپوشد و به مکان شریف (صحن مطهّر امامزاده‌ها و مساجد قدیمی و...) برود و رو به قبله این آیات را چهل‌ویک مرتبه بخواند به طوری که در مابین خواندن صحبت و عمل دیگری انجام ندهد و هفت جمعه این ختم را انجام دهد که انشاءالله به مقصود هر چند که حاجات عظیم باشد برسد و شرح این آیات شریفه از قول بزرگان دین بسیار می‌باشد که باید از نااهلان و نادانان مخفی نگه داشت.

دعا و آیات این است:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلْحَمْدُلِلّٰهِ رَبِّ الْعالَمِينَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ مالِكِ يَوْمِ الدّينِ اِيّاكَ نَعْبُدُ وَ اِيّاكَ نَسْتَعِينُ اِهْدِنَا الصِّراطَ الْمُسْتَقِيمَ صِراطَ الَّذينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَ لاَ الضّالّينَ.

اَللهُ لاٰاِلٰهَ اِلاّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاٰتَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَ لاٰ نَوْمٌ لَهُ ما فِي السَّمٰواتِ وَ ما فِي الْاَرْضِ مَنْ ذَا الَّذي يَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلاّ بِاِذْنِهِ يَعْلَمُ ما بَيْنَ اَيْديهِمْ وَ ما خَلْفَهُمْ وَ لاٰيُحيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ اِلاّ بِما شاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰواتِ وَ الْاَرْضَ وَ لاٰيَؤُدُهُ حِفْظُهُما وَ هُوَ الْعَلِيُّ الْعَظيمُ لاٰاِكْراهَ فِي الدّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطّاغُوتِ وَ يُؤْمِنْ بِاللهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقىٰ لاَانْفِصامَ لَها وَاللهُ سَميعٌ عَليمٌ اللهُ وَلِيُّ الَّذينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُماتِ اِلَى النُّورِ وَ الَّذينَ كَفَرُوا اَوْلِياؤُهُمُ الطّاغُوتِ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ اِلَى الظُّلُماتِ اُولٰئِكَ اَصْحابُ النّارِ هُمْ فيها خالِدُونَ (بقره: ۲۶۰). اَللهُ لاٰاِلٰهَ اِلاّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقاً لِما بَيْنَ يَدَيْهِ وَ اَنْزَلَ التَّوْريٰةَ وَ الْاِنْجيلَ مِنْ قَبْلُ هُدىً لِلنّاسِ وَ اَنْزَلَ الْفُرْقانَ اِنَّ الَّذينَ كَفَرُوا بِاياتِ اللهِ لَهُمْ عَذابٌ شَديدٌ وَ اللهُ عَزيزٌ ذُو انْتِقامٍ (آل‌عمران: ۲-۴). اَللهُ لاٰاِلٰهَ اِلاّ هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلىٰ يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لاٰرَيْبَ فيهِ وَ مَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللهِ حَديثاً (النساء: ۹۰). اَللهُ الَّذي رَفَعَ السَّمٰواتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَها ثُمَّ اسْتَوىٰ عَلَى الْعَرْشِ وَ سَخَّرَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ كُلٌّ يَجْري لِاَجَلٍ مُسَمًّى يُدَبِّرُ الْاَمْرَ يُفَصِّلُ الْآياتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ (الرعد: ۲). اَللهُ يَعْلَمُ ما تَحْمِلُ كُلُّ اُنْثىٰ وَ ما تَغيضُ الْاَرْحامُ وَ ما تَزْدادُ وَ كُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدارٍ عالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهادَةِ الْكَبيرُ الْمُتَعالِ (الرّعد: ۸-۹). اَللهُ الَّذي لَهُ ما فِي السَّمٰواتِ وَ ما فِي الْاَرْضِ وَ وَيْلٌ لِلْكافِرينَ مِنْ عَذابٍ شَديدٍ (ابراهيم: ۳). اَللهُ الَّذي خَلَقَ السَّمٰواتِ وَ الْاَرْضَ وَ اَنْزَلَ مِنَ السَّماءِ ماءً فَاَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَراتِ رِزْقاً لَكُمْ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِاَمْرِهِ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الْاَنْهارَ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ دائِبَيْنِ وَ سَخَّرَ

لَكُمُ اللَّيْلَ وَ النَّهارَ وَ اٰتيكُمْ مِنْ كُلِّ ما سَأَلْتُمُوهُ وَ اِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللهِ لاتُحْصُوها اِنَّ الْاِنْسانَ لَظَلُومٌ كَفّارٌ (ابراهيم: ۳۸). اللهُ لآاِلٰهَ اِلاّ هُوَ لَهُ الْاَسْمآءُ الْحُسْنىٰ (طه: ۸). اَللهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فيما كُنْتُمْ فيهِ تَخْتَلِفُونَ اَللهُ يَصْطَفى مِنَ الْمَلائِكَةِ رُسُلاً وَ مِنَ النّاسِ اِنَّ اللهَ سَميعٌ بَصيرٌ (حج: ۷۵). اَللهُ نُورُ السَّمٰواتِ وَ الْاَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكٰوةٍ فيها مِصْباحٌ اَلْمِصْباحُ في زُجاجَةٍ اَلزُّجاجَةُ كَاَنَّها كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لاشَرْقِيَّةٍ وَ لاغَرْبِيَّةٍ يَكادُ زَيْتُها يُضيىءُ وَ لَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نارٌ نُورٌ عَلىٰ نُورٍ يَهْدِى اللهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشآءُ وَ يَضْرِبُ اللهُ الْاَمْثالَ لِلنّاسِ وَ اللهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَليمٌ (نور: ۳۶). اَللهُ يَبْسِطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشآءُ مِنْ عِبادِهِ وَ يَقْدِرُ لَهُ اِنَّ اللهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَليمٌ (عنكبوت: ۶۲). اَللهُ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعيدُهُ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (الروم: ۱۱). اَللهُ الَّذي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُميتُكُمْ ثُمَّ يُحْييكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ مِنْ ذٰلِكُمْ مِنْ شَيْءٍ سُبْحانَهُ وَ تَعالىٰ عَمّا يُشْرِكُونَ (الروم: ۴۰). اَللهُ الَّذي يُرْسِلُ الرِّياحَ فَتُثيرُ سَحاباً فَيَبْسُطُهُ فِى السَّمآءِ كَيْفَ يَشآءُ وَ يَجْعَلُهُ كِسَفاً فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلالِهِ فَاِذآ اَصابَ بِهِ مَنْ يَشآءُ مِنْ عِبادِهِ اِذا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ (الروم: ۴۸). اَللهُ الَّذي خَلَقَكُمْ مِنْ ضُعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضُعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضُعْفاً وَ شَيْبَةً يَخْلُقُ ما يَشآءُ وَ هُوَ الْعَليمُ الْقَديرُ (الروم: ۵۴). اَللهُ الَّذي خَلَقَ السَّمٰواتِ وَ الْاَرْضَ وَ ما بَيْنَهُما في سِتَّةِ اَيّامٍ ثُمَّ اسْتَوىٰ عَلَى الْعَرْشِ ما لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لاشَفيعٍ اَفَلا تَتَذَكَّرُونَ (السجده: ۴). اَللهُ رَبَّكُمْ وَ رَبَّ آبآئِكُمُ الْاَوَّلينَ (الصّافات: ۱۲۶). اَللهُ نَزَّلَ اَحْسَنَ الْحَديثِ كِتاباً مُتَشابِهاً مَثانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلينُ جُلُودُهُمْ وَ قُلُوبُهُمْ اِلىٰ ذِكْرِ اللهِ ذٰلِكَ هُدَى اللهِ يَهْدي بِهِ مَنْ يَشآءُ وَ مَنْ يُضْلِلِ اللهُ فَما لَهُ مِنْ هادٍ (زمر: ۲۵). اَللهُ يَتَوَفَّى الْاَنْفُسَ حينَ مَوْتِها وَ الَّتي لَمْ تَمُتْ في مَنامِها فَيُمْسِكُ الَّتي قَضىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَ يُرْسِلُ الْاُخْرىٰ اِلىٰ اَجَلٍ مُسَمًّى اِنَّ في ذٰلِكَ لَآياتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (زمر: ۴۴). اَللهُ خالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَ هُوَ عَلىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكيلٌ (زمر: ۶۲). اَللهُ الَّذي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فيهِ وَ النَّهارَ مُبْصِراً اِنَّ اللهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النّاسِ وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَ النّاسِ لايَشْكُرُونَ (المؤمن: ۶۱).

اللهُ الَّذي جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ قَراراً وَ السَّمآءَ بِناۤءً وَ صَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَ رَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّباتِ ذٰلِكُمُ اللهُ رَبُّكُمْ فَتَبارَكَ اللهُ رَبُّ الْعالَمينَ (المؤمن: ۶۴). اَللهُ الَّذي جَعَلَ لَكُمُ الْاَنْعامَ لِتَرْكَبُوا مِنْها وَ مِنْها تَأْكُلُونَ (المؤمن: ۷۹). اَللهُ الَّذي اَنْزَلَ الْكِتابَ بِالْحَقِّ وَ الْميزانَ وَ يُدْريكَ لَعَلَّ السّاعَةَ قَريبٌ (شوری: ۱۷). اَللهُ لَطيفٌ بِعِبادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشآءُ وَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزيزُ (شوری: ۱۹). اَللهُ الَّذي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلْكُ فيهِ بِاَمْرِهِ وَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (الجاثيه: ۱۲). اَللهُ لاۤاِلٰهَ اِلّا هُوَ وَ عَلَى اللهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (التغابن: ۱۴). اَللهُ الَّذي خَلَقَ سَبْعَ سَمٰواتٍ وَ مِنَ الْاَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْاَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا اَنَّ اللهَ عَلىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَديرٌ وَ اَنَّ اللهَ قَدْ اَحاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْماً (الطلاق: ۱۲). اَللهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً اَحَدٌ (اخلاص).

طریق ختم آیات: آخر سورهٔ حشر

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحيمِ اَلْحَمْدُلِلّٰهِ رَبِّ الْعالَمينَ وَ السَّلامُ عَلي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطّاهِرينَ و امّا بعد مخفی نماند که جمعی از مفسّرین و اکابر متّفق علیه‌اند که اسم اعظم از آخر سوره حشر بیرون آید که مداومت به آن باعث فتوحات دنیا و آخرت است و صاحب مداومت آن از جمیع بلیّات در حفظ حقّ تعالی باشد و طریق مداومت آن چنان است که اوّل آیه آیهٔ کریمه را بخواند تا آخر سوره که این است:

لايَسْتَوِي اَصْحابُ النّارِ وَ اَصْحابُ الْجَنَّةِ اَصْحابُ الْجَنَّةِ هُوَ الْفآئِزُونَ لَوْ اَنْزَلْنا هٰذَا الْقُرآنَ عَلىٰ جَبَلٍ لَرَاَيْتَهُ خاشِعاً مُتَصَدِّعاً مِنْ خَشْيَةِ اللهِ وَ تِلْكَ الْاَمْثالُ نَضْرِبُها لِلنّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ (هُوَاللهُ الَّذي لاۤاِلٰهَ اِلّا هُوَ) صد مرتبه (عالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهادَةِ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحيمُ) صد مرتبه (هُوَاللهُ الَّذي لاۤاِلٰهَ اِلّا هُوَ) صد مرتبه (اَلْمَلِكُ الْقُدُّوسُ) صد مرتبه (اَلسَّلامُ الْمُؤْمِنُ) صد مرتبه (اَلْمُهَيْمِنُ الْعَزيزُ) صد مرتبه (اَلْجَبّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحانَ اللهِ عَمّا يُشْرِكُونَ) صد مرتبه (هُوَاللهُ الْخالِقُ الْبارِئُ)

صد مرتبه (اَلْمُصَوِّرُ لَهُ الْاَسْماءُ الْحُسْنیٰ یُسَبِّحُ لَهُ ما فِی السَّمٰواتِ وَ الْاَرْضِ) صد مرتبه (وَ هُوَ الْعَزیزُ الْحَکیمُ) صد مرتبه و چون از مداومت هر اسمی فارغ شود این آیه را بخواند: وَ مَنْ یَتَّقِ‌اللهَ یَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجاً وَ یَرْزُقْهُ مِنْ حَیْثُ لایَحْتَسِبُ وَ مَنْ یَتَوَکَّلْ عَلَی‌اللهِ فَهُوَ حَسْبُهُ اِنَّ‌اللهَ بالِغُ اَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ‌اللهُ لِکُلِّ شَیْءٍ قَدْراً (طلاق: ۳-۴). و بعد از آن این دعا را ده مرتبه بخواند: سُبْحانَ‌اللهِ وَ الْحَمْدُلِلّٰهِ وَ لااِلٰهَ‌اِلَّااللهُ وَ اللهُ اَکْبَرُ اَضاف ما سَبَّحَهُ وَ حَمَدَهُ وَ هَلَّلَهُ وَ ذِکْرَه جَمیع خَلْقه کَما یُحِبُّ وَ یَرْضیٰ وَ کَما یَنْبَغی لِکَرَمِ وَجْهِهِ وَ عِزِّ جَلالِهِ وِ مِدادَ کَلِماتِهِ و سعة رَحْمَتِهِ کُلَّما ذَکَرَ بِرَحْمَتِکَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ.

جهت گشایش کارها و فتح و وسعت رزق و فتوحات و...

جهت دفع فقر و تنگدستی که به حال خود فرومانده باشد به این دعوت مداومت نماید و طریق آن این است که در مدّت یکصدوبیست روز هر روزی چهارصدوچهل‌ودو بار بخواند. هر که به این دستور به اتمام رساند ابواب حاجات بر روی او گشوده و نعمتهای متواتره به او برسد و به هیچ کس محتاج نگردد و طریق دیگر در یک مجلس هشتصدوهشتادونه بار بخواند و اگر میسّر نشود هر روز پیش از آنکه سخن گوید بعد از نماز صبح دو نوبت بخواند و اگر در بلادی خشک‌سالی و قحطی باشد و یک شخص نتواند این ختم را به انجام برساند جمعی بخوانند که انشاءالله در خیر و برکت بر آن مُلک گشاده شود و اگر در شب جمعه که اوّل ماه باشد بیست‌ویک بار این آیات را به نیّت گشادن بخت دختران و یا بخت خود بخواند آن بخت گشاده گردد و به دولت بزرگ برسد و اگر بعد از تمام شدن ختم این آیات را بر کاغذی نوشته و با خود نگه دارد آن نعمت پایدار ماند و هر روز سعادت او زیاده شود و دیگر روی فقر نبیند و نافع خلایق گردد امّا باید به اعتقاد درست عمل نماید و شرایط بجا آورده باشد:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحیمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعالَمینَ الرَّحْمٰنِ الرَّحیمِ مالِکِ یَوْمِ الدّینِ اِیّاکَ نَعْبُدُ وَ اِیّاکَ نَسْتَعینُ اِهْدِنَا الصِّراطَ الْمُسْتَقیمَ صِراطَ الَّذینَ اَنْعَمْتَ عَلَیْهِمْ غَیْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَیْهِمْ وَ لاَ الضّالّینَ.

قالَ عیسَی ابْنُ مَرْیَمَ اَللّٰهُمَّ رَبَّنا اَنْزِلْ عَلَیْنا مائِدَةً مِنَ السَّماءِ تَکُونُ لَنا عیداً لِاَوَّلِنا وَ اٰخِرِنا وَ آیَةً مِنْکَ وَ ارْزُقْنا وَ اَنْتَ خَیْرُ الرّازِقینَ (المائده: ۱۱۵). وَ لَقَدْ مَکَّنّاکُمْ فِی الْاَرْضِ وَ جَعَلْنا لَکُمْ فیها مَعایِشَ قَلیلاً ما تَشْکُرُونَ (الاعراف: ۱۰). وَ الْاَرْضَ مَدَدْناها وَ اَلْقَیْنا فیها رَواسِیَ وَ اَنْبَتْنا فیها مِنْ کُلِّ شَیْءٍ مَوْزُونٍ وَ جَعَلْنا لَکُمْ فیها مَعایِشَ وَ مَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرازِقینَ وَ اِنْ مِنْ شَیْءٍ اِلاّ عِنْدَنا خَزائِنُهُ وَ ما نُنَزِّلُهُ اِلاّ بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ (الحجر: ۲۲-۲۰). اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ اَنْزَلَ عَلی عَبْدِهِ الْکِتابَ وَ لَمْ یَجْعَلْ لَهُ عِوَجاً قَیِّماً لِیُنْذِرَ بَأْساً شَدیداً مِنْ لَدُنْهُ وَ یُبَشِّرَ الْمُؤْمِنینَ الَّذینَ الصّالِحاتِ اَنَّ لَهُمْ اَجْراً حَسَناً ماکِثینَ فیهِ اَبَداً (الکهف: ۳-۱). قُلْ کُلٌّ مُتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ اَصْحابُ الصِّراطِ السَّوِیِّ وَ مَنِ اهْتَدیٰ (طه: ۱۳۶). اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّماءِ ماءً فَتُصْبِحُ الْاَرْضُ مُخْضَرَّةً اِنَّ اللهَ لَطیفٌ خَبیرٌ (الحج: ۶۳). اِنَّ اللهَ هُوَ الرَّزّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتینُ (الذّاریات: ۵۹). وَ مَنْ یَتَّقِ اللهَ یَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجاً وَ یَرْزُقْهُ مِنْ حَیْثُ لایَحْتَسِبُ وَ مَنْ یَتَوَکَّلْ عَلَی اللهِ فَهُوَ حَسْبُهُ اِنَّ اللهَ بالِغُ اَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللهُ بِکُلِّ شَیْءٍ قَدْراً (الطلاق: ۴-۳). لِیُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَ مَنْ قُدِرَ عَلَیْهِ رِزْقُهُ فَلْیُنْفِقْ مِمّا آتیهُ اللهُ لایُکَلِّفُ اللهُ نَفْساً اِلاّ ما آتیها سَیَجْعَلُ اللهُ بَعْدَ عُسْرٍ یُسْراً (الطلاق: ۸). کَلاّ اِنَّ کِتابَ الْاَبْرارِ لَفی عِلِّیّینَ وَ ما اَدْریکَ ما عِلِّیُّونَ کِتابٌ مَرْقُومٌ یَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ (المطففین: ۲۲-۱۹).

ختم سورهٔ مبارکهٔ مزمّل: جهت فتح مهمّات

یازده روز هر روز یازده بار بعد از نماز صبح بخواند هنوز روز یازدهم تمام نشده باشد که مراد حاصل گردد و در هر روز یازده بار این دعا را بخواند:

یا مُسَبِّبُ سَبِّبْ یا مُفَتِّحُ فَتِّحْ یا مُفَرِّجُ فَرِّجْ یا مُدَبِّرُ دَبِّرْ یا مُسَهِّلُ سَهِّلْ یا مُیَسِّرُ یَسِّرْ یا مُتَمِّمُ تَمِّمْ بِرَحْمَتِکَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ.

در نسخهٔ مسطور و مذکور بود که شیخ بهاءالدّین سلیمان گوید که از برای هر مطلب که شروع کردم و یک صبح خواندم همان روز مطلب حاصل شد (منتخب‌الختوم).

ختم سورهٔ مبارکهٔ واللّیل

تا چهل شب هر شب چهل مرتبه سورهٔ مذکور را بخواند و چون به آیهٔ «ما لِاَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزیٰ» برسد، این آیه را سه مرتبه تکرار کند و بقیهٔ سوره را بخواند از برای فتوحات بسیار زیاد و زیادی مال اثری عجیب و نفعی غیرقابل تصوّر دارد که عقل از درک آن عاجز باشد و در این ختم رعایت تقوی و خودداری از گناه بلکه از شبهات شرط می‌باشد (نقل از: ختوم سورهٔ قرآن).

ختم آیات اوّل سورهٔ دخان: ماه شعبان

چون کسی این آیات را در اوّل ماه شعبان بعد از نماز عشا بیست‌وپنج بار بخواند تا شب چهاردهم هر شب بیست‌وپنج بار و در شب چهاردهم سی‌بار بخواند و به ذکر مشغول شود و بر پیغمبر ﷺ صلوات فرستد هر حاجتی که داشته باشد و بخواهد روا گردد:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحیمِ

حمٓ وَ الْکِتابِ الْمُبینِ اِنّا اَنْزَلْناهُ في لَیْلَةٍ مُبارَکَةٍ اِنّا کُنّا مُنْذِرینَ فیها یُفْرَقُ کُلُّ اَمْرٍ حَکیمٍ اَمْراً مِنْ عِنْدِنا اِنّا کُنّا مُرْسِلینَ رَحْمَةً مِنْ رَبِّکَ اِنَّهُ هُوَ السَّمیعُ الْعَلیمُ رَبِّ السَّمٰواتِ وَ الْاَرْضِ وَ ما بَیْنَهُما اِنْ کُنْتُمْ مُوقِنینَ لااِلٰهَ اِلّا هُوَ یُحْیي و یُمیتُ رَبُّکُمْ وَ رَبُّ آبائِکُمُ الْاَوَّلینَ (دخان: ۸ـ۱).

خواص سورهٔ قدر: جهت وسعت رزق

سورهٔ قدر را هر روز ده مرتبه بعد از نماز صبح بخواند و قدرت حق را مشاهده کند و ختم آن سیصدوشصت مرتبه می‌باشد که مداومت در این عمل باعث رسیدن روزی است از جایی که گمان ندارد و بعضی گفته‌اند که ختم آن سیصدوچهار مرتبه است:

ق + د + ر = قدر ← ۱۰۰ + ۴ + ۲۰۰ = ۳۰۴

(نقل از: ختوم سورهٔ قرآن و فوائد آن)

جهت گشادگی کارها

چون شب شود هزار بار بگوید: سُبْحانَ اللهِ الْمَلِکِ الْحَیِّ الَّذي لایَمُوتُ.

به جهت دفع فقر و پریشانی

از حضرت رسول صلی الله علیه و آله منقول است که هر که در هر شبانه‌روزی صدبار این دعا را بخواند البتّه غنی گردد و به تجربه رسیده است:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحیمِ

یا کَثیرَ الْخَیْرِ یا ذَا الْمَعْرُوفِ یا قَدیمَ الْإِحْسانِ اَحْسِنْ اِلَیْنا بِاِحْسانِکَ الْقَدیمِ بِرَحْمَتِکَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ (منتخب‌الختوم).

روایت است که هر کس وقت صبح قبل از تکلّم سه بار این آیه را بخواند روزی آن روز از جایی برسد که گمان نداشته باشد:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحیمِ

رَبَّنا اَنْزِلْ عَلَیْنا مآئِدَةً مِنَ السَّمآءِ تَکُونُ لَنا عیداً وَ لِاَوَّلِنا وَ آخِرِنا وَ آیَةً مِنْکَ وَ اَرْزُقْنا وَ اَنْتَ خَیْرُ الرّازِقینَ (المائده: ۱۱۵). (منتخب‌الختوم)

به جهت وسعت رزق از حضرت موسی‌بن‌جعفر علیه‌السلام

از حضرت موسی‌بن‌جعفر علیه‌السلام مروی است که در عقب هر فریضه صبح این استغفار را مکرّر بگوید تا طلوع آفتاب چندان مال دنیا یابد که هرگز محتاج نشود و به تجربه رسیده (نقل از کتب خطّی):

سُبْحانَ اللهِ الْعَظیمِ وَ بِحَمْدِهِ اَسْتَغْفِرُ اللهَ وَ اَسْئَلُهُ مِنْ فَضْلِهِ.

در کتاب اصول کافی در شرح دعای مذکور آمده است که شخصی خدمت حضرت موسی‌بن‌جعفر علیه‌السلام عرض کرد: فدایت شوم یک دعای جامعی برای دنیا و آخرت به من بیاموز که کوتاه باشد. فرمود: بعد از نماز صبح تا طلوع آفتاب بگو: «سُبْحانَ اللهِ الْعَظیمِ وَ بِحَمْدِهِ اَسْتَغْفِرُ اللهَ وَ اَسْئَلُهُ مِنْ فَضْلِهِ». و همچنین در مکارم‌الاخلاق و اصول کافی در شرح دعای مذکور آمده هلقام گوید: وضع من در میان قوم و خویش خود از همه بدتر بود که ناگهان فردی که هرگز از خویشی او با خود اطّلاع نداشتم ارث فراوان به من رسید و اکنون وضع من از همهٔ اقوام بهتر است و این جز نتیجهٔ دعایی که مولایم بندهٔ صالح موسی‌بن‌جعفر علیه‌السلام به من آموخت نمی‌باشد. (اصول کافی، ج ۴؛ باب‌الدّعا، ص ۳۳۰؛ مکارم‌الاخلاق، ج ۲، ص ۳۶)

به جهت دفع فقر و فاقه و درویشی

روز پنج‌شنبه و جمعه غسل کند و لباس طاهر بپوشد و وضوی کامل بسازد و رو به قبله صد مرتبه صلوات بفرستد. بعد از آن چهار رکعت نماز به جا آورد و در هر رکعت بعد از حمد صد مرتبهٔ آیهٔ «اَللهُ لَطیفٌ بِعِبادِهِ یَرْزُقُ مَنْ یَشاءُ وَ هُوَ الْقَوِیُّ الْعَزیزُ» (سورهٔ شوری: ۱۹) بخواند. چون سلام دهد صد مرتبه صلوات بفرستد و سر به سجده نهد و به عجز تمام بگوید: اِلٰهی بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ اجابت کن دعای مرا و بعد طرف راست روی خود را بر زمین نهاده بگوید: اَللّٰهُمَّ اَنْتَ الْقَوِیُّ وَ اَنَا الضَّعیفُ و بعد طرف چپ صورت خود را بر زمین نهد و

بگوید: اَللّٰهُمَّ اَنْتَ الْغَنِیُّ وَ اَنَا الْفَقیرُ و بعد پیشانی بر زمین نهد و بگوید: اَللّٰـهُمَّ اَنْتَ الْمُسْتَغْنِي وَ اَنَا الْمُحْتاجُ و چون سر از سجده بردارد بـر دست راست صد مرتبه بگوید: اِنّٰا فَتَحْنٰا لَکَ فَتْحاً مُبیناً و بر طرف چپ صد مرتبه بخواند: نَصْرٌ مِنَ اللهِ وَ فَتْحٌ قَریبٌ و باز سر به سجده نهد و صد مرتبه بخواند: اِنَّمٰا اَمْرُهُ اِذٰا اَرٰادَ شَیْئاً اَنْ یَقُولَ لَهُ کُنْ فَیَکُونُ (یس: ۸۳) پس برخیزد و هزار مرتبه بگـوید: اَللّٰـهُمَّ اَغْنِنِي بِحَلاٰلِکَ عَنْ حَرٰامِکَ وَ اَکْفِنِي بِفَضْلِکَ عَمَّنْ سِوٰاکَ و به عـجز و زاری از جانب الهی مسئلت نماید هرگز روی فقر و درویشی نبیند انشاءالله.

دعا جهت وسعت رزق

جهت توانگری سه جمعه متوالی این دعـا را هـفتاد بـار بـخوانـد بـا اخلاص، درست در روز جمعهٔ سوم خدای تعالی به فضل و کرم خود توانگر گرداند انشاءالله تعالی:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحیمِ

یٰا غَنِیُّ یٰا حَمیدُ یٰا مُبْدِءُ یٰا مُعیدُ یٰا وَدُودُ اِغْنِنِي بِحَلاٰلِکَ عَنْ حَـرٰامِکَ وَ اَکْـفِنِي بـِـه طٰاعَتِکَ عَنْ مَعْصِیَتِکَ وَ بِرِضٰاکَ عَنْ سَخَتِکَ وَ بِفَضْلِکَ عَمَّنْ سِوٰاکَ بِرَحْمَتِکَ یٰا اَرْحَمَ الرّٰاحِمینَ.

دعا جهت وسعت رزق

دعای مجرّب (یَقْرَء بعد کل صَلوة سبع مرّات لسعادة الدُّنیا و الاخرة و وسعة الرّزق و سداد الدّیون مذکور فی اربعة عشر حدیثاً و هی هذه) دعایی است مجرّب بعد از هر نماز هفت بار بخواند برای سعادت دنیا و آخرت و وسعت رزق و ادای قرضها که در چهارده حدیث مذکور است و این است:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحیمِ

بِسْمِ اللهِ مٰاشٰاءَاللهُ لاٰحَوْلَ وَ لاٰقُوَّةَ اِلاّٰ بِاللهِ الْعَلِیِّ الْعَظیمِ تَوَکَّـلْتُ عَـلَی الْحَـیِّ

الَّذي لايَمُوتُ وَ الْحَمْدُلِلّٰهِ الَّذي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَداً وَ لَمْ يَكُنْ لَـهُ شَريكٌ فِي الْمُلْكِ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَ كَبِّرْهُ تَكْبيراً (کلم‌الطّیب).

نماز حاجت

از جمله نمازهای حاجت این است که هر کس را همّی و غمّی و دردی و المی باشد یا از کسی خوف داشته باشد یا امر مشکلی برای او پیش آید این نماز را به جا بیاورد و قدرت حق را مشاهده کند که از شب چیزی نگذرد که از غم نجات یابد و باید شک نیاورد و طریقهٔ آن این است که به نیّت برآمدن حاجت غسل کند و لباس پاک بپوشد و چهار رکعت نماز به جا بیاورد به دو سلام و اگر شب جمعه باشد بهتر است. در رکعت اوّل بعد از حمد صد بار بگوید: «وَ اُفَوِّضُ اَمْري اِلَى اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بَصيرٌ بِالْعِبادِ»[1]، در رکعت دوم بعد از حمد صد مرتبه بگوید: «نَصْرٌ مِنَ اللّٰهِ وَ فَتْحٌ قَريبٌ»[2]، در رکعت سوم بعد از حمد صد مرتبه بگوید: «اَلآ اِلَى اللّٰهِ تَصيرُ الْاُمُورُ»[3] و در رکعت چهارم بعد از حمد صد مرتبه بگوید: «اِنّا فَتَحْنا لَكَ فَتْحاً مُبيناً»[4]. بعد از سلام نماز صد بار بگوید: «غُفْرانَكَ رَبَّنا وَ اِلَيْكَ الْمَصيرُ»[5] سپس سر به سجده نهد و دست بردارد و صد بار بگوید: «استغفرالله وَ اتوب اِلَيه» هنوز سر از سجده برنداشته باشد حاجت روا شود انشاءالله تعالی (منتخب‌الختوم).

ختم سورهٔ واقعه

سورهٔ اذا وقعه برای وسعت رزق و توسعه در امر معیشت تأثیر غریب دارد و از مجرّبات است که تخلّف ندارد. باید ابتدا از شب‌شنبه شروع و هر شب

---

۱. المؤمن: ۴۴.
۲. الصف: ۱۳.
۳. الشوری: ۵۳.
۴. الفتح: ۱.
۵. البقره: ۲۸۵.

سه (۳) دفعه بخواند و شب جمعه هشت بار بخواند تا مدّت پنج هفته به همین ترتیب عمل نماید و هر شب قبل از شروع کردن در سوره این دعا را بخواند:

اَللّٰهُمَّ اَرْزُقْنا رِزْقاً حَلالاً واسِعاً طَيِّباً مِنْ غَيْرِ كَدٍ وَ اسْتَجِبْ دَعْوَتي مِنْ غَيْرِ رَدٍ وَ اَعُوذُبِکَ مِنْ فَضيحَتِيَ الْفَقْرِ وَ الدَّينِ وَ ادفع عَنّي هٰذَيْنِ بِحَقِّ الْاِمامَيْنِ السِّبْطَيْنِ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ عليهما‌السلام برحمتک یا ارحَمَ الرّاحِمین. (نقل از: منتخب‌الختوم و ختومات سور قرآن و فوائد آن).

و همچنین در کتاب شیخ شهید (ره) مذکور است که کسی که در نماز عشا سورهٔ واقعه را بخواند از فقر و فاقه ایمن شود.

حضرت باقر عليه‌السلام فرمود: مردی خدمت پیغمبر صلى‌الله‌عليه‌وآله رسید و عرض کرد: ای رسول خدا من مردی هستم عیالمند و قرضدار و حالی پریشان دارم. دعایی به من بیاموز که با آن به درگاه خداوند عزّوجلّ دعا کنم برای روزیم و ادای قرضم و یاری بجویم از آن برای عیالم.

رسول خدا صلى‌الله‌عليه‌وآله فرمود: ای بندهٔ خدا وضوی کامل و خوب بساز و سپس دو رکعت نماز بخوان و رکوع و سجودش را کامل و نیکو به جا آور (طولانی کن). سپس (بعد از سلام نماز) بگو:

يا ماجِدُ يا واحِدُ يا كَريمُ (يا دائِمُ) اَتَوَجَّهُ اِلَيْکَ بِمُحَمَّدٍ نَبِيِّکَ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ صلى‌الله‌عليه‌وآله يا مُحَمَّدُ يا رَسُولَ اللهِ اِنّي اَتَوَجَّهُ بِکَ اِلَى اللهِ رَبِّکَ وَ رَبّي وَ رَبِّ كُلِّ شَيْءٍ اَسْئَلُکَ يا اللهِ اَنْ تُصَلِّيَ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ اَهْلِ بَيْتِهِ وَ اَسْئَلُکَ نَفْحَةً كَريمَةً مِنْ نَفَحاتِکَ وَ فَتْحاً يَسيراً وَ رِزْقاً واسِعاً اَلُمُّ بِهِ شَعْثي وَ اَقْضي بِهِ دَيْني وَ اَسْتَعينُ بِهِ عَلي عِيالي

(مکارم‌الاخلاق، ج ۲، ص ۱۳۹؛ اصول کافی، باب‌الدّعا، ج ۴، ص ۳۳۳).

در خواص اسم مبارک «لطیف»

و آیهٔ شریفهٔ «اَللهُ لَطيفٌ بِعِبادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشاءُ وَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزيزُ» (شوری: ۱۹).

نماز حاجت

بعد از غسل با وضوی کامل دو رکعت نماز حاجت با خشوع کامل و خضوع بعد از سلام همچنان بر روی سجاده با قلب سلیم متوجّه قبله، صد نوبت بگوید: «یا لَطیف» برای فقر، بیمار ناعلاج و دختر بخت بسته یا مرادی که برآمدنش دشوار باشد.

نماز حاجت

جهت هر مطلب شرعی دو رکعت نماز حاجت بخواند و بعد از حمد سه مرتبه این آیه را بخواند: «اَللهُ لَطیفٌ بِعِبادِهِ یَرْزُقُ مَنْ یَشاءُ وَ هُوَ الْقَوِیُّ الْعَزیزُ» و چون سلام نماز را گفت برپا بایستد و یکصدوبیست‌ونه[1] بار بگوید: «یا لَطیف» و بعد سجده کند و حاجت را بخواهد که به اجابت مقرون خواهد شد و تا سه روز صبر کند اگر تأخیر در حاجت واقع شود باز دو رکعت به همین طریق بگذارد و بعد از سلام «یا لَطیف» نهصدوسه[2] مرتبه بخواند مجرّب است و در آن نسخه آمده بود که راوی گوید من خود تجربه کردم (منتخب‌الختوم).

ختم آیهٔ کریمهٔ اللهُ لطیف بِعِبادِه...[3]

نقل از کتاب گوهر شب چراغ، اسم جلاله ا ل لّ ه را به صورت مقطعه نوشته و نظر به «ه» داشته باشد و هر روز با وضو ۶۶ مرتبه اسم «الله» را بخواند و به همین عدد آیهٔ «اَللهُ لَطیفٌ بِعِبادِهِ یَرْزُقُ مَنْ یَشاءُ وَ هُوَ الْقَوِیُّ الْعَزیزُ» (شوری: ۱۹) را بخواند مرزوق گردد به توفیق طاعات و عبادات و برکت روزی و آسان گردد برای او فهم امور مشکله و شهوت بر دل او سهل گردد و از ظلم

---

۱. «۱۲۹=ف +ی +ط +ل» در نسخه‌ای که استخراج شد عدد مذکور ۱۲۹=۸۰+۱۰+۹+۳۰، یکصدوسی‌ونه بار ذکر شده بود.

۲. ۹۰۳=۷×۱۲۹ که اشتباه چاپی بود.

۳. شوری: ۱۹.

ظالمان ایمن گردد و هرچه طلب کند از حوائج می‌یابد و بعضی گفته‌اند اسم جلاله را به این صورت بنویسد و نظر کند:

الله

ختم اسم مبارک لطیف

از اسرار عجیبه که نویسنده نسخه ادّعای تجربه کرده بود و سریع‌الاجابه باید که تسبیحی درست کند که یکصدوبیست‌ونه دانه داشته باشد و این عمل مخصوص شب دوشنبه و یا شب جمعه می‌باشد. اگر شب دوشنبه باشد باید روز یکشنبه را روزه گرفت و اگر شب جمعه باشد باید روز پنج‌شنبه را روزه گرفت که افطار کنی به غیر حیوانی و مال حلال و در اطاقی بایستی که کسی در آنجا غیر از تو نباشد دو رکعت نماز به نیّت برآمدن حاجت بخوانی و بعد صدوبیست‌ونه مرتبه از آن (تسبیح صدوبیست‌ونه دانه) بگویی «یا لطیف» و بعد از اتمام هر دوره بگویی «اِلا مَنْ یَعْلَمُ وَ هُوَ اللَّطیفُ الْخَبیر» مجرّب است.

گشایش بخت دختران

از حضرت امام جعفر صادق علیه‌السلام منقول است که اگر دختری در خانه مانده باشد که کسی او را خواستگاری ننماید سورهٔ الاحزاب را بر پوست آهو یا بر پاره کاغذ بنویسد و در حقه نهد و آن حقه را در خانه آن دختر گذارد خواستگار آن دختر بسیار شود انشاءالله تعالی (خواص‌الایات).

قال‌الصّادق علیه‌السلام:

اِنَّ العبد اذا سَجَدَ فقال «یاربِّ، یاربِّ، یاربِّ» حَتّی ینقطع نَفَسَهُ، قال لَهُ الرَّبُّ تبارکُ و تَعالی: «لَبَّیک، ما حاجَتُکَ» (مکارم‌الاخلاق، ج ۳، ص ۴۲). نقل است از یکی از بزرگان دین که هر که را حاجتی باشد دینی و دنیوی باید که روز

جمعه بعد از ادای نماز عصر همچنان بر مصلّی بنشیند و بگوید: «یٰا اَللّٰهُ یٰا رَحْمٰنُ یٰا رَحیمُ» تا هنگام غروب خورشید سر بر سجده نهاده و بگوید: یٰا رَبّی یا رَبّی یا رَبّی... تا زمانی که بانگ نماز شب سر از سجده بردارد هر حاجتی که از خدای تعالی بخواهد روا گردد.

۹

ادعیه و اذکار جهت طلب اولاد

نماز طلب اولاد

نقل از امیرالمؤمنین عليه‌السلام: اگر از خدا فرزند می‌خواهی وضوی کاملی بگیر و دو رکعت نماز با خضوع و خشوع بخوان و بعد از آن به سجده برو و هفتادویک بار بگو: «اَسْتَغْفِرُاللهَ» سپس با همسرت مجامعت کن و بگو قبل از مجامعت: «اَللّٰهُمَّ ارْزُقْني وَلَداً لاُسَمِّيَهُ بِاسْمِ نَبِيِّکَ مُحَمَّدٍ صلى‌الله‌عليه‌وآله» خداوند به او فرزندی عطا خواهد کرد و امر کردم تو را به وضو که خداوند بلند مرتبه می‌فرماید: «وَ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرينَ»[1] و امر کردم تو را به نماز از پیغمبر صلى‌الله‌عليه‌وآله شنیدم فرمود: «اَقْرَبُ ما يَكُونَ الْعَبْدُ مِنْ رَبِّهِ اِذا رَآهُ ساجِداً وَ راكِعاً» نزدیکترین حالات بنده به خدا وقتی که او را در سجده و رکوع بیند و دستور استغفار دادم که خداوند فرموده: «اَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ اِنَّهُ كانَ غَفّاراً يُرْسِلِ السَّماءِ عَلَيْكُمْ مِدْراراً وَ يُمْدِدْكُمْ بِاَمْوالٍ وَ بَنينَ»[2] و استغفار کنید پروردگارتان را به درستی که او آمرزنده است و بر شما آب گوارا می‌فرستد و شما را به مال و فرزند یاری می‌دهد. و خداوند تعالی بر پیغمبرش صلى‌الله‌عليه‌وآله فرمود: «اِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَاللهُ لَهُم»[3] اگر هفتاد بار برای ایشان استغفار کنی خداوند آنها را

---

۱. بقره: ۲۲۲.
۲. نوح: ۱۱ـ۱۰.
۳. توبه: ۸۰

نخواهد بخشید. پس گفتم بیش از هفتاد بار استغفار کنید (مکارم‌الاخلاق، ج ۲، ص ۱۵۶).

خواص سورهٔ مزمّل جهت طلب فرزند

اگر کسی فرزند نداشته باشد، زن و شوهر هر دو روزه دارند در وقت افطار غسل کنند و یکبار سورهٔ مبارکهٔ مزمّل را به آب بخوانند و هر دو از آن آب بخورند. خداوند به آنها فرزند عطا خواهد کرد انشاءالله (منتخب‌الختوم).

دعا جهت طلب اولاد از حضرت زین‌العابدین علیه‌السلام

حضرت زین‌العابدین علیه‌السلام به بعضی از اصحاب خود جهت طلب فرزند فرمودند این دعا را هفتاد بار بخوانند: رَبِّ لاٰتَذَرْنِي فَرْداً وَ اَنْتَ خَيْرُ الْوٰارِثِينَ وَ اجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْکَ وَلِيّاً يَرِثُنِي فِي حَيٰوتِي وَ يَسْتَغْفِرُ لِي بَعْدَ وَفٰاتِي وَ اجْعَلْهُ خَلْقاً سَوِيّاً وَ لاٰتَجْعَلْ لِلشَّيْطٰانِ فِيهِ نَصِيباً اَللّٰهُمَّ اِنِّي اَسْتَغْفِرُکَ وَ اَتُوبُ اِلَيْکَ اِنَّکَ اَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ[1] (هفتاد مرتبه). پس به درستی که هر کس این دعا را زیاد بخواند خداوند آنچه از مال و فرزند و خیر دنیا و آخرت که آرزو دارد به او عطا خواهد کرد به واسطهٔ آنکه خداوند می‌فرماید: اَسْتَغْفِرُوا رَبَّکُمْ اِنَّهُ کٰانَ غَفّٰاراً يُرْسِلِ السَّمٰآءَ عَلَيْکُمْ مِدْرٰاراً وَ يُمْدِدْکُمْ بِاَمْوٰالٍ وَ بَنِينَ وَ يَجْعَلْ لَکُمْ جَنّٰاتٍ وَ يَجْعَلْ لَکُمْ اَنْهٰاراً[2] (مکارم‌الاخلاق، ج ۲، ص ۴۲۹؛ مفتاح‌السّعادات، ص ۹۷؛ مفاتیح‌الجنان).

نماز طلب اولاد

دو رکعت نماز بعد از نماز جمعه بخواند و رکوع و سجود آن را طول

---

۱. الانبیاء: ۸۹
۲. نوح: ۱۲ـ۱۰.

دهد و بعد از نماز این دعا را باید بخواند: اَللّٰهُمَّ اِنّی اَسْئَلُکَ بِما سَئَلَکَ بِهِ زَکَرِیّا اِذْ قالَ رَبِّ لاتَذَرْنی فَرْداً وَ اَنْتَ خَیْرُ الْوارِثینَ اَللّٰهُمَّ هَبْ لی مِنْ لَدُنْکَ ذُرِّیَّةً طَیِّبَةً اِنَّکَ سَمیعُ الدُّعاءِ اَللّٰهُمَّ بِاسْمِکَ اسْتَحْلَلْتُها وَ فی اَمانَتِکَ اَخَذْتُها فَاِنْ قَضَیْتَ فی رَحِمِها وَلَداً فَاجْعَلْهُ غُلاماً مُبارَکاً زَکِیّاً وَ لاتَجْعَلِ لِلشَّیْطانِ فیهِ شِرْکاً وَ لانَصیباً (منهاج‌العارفین؛ مفتاح‌السّعادات).

روایت است که هرگاه زن هفت روز روزه بگیرد و سیزده نوبت لفظ «اَلْمُصَوِّرُ» را در جامی بنویسد و در هنگام نوشتن نیز هر مرتبه «اَلْمُصَوِّرُ» بگوید که سیزده مرتبه خوانده شود پس بشوید و آن آب را بیاشامد (هنگام افطار) خداوند فرزند ذکور و صالحی به او کرامت فرماید اگرچه عقیمه باشد (منهاج‌العارفین).

جهت طلب اولاد

روز جمعه بعد از نماز صبح تا طلوع آفتاب و یا هنگام زوال (بعد از نماز ظهر) و یا هنگام غروب (تقریباً یک ساعت قبل از نماز مغرب) با وضو و لباس طاهر و معطّر در مکان پاک رو به قبله قدری خوشبو (کندر، اسفند، عود) در آتش ریخته و سپس لوحی (جدولی) مرقوم نموده که طول آن دارای بیست‌ویک خانه و عرض آن سیزده خانه داشته باشد و اندازهٔ خانه‌های لوح مساوی باشد. بالای جدول «بِسْمِ‌اللهِ‌الرَّحْمٰنِ‌الرَّحیمِ» نوشته و درون خانه‌های لوح هر خانه «یا بُدوح» نوشته شود و بعداً جلد گرفته و بر پهلوی زن عقیمه (نازا) ببندند. بعد از نوشتن قدری صدقه و همچنین مقداری شیرینی خیرات کنند انشاءالله تعالی بسیاربسیار مجرّب و مؤثّر است (نقل از یکی از کتب علوم غریبه).

«بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحیمِ»

یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح
یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح	یا بُدّوح

در خواص‌الایات آورده است: چون کسی عزب باشد و خواهند که فرزند عزیز و رشید او را حاصل شود و به آسانی تزویج دست دهد سه روز متوالی روزه‌دار باشد و هر شب وقت خواب بیست‌ویکبار این آیه را بخواند و از خداوند تعالی حاجت خواهد. پس در خواب رو در هر ماه یکبار به این

دستور عمل کند مطلوب به آسانی حاصل شود و آیه این است: وَ الَّذِینَ یَقُولُونَ رَبَّنا هَبْ لَنا مِنْ اَزْواجِنا وَ ذُرِّیّاتِنا قُرَّةَ اَعْیُنٍ وَ اجْعَلْنا لِلْمُتَّقِینَ اِماماً (الفرقان: ۷۴).

۱۰

ادعیه شفای امراض و بیماری

ادعیهٔ شفای امراض و بیمار

قال النّبیّ صلی الله علیه وآله: «تداووا فَإنَّالله عَزَّوَجَلَّ لَمْ یَنْزِلُ ذاءً اِلاَّ وَ اَنْزَلَ لَهُ شَفاءً».

نبی اکرم صلی الله علیه وآله فرمود: حتماً به دنبال معالجه بروید که خداوند عزّوجلّ دردی را نفرستاده مگر آنکه دوایی برایش فرستاده (مکارم‌الاخلاق، ج ۲، ص ۲۰۸). از امام ششم علیه السلام پیغمبری مریض شد و گفت: دعا نمی‌کنم تا خدایی که بیمارم کرد شفایم دهد خداوند به او وحی کرد که تو را شفاء ندهم تا دوا بخوری که درد از من است و دارو نیز از من، آن پیامبر آنگاه به مداوا پرداخت و خوب شد (مکارم‌الاخلاق، ج ۲، ص ۲۰۹).

قال الصّادق جعفربن محمّد: عن ابائه علیهم السلام رفعه الی النّبیّ صلی الله علیه وآله اِنّـه شکـی اِلیه رجل وَجَعاً فی صدره فقال علیه السلام: استشف بالقرآن فَـاِنَّالله عَـزَّوَجَلَّ یـقول «وَ شِفآءٌ لِمٰا فِی الصُّدُورِ»[1] (اصول کافی، ج ۴۰۰؛ بحارالانوار، ج ۸۹ ص ۱۰۹).

روایت است از امام جعفر صادق علیه السلام: به نقل از پدران بزرگوارشان از قول نبی‌اکرم صلی الله علیه وآله مردی از درد سینه به پیغمبر صلی الله علیه وآله شکایت کرد. حضرت صلی الله علیه وآله فرمود: شفاء از قرآن بِجُو به درستی که خداوند بلندمرتبه فرموده «و این قرآن

---

۱. یونس: ۵۷.

شفاء است برای آنچه در سینه‌هاست».

نقل است از شیخ شهاب‌الدّین سهروردی اگر بیماری دردی داشته باشد که اطبّاء از علاج او عاجز باشند این دعا را بخواند و اگر نتواند بخواند نوشته و همراه خود نگه دارد. در نسخهٔ مسطور بود که اگر نیک نشود من هرگز خدای را به یگانگی نپرستیده باشم و دعا این است (حقیر مؤلّف نسخهٔ این دعا را در اکثر کتب مطبوع و چاپ قدیم و خطّی مشاهده نمودم و بارها به تجربه رسیده است):

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللهُ قَديمٌ اَزَلِيٌّ يُزيلُ الْعِلَلَ وَ هُوَ قآئِمٌ اَزَلِيٌّ بِالْاَزَلِيَّهِ وَ لَمْ يَزَلْ وَ لا يَزالُ بِرَحْمَتِکَ يا اَرْحَمَ الرّاحِمينَ و در نسخه‌ای مذکور بود که جهت شفای بیمار دعای بالا را با زعفران و گلاب نوشته و با آب پاک شسته و بنوشند (دفع بیماری "نقل از بیاضی خطّی").

خواص سورهٔ مبارکهٔ حمد جهت شفای امراض

سورهٔ «حمد» را به حروف مقطعه بنویسد و بعد از آن این شکل را نیز بنویسد با خود دارد که باعث شفاء است. شکل بعد از سوره این است (نقل از: تسهیل‌الدّواء):

خواص سوره مبارکهٔ حمد (جهت سردرد)

الحمد را با بسم‌الله با حروف مقطعه بنویسد همراه خود نگه دارد با این حروف (د ل د ل دل ص د ق ف ک ف ل م و و) دردسر دفع گردد (نقل از: تسهیل‌الدّوآءِ "حاشیه منهاج‌العارفین").

جهت دفع جمیع ناخوشیها و مرضها

از جناب صادق علیه‌السلام منقول است که: هر کس در صبح قبل از آنکه حرف بزند هفت نوبت سورهٔ مبارکهٔ حمد را بخواند هر ناخوشی و مرضی که دارد برطرف گردد به اذن خداوند و اگر در صبح آن روز ناخوشی و مرض زایل نگردد در روز دیگر بعد از صبح هفتاد مرتبه این سوره (حمد) را بخواند با اعتقاد کامل که من ضامن شفاء او خواهم بود.

جهت شفای بیمار

در روایت معتبر مروی است که برای هر آزاری این دعا خوانده شود تا شفاء یابد: يا مُنْزِلَ الشِّفآءِ وَ مَذْهِبَ الدّآءِ اَنْزِل عَلىٰ ما بي مِنْ داءٍ شِفآءً.

شفای بیمار

نقل است از کفعمی: که به خطّ شهید علیه‌الرّحمه یافتم که دست راست مریض را بگیر و هفت نوبت سورهٔ حمد را بخوان و بعد از آن دعای زیر را بخواند. پس اگر اثر سبکی پیدا شد بهتر و اِلاّ سورهٔ حمد را هفتاد بار تکرار نماید و دعا را بخواند که انشاءالله تعالی آن بیمار شفا یابد. دعا این است:

اَللّٰهُمَّ اَزِلْ عَنْهُ الْعِلَلَ وَ الدّٰاءَ وَ اَعِدْهُ اِلَى الصِّحَّةِ وَ الشِّفآءِ وَ اَمِدَّهُ بِحُسْنِ الْوِقٰايَةِ وَ رُدَّهُ اِلىٰ حُسْنِ الْعافِيَةِ وَ لاٰتُطَوِّلِ السُّقْمَ وَ لاٰتَزِدْهُ مِنْ سُوءِ الْاَلَمِ وَ اَجْعَلْ ما نالَهُ في مَرَضِهِ هٰذا مآدَّةً لِحَيوتِهِ وَ كَفّٰارَةً لِسَيِّئٰاتِهِ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الْمَعْصُومينَ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ (بلدالامین، چاپ بیروت، ص ۶۱۳).

شفای مریض

اگر کسی را مرضی باشد این دو آیه از سورهٔ مبارکهٔ انعام را به زعفران و عود خالص بنویسد و در گردن مریض بیاویزد به قدرت حقّ تعالی به صحّت و

سلامت برسد و این بسیار آزموده و مجرّب است و مؤلّف به کرّات تجربه کرده است امّا باید که او با صدق و اخلاص باشد و سر مویی خلاف شرع رسول ﷺ نکند و از جمیع معاصی و محرّمات بپرهیزد و «آیه» مبارکه این است: وَ اِنْ یَمْسَسْکَ اللهُ بِضُرٍّ فَلا کاشِفَ لَهُ اِلاّ هُوَ وَ اِنْ یَمْسَسْکَ بِخَیْرٍ فَهُوَ عَلیٰ کُلِّ شَیْءٍ قَدیرٌ وَ هُوَ الْقاهِرُ فَوْقَ عِبادِهِ وَ هُوَ الْحَکیمُ الْخَبیرُ (نقل از حاشیه مفتاح‌السّعادات).

۱۱

الآیات و ادعیه و اذکار جهت دفع چشم بد و سحر و وسواس

آیات و احادیثه در تأثیر چشم زخم

قالَ اللهُ تَعالیٰ: وَ اِنْ یَکادُ الَّذینَ کَفَروُا لَیُزْلِقونَکَ بِاَبْصارِهِمْ لَمّا سَمِعُوا الذِّکْرَ وَ یَقُولُونَ اِنَّهُ لَمَجْنُونٌ وَ ما هُوَ اِلاّ ذِکْرٌ لِلْعالَمینَ (قلم: ۵۲). (ای رسول ﷺ) به درستی که نزدیک بود آنان که کافر شدند هر آینه بزنند تو را به چشمهاشان چون شنیدند قرآن را و می‌گویند اینکه او دیوانه است و نیست آن قرآن مگر پندی برای جهانیان.

خداوند در قرآن مجید از قول حضرت یعقوب خطاب به فرزندان خود جهت امان بودن از چشم زخم گفت: همگی از یک در وارد نشوید و... .

وَ قالَ یا بَنِیَّ لاتَدْخُلُوا مِنْ بابٍ واحِدٍ وَ ادْخُلُوا مِنْ اَبْوابٍ مُتَفَرِّقَةٍ. و گفت: «ای پسران من داخل نشوید از یک دروازه و داخل شوید از درهای جداگانه» (یوسف: ۶۸).

و همچنین بعضی مفسّرین آیهٔ شریفه: «وَ مِنْ شَرِّ حاسِدٍ اِذا حَسَدَ» را به چشم زدن تفسیر کرده‌اند (اصول کافی، ج ۳، ص ۴۱۸).

قال النبیّ ﷺ: اِنَّ الْعِیْنَ لَتُدْخِلُ الرَّجُلَ الْقَبْرَ وَ تُدْخِلُ الْجَمَلَ الْقِدْرَ (نهج‌الفصاحه، ص ۶۵۸). پیغمبر ﷺ فرمود: به درستی که چشم بد مرد را به قبر می‌رساند، شتر را به دیگ می‌کشاند.

عن ابی‌عبدالله عليه‌السلام قال: من اعجبه شیءٌ مِنْ اخیه المؤمن فلیکبر علیه، فَإِنَّ العین حَقّ.

از امام جعفر صادق عليه‌السلام نقل است فرمود: اگر چیزی از برادر مؤمنتان عجیب مشاهده نمودید «اللهُ اَکْبَرُ» بگویید برای او به درستی که چشم زدن (چشم زخم) واقعیّت دارد.

روي عن ابي‌عبدالله عليه‌السلام اِنَّهُ قال: العین حق و لیس تامنها منک علي نفسک و لامنک علی غیرک فاذا حقت شیئاً من ذالک فَقُلْ «ماشاءَاللهُ (لاحَوْلَ وَ) لاقُوَّةَ اِلاّ بِاللهِ الْعَلِيِّ العظیم» ثلاثاً (مکارم‌الاخلاق، ج ۲، ص ۲۶۱).

از امام جعفر صادق عليه‌السلام روایت است که فرمود: چشم زخم واقعیّت دارد از چشم دیگری بر خود غافل مباش و همچنین از چشم خود بر دیگران و اگر از چشم زخم ترسیدی سه مرتبه بگو «ماشاءَاللهُ لاحَوْلَ وَ لاقُوَّةَ اِلاّ بِاللهِ الْعَلِيِّ العَظیمِ».

قال الصادق عليه‌السلام: اذا تهیأ اَحَدَکُمْ بهیئةٌ تعجبه فلیقرأ حین یخرج من منزله: «المعوذتین» فَاِنَّهُ لایُضُرّه شَیْءٌ بِاِذن‌الله تعالی (مکارم‌الاخلاق، ج ۲، ص ۲۶۲؛ بحارالانوار، ج ۹۲، ص ۳۳۲).

و همچنین فرمود: هرگاه کسی از شما با هیأت نیکو از خانه بیرون رود هنگام خارج شده از منزل سوره‌های «فلق» و «ناس» را بخواند که از چشم زخم به او آسیبی نمی‌رسد، انشاءالله تعالی.

و در روایت دیگر فرمودند: سوره‌های حمد و اخلاص و فلق و ناس را بخواند و دستها را بر رو بلند کند و بر جلوی سر و صورت بکشد (مکارم‌الاخلاق، ج ۲، ص ۳۲۶؛ بحارالانوار، ج ۹۲، ص ۳۳۰).

عن الصادق عليه‌السلام قال: لو کان شيءٌ یسبق القَدَر سبقتهُ العین (مکارم‌الاخلاق، ج ۲، ص ۳۲۹؛ بحارالانوار، ج ۹۲، ص ۳۳۱).

همچنین امام جعفر صادق عليه‌السلام فرمود: «اگر چیزی بر قَدَر الهی پیشی

گیرد چشم‌زخم است.»

این حدیث در **نهج‌الفصاحه** از فرمایشات حضرت رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله ذکر گردیده: اِسْتَعیذُوا بِاللهِ مِنَ الْعَیْنِ فَاِنَّ الْعَیْنَ حَقٌّ. از چشم بد به خدا پناه ببرید به درستی که چشم حق است (نهج‌الفصاحة: ۲۸۰).

العین حَقٌّ یَحْضُرُهَا الشَّیْطَانُ وَ حَسَدُ ابْنُ آدَمَ چشم بد حق است. شیطان و حسد بنی‌آدم آن را پدید می‌آورد (نهج‌الفصاحة: ۲۰۲۸).

نیمی از قبرها که برای امّت من حفر می‌شود از چشم بد و پرخوری می‌باشد (نهج‌الفصاحة).

عن الصّادق عن ابیه علیه‌السلام قال: أصاب رجل لرجل بالعینُ فذکر ذٰلِکَ لرسول‌الله صلی‌الله‌علیه‌وآله. فقال رسول‌الله صلی‌الله‌علیه‌وآله: «التمسوا له من یرقیه.» (بحارالانوار، ج ۹۲، ص ۲۵۶)

از امام جعفر صادق به نقل از پدر بزرگوارش علیه‌السلام فرمود: چشم مردی در وجود مرد دیگری اثر گذاشت از حضرت رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله در این موضوع چاره‌جویی کردند. حضرت رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمود: «ببندید بر او تعویذی».

به جهت چشم زخم به کسی رسیده باشد

از حضرت امیر علیه‌السلام نقل است که هر که از نظر ترسد یا او را نظر زده باشند، سورهٔ فاتحه را بخواند و این دعا را بخواند و بنویسد و همراه با خود داشته باشند که انشاءالله عافیت یابد و از ضرر آن محفوظ بماند.

بِسْمِ اللهِ اُعیذُ فلان‌بن‌فلان (اسم و اسم مادر) بِکَلِمَاتِ اللهِ التّامّاتِ مِنْ شَرِّ ما خَلَقَ وَ ذَرَءَ وَ بَرَءَ وَ مِنْ شَرِّ کُلِّ عَیْنٍ ناظِرَةٍ وَ اُذُنٍ سامِعَةٍ وَ لِسانٍ ناطِقَةٍ اِنَّ رَبّي عَلي صِراطٍ مُسْتَقیمٍ وَ مِنْ شَرِّ الشَّیْطانِ وَ خَیْلِهِ وَ رَجِلِهِ وَ قالَ یا بَنِیَّ لاٰتَدْخُلُوا مِنْ بابٍ واحِدٍ وَ ادْخُلُوا مِنْ اَبْوابٍ مُتَفَرِّقَةٍ (مکارم‌الاخلاق، ج ۲، ص ۳۳۰؛ بحارالانوار، ج ۹۲، ص ۳۳۱).

تعویذ[1] چشم‌زخم

که روایت است پیغمبر صلی الله علیه و آله، امام حسن علیه السلام و امام حسین علیه السلام را به این روش «تعویذ» (رقیه) نمود.

بر کسی که نظر رسیده باشد بخوانند

أُعیذُ فلان‌بن‌فلان بِکَلِماتِاللهِ التّامّاتِ وَ أَسمائِهِ الْحُسْنیٰ کُلِّها عامَّةً مِنْ شَرِّ السّامَةِ وَ الْهامَّةِ وَ مِنْ شَرِّ کُلِّ عَیْنٍ لٰامَّةٍ وَ مِنْ شَرِّ حاسِدٍ اِذٰا حَسَدَ و فرمود: که چنین تعویذ می‌کرد ابراهیم علیه السلام، اسماعیل علیه السلام و اسحاق علیه السلام را (اصول کافی، ج ۴، ص ۳۵۸).

الایات حِرز محافظت از چشم‌زخم

لَخَلْقُ السَّمٰوٰاتِ وَ الْاَرْضِ اَکْبَرُ مِنْ خَلْقِ النّاسِ وَ لٰکِنَّ اَکْثَرَ النّاسِ لٰایَعْلَمُونَ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَری مِنْ فُطُورٍ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ کَرَّتَیْنِ یَنْقَلِبْ اِلَیْکَ الْبَصَرُ خاسِئاً وَ هُوَ حَسیرٌ وَ اِنْ یَکادُ الَّذینَ کَفَرُوا لَیُزْلِقُونَکَ بِاَبْصارِهِمْ لَمّا سَمِعُوا الذِّکْرَ وَ یَقُولُونَ اِنَّهُ لَمَجْنُونٌ وَ ما هُوَ اِلاّٰ ذِکْرٌ لِلْعالَمینَ.

عن‌النّبیّ صلی الله علیه و آله قال: ما من بخور یصعد اِلی السّماء اِلاّ اللبان و ما من هل بیت یتبخر فیه باللبان الاّ نفي عنهم عفاریت الجنّ (بحارالانوار، ج ۶۳، ص ۴۷۵).

از پیغمبر صلی الله علیه و آله نقل است فرمود: هیچ دودی به سوی آسمان زودتر از دود کندر بالا نمی‌رود و هیچ خانه‌ای نیست که در آن کندر دود شود مگر اینکه شیطانهای جنّی از آن دفع شوند.

و همچنین مشهور است که اگر اسفند را برای کسی که چشم زخم به او رسیده دود کنند نافع می‌باشد.

---

۱. و همچنین مترجم اصول کافی برای تعویذ هم معانی شبیه حرز ذکر نموده به معنی دعاهایی که با خواندن یا نوشتن و همراه کردن آنها انسان از دردها و یا جانوران موذی و درندگان و ترس و دیگر چیزها در امان ماند.

در خواص اسفند و کندر

از حضرت صادق علیه‌السلام دربارهٔ اسفند و کندر سؤال شد؛ فرمود: امّا اسفند ریشه‌ای از آن به زمین نشانده نشود و شاخه‌ای از آن سر برنیاورد مگر آنکه خداوند ملکی را بر آن بگمارد تا آن را به آنکس که باید برسد یا خشک گردد و شیطان تا هفتاد خانه از خانه‌ای که در آن اسفند است می‌گریزد و اسفند شفاء هفتاد بیماری است که کمترین آنها جذام است. پس از آن غافل نمانید.

و امّا کندر؛ برگزیدهٔ انبیاء است و مریم از آن کمک می‌جست و هیچ دودی از دود آن زودتر به آسمان بالا نرود و دودش شیطان را می‌راند و مرض را دفع می‌کند. از آن محروم نمانید (مکارم‌الاخلاق، ج ۱، ص ۳۵۴).

چون قمر در برج سنبله[1] باشد سورهٔ «قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَق» را در رقعه نویسد به سیاهی که از پشتم شتر سوخته باشند همراه خود نگهدارد وسواس از او زایل گردد و اگر او را سحر کرده باشند و یا چشم زخم رسیده باشد دفع گردد (نقل از خواص‌الایات).

خواص سورهٔ الناس، جهت وسواس

از شیخ ابوالعبّاس بونی: هر که سورهٔ «قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النّاس» را در در روز چهاردهم ماه قمری بر ظرفی که از آن آب می‌خورد بنویسد و از آن آب بخورد و وضو بسازد از وسواس ایمن گردد (نقل از: خواص‌الایات).

آیات و احادیث در تاثیر السّحر

یُعَلِّمُونَ النّاسَ السِّحْرَ وَ ما اُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبابِلَ هارُوتَ وَ مارُوتَ...

---

۱. مواضع قمر (ماه) را با مراجعه به تقویم نجومی که همه ساله منتشر می‌شود می‌توان فهمید.

اِلاّ بِاِذْنِ‌الله. می‌آموختند مردمان را سحر و آنچه فرستاده شد به بابل هاروت و ماروت... (بقره: ۹۷).

و همچنین این آیهٔ شریفه: وِ مَنْ شَرِّ النَّفّاثاتِ فِی الْعُقَدِ. و از شرّ زنان سحرکننده در ریسمانها و گره‌ها می‌دمند (سورهٔ فلق).

فَلَمّا اَلْقَوْا قالَ مُوسىٰ ما جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ... . پس چون انداختند موسی گفت آنچه آوردید سحر است (یونس: ۸۲).

روي عن ابي‌عبدالله عليه‌السلام: اَنَّهُ سئل عن المعوذتين؟ قال: اِنَّ رَسُولُ‌الله صلی‌الله‌علیه‌وآله سحرهُ لُبَيْدبن‌اِعصِم اليَهُودي فَاتاهُ جبرئيلُ عليه‌السلام بِالْمَعَوَّذَتينِ فَدعا عَليّاً فعقد لَه خيطاً فيهِ اِثنا عَشَرَ عُقْدَةً فقال: انطَلِق اِلي بئر ذروان فَانزل الى القليب فاقرأ آيَةَ وَ وَحَلَّ عُقْدَةً فنزل عَلِيّ عليه‌السلام وَ استخرج من القليب فتحلّل ذالكَ عن رَسُولُ‌الله صلی‌الله‌علیه‌وآله (مكارم‌الاخلاق، ج ۲، ص ۳۲۶؛ بحارالانوار، ج ۹۲، ص ۳۳۰).

همچنین از امام جعفر صادق عليه‌السلام دربارهٔ «معوذتین» (فلق و ناس) سؤال شد. فرمود: پیغمبر را لبید یهودی سحر کرد. جبرئیل معوذتین را برای حضرت آورد. حضرت علی را خواست و نخی را دوازده گره زد و به او فرمود: به (بئر ذَرْوان) برو و به ته چاه برو و آیه بخوان وگرهی را بگشای. علی عليه‌السلام به اندرون چاه رفت و همچنان کرد. حضرت از سحر آسوده گشت.

قالَ رَسُولِ صلی‌الله‌علیه‌وآله: يا عَلِيّ من خاف شيطاناً اَوْ ساحراً فليقرأ: «اِن ربّكم... تباركَ‌الله رَبُّ العالمين» (الاعراف: ۵۴).

رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمود: هر کس بترسد از شیطانی یا جادوگر بخواند: «اِنَّ رَبَّكُمُ‌اللهُ الَّذي خَلَقَ السَّمٰواتِ وَ الْاَرْضَ في سِتَّةِ اَيّامٍ ثُمَّ اسْتَوي عَلَى الْعَرْشِ يَغْشِي اللَّيْلَ النَّهارَ يَطْلُبُهُ حَثيثاً وَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ وَ النُّجُومَ مُسَخَّراتٍ بِاَمْرِهِ اِلاٰ لَهُ الْخَلْقُ وَ الْاَمْرُ تَبارَكَ‌اللهُ رَبُّ الْعالَمِينَ».

در حاشیهٔ مفاتیح‌الجنان همین آیه به نقل از حضرت رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله جهت دفع شیاطین و جادوگران روایت شده که تا «قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ»

خوانده شود و دیگر در خواص‌الایات مذکور بود: هر که این آیه را تا «قریب من المحسنین» بخواند و از خدای تعالی خواهد که خواب او کمتر شود مطلوب او حاصل شود و بر قیام شب قادر گردد و اگر در موقعی که به رختخواب می‌رود تا «رب‌العالمین» بخواند، خدای تعالی او را از شرّ ابلیس و اتباع او محفوظ دارد.

روي عن‌الرّضا عليه‌السلام اَنَّهُ سئل عَن السّحر؟ فقال: هُوَ حَقٌّ وَ هُوَ يَضرُّ باذنِ‌اللهِ تعالی فَاِذا أصابَکَ ذٰالِکَ فَارْفَعْ يَدَکَ حَذٰاء وَجْهِکَ وَ اِقْراء عَلَيْهٰا (باسم‌الله العظيم باسم‌الله العظيم رَبِّ العرش العظيم اِلاّ ذهبت وَ انقرضت).

از امام رضا عليه‌السلام سؤال شد از سحر؛ فرمود: آن نیز واقعیّت دارد و به اِذن خدا اثر می‌کند و ضرر می‌رساند و اگر گرفتار آن شدی دستت را تا محاذی صورتت بالا ببر و بخوان: بِاسْمِ‌اللهِ الْعَظيمِ بِاسْمِ‌اللهِ الْعَظيمِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظيمِ اِلاّ ذَهَبْتَ وَ انْقَرَضْتَ (مکارم‌الاخلاق، ج ۲، ص ۳۲۶).

با توجّه به آیات و احادیث وارده از معصومین عليهم‌السلام و همچنین تأثیر سحر در وجود مقدّس پیغمبر صلی‌الله‌عليه‌وآله خاصیّت سحر در به وجود آمدن محبّت و بغض و غم و امثالهم ثابت می‌گردد و احتمال زیاد در این عمل شیاطین دخیل می‌باشند و همچنین راه باطل کردن آن از طریق توکّل و الدُّعا و آیات و تعویذات می‌باشد.

نماز جهت دفع سحر[1]

دو رکعت نماز بخواند. در رکعت اوّل یک بار حمد و یک بار «قُل یا أیّها الکافرون» و آیهٔ «لاٰاَعْبُدُ مٰا تَعْبُدُون» را هر چند که بتواند تکرار کند و بعد سوره را تمام کند و در رکعت دوم یک بار حمد و هفت بار سورهٔ «قل یا أیّها الکافرون» تا آخر بدون تکرار آیه بخواند که هر سحری که برای آن شخص

---

۱. نقل از بیاض خطّی.

کرده باشند باطل گردد. والله اعلم بالصّواب.

همچنین اگر در روز یکشنبه به وقت طلوع آفتاب این سوره (سورهٔ کافرون) را ده بار بخواند هر حاجت که از خدای تعالی بخواهد رواگردد (نقل از کتاب خواص‌الایات).

اگر کسی را سحر و جادو کرده باشند روز یکشنبه سورهٔ مبارکهٔ مزمّل را با وضو به گلاب و زعفران نوشته و در آب پاک بشویند و شخص سحر زده بنوشد آن سحر دفع گردد (منتخب‌الختوم؛ ختوم سور قرآن و فوائد آن).

جهت ابطال سحر ساحران

این آیه را بر جماعتی بخوانند که به سحر مشغول باشند، سحر ایشان کارگر نشود؛ و آیهٔ مبارکه این است: «وَ ما مُحَمَّدٌ ﷺ اِلاّٰ رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ اَفَاِنْ ماتَ اَوْ قُتِلَ اَنْقَلَبْتُمْ عَلیٰ اَعْقابِكُمْ وَ مَنْ یَنْقَلِبْ عَلیٰ عَقِبَیْهِ فَلَنْ یَضُرَّاللهَ شَیْئاً وَ سَیَجْزِیَ اللهُ الشّاكِرِینَ» (آل‌عمران: ۱۴۴). (خواص‌الایات)

دفع سحر و وسواس و فراموشی و چشم بد

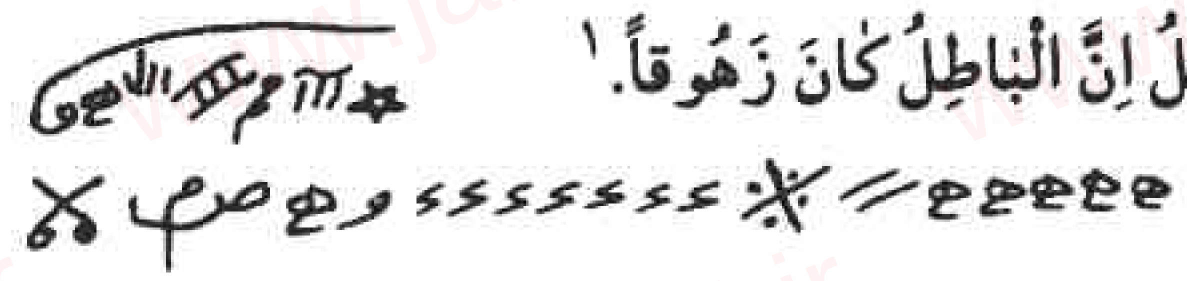
اگر کسی را وسواس و فراموشی غالب باشد و به کسی ماند که از برای او سحری کرده باشند یا چشم بد به او رسیده باشد بنویسد این آیات از سورهٔ انبیاء را بر جام سفید روی و بشوید به ناشتا و بیاشامد و قدرت حق سبحانه و تعالی را مشاهده کند:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیمِ

اِقْتَرَبَ لِلنّاسِ حِسابُهُمْ وَ هُمْ فِي غَفْلَةٍ مُعْرِضُونَ ـ ما یَأْتِیهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحْدَثٍ اِلاّٰ اسْتَمَعُوهُ وَ هُمْ یَلْعَبُونَ لاهِیَةً قُلُوبُهُمْ وَ اَسَرُّوا النَّجْوَی الَّذِینَ هَلْ هٰذا اِلاّٰ بَشَرٌ مِثْلُكُمْ اَفَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَ اَنْتُمْ تُبْصِرُونَ قالَ رَبِّي یَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّماءِ وَ الْاَرْضِ وَ هُوَ السَّمِیعُ الْعَلِیمُ (نقل از حاشیه مفتاح‌السّعادات).

دفع سحر از حاشیه مفتاح‌السّعادات

این آیه را با اسم اعظم بر ظرف چینی بنویسد به مشک و زعفران و بشوید و مسحور بیاشامد اگر جمیع ساحران جمع گردند از برای او سِحر نتوانند کرد: وَ قُلْ جآءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْباطِلُ اِنَّ الْباطِلَ کانَ زَهُوقاً.[1]

دعا جهت ابطال سحر

برای ابطال سحر بخواند این اسماء مبارکه را یکصدوبیست بار (۱۲۰) به وصل همزه و مدّاللام: یا مُبْطِلَ السِّحْرِ وَ یا مَزِیلَ الْعُسْرِ.

یا فَتّاحُ یا فَعّالُ یا اللهُ (بوصل همزه و مدّاللام = ال لّه). سپس بخواند: یا مُبْطِلَ السِّحْرِ اَبْطِلْ عَنِّیَ السِّحْرَ وَ یا مُزیلَ الْعُسْرِ اَزِلْ عَنِّی عُسْرَهُ وَ یا فَتّاحُ اَفْتَحْ عَنِّی عَقْدَهُ یا فَعّالُ اِفْعَلْ بِی ما یُصْلِحُنی مِنْهُ.

سپس دو باره چهار اسم مبارک را یکصدوبیست بار بخواند و در اوّل و آخرش صلوات بر پیغمبر صلی‌الله‌علیه‌وآله او بفرستد که شرط است این صلوات (نقل از کلم الطّیب، سیدعلیخان شیرازی رضوان‌الله علیه).

جهت دفع سحر (از جمله ادعیهٔ قدسیّه)

در ادعیه سر مذکور است که خدای تعالی فرمود: ای محمّد صلی‌الله‌علیه‌وآله سحر همیشه بوده است و آن ضرور نمی‌کند مگر به اذن من. پس کسی که خواهد از سحر به عافیت (در امان) باشد باید بگوید:

اَللّٰهُمَّ رَبَّ مُوسیٰ وَ خاصَّةُ وَ هازِمَ مَنْ کادَهُ بِسِحْرِهِ بِعَصاهُ وَ مُعیدَها بَعْدَ الْعَوْدِ ثُعْباناً وَ مُلَقِفَها اِفْکَ اَهْلَ الْاَفِکِ وَ مُفْسِدَ عَمَلَ السّاحِرِینَ وَ مُبْطِلَ کَیْدِ

---

۱. اسم اعظمی که حضرت امیر علیه‌السلام وضع فرموده و جهت جمیع مطالب و مقاصد با خود بردارند و چهار الف آخر آن باید کوتاه و بلند باشد مانند انگشتان دست.

اَهْلَ الْفَسادِ مَنْ کادَنی بِسِحْرٍ اَوْ بِضُرٍّ عامِداً اَوْ غَیْرَ عامِدٍ اَعْلَمُهُ اَوْ لااَعْلَمُهُ وَ اَخافَهُ اَوْ لااَخافَهُ فَاقْطَعْ مِنْ اَسْبابِ السَّمٰواتِ عَمَلَهُ حَتّیٰ تُرْجِعَهُ عَنّی غَیْرَ نافِذٍ وَ لاضارٍ لی وَ لاشامِتٍ بی اِنّی اَدْرَءُ بِعَظَمَتِکَ فی نُحُورِ الْاَعْداءِ فَکُنْ لی مِنْهُمْ مُدافِعاً اَحْسَنُ مُدافِعَةٍ وَ اَتَمُّها یا کَریمُ. پس به درستی که هر که این دعا را بخواند ضرر نمی‌رساند به او سحر ساحر جنّی و انسی (مفتاح‌السّعادات؛ بحارالانوار، ج ۹۲، ص ۴۴۴).

و همچنین در اکثر کتب معتبره ادعیه مذکور است به جهت دفع سِحر چون از نماز شب فارغ شود نزدیک به وقت سحر قبل از نماز صبح هفت بار بگوید: بِسْمِ‌اللهِ وَ بِاللهِ سَنَشُدُّ عَضُدَکَ بِاَخیکَ وَ نَجْعَلُ لَکُما سُلْطاناً فَلایَصِلُونَ اِلَیْکُما بِاٰیاتِنا اَنْتُما وَ مَنِ اتَّبَعَکُمَا الْغالِبُونَ (القصص: ۳۶).

در نسخه‌ای دیگر همین دعا به نقل از حضرت امیرالمؤمنین مذکور بود که جهت ترس از ظالم یا ساحر بعد از نماز شب و قبل از شروع نماز صبح رو به خانهٔ ساحر کرده و دعا هفت نوبت خوانده شود.

و همچنین در مکارم‌الاخلاق نقل بود همین آیه هفت بار به سحر شده خوانده شود (مکارم‌الاخلاق، ج ۳، ص ۳۲۸؛ بحارالانوار، ج ۹۲، ص ۳۲۸ـ۳۲۷).

به جهت دفع سحر

نقل از خزینة‌الفوائد: نوشته بر گردن آویزان نماید که مجرّب است؛ و مؤلّف بارها تجربه کرده است:

بِسْمِ‌اللهِ‌الرَّحْمٰنِ‌الرَّحیمِ

عَزَمْتُ عَلَیْکُمْ بِما عَذَیْتَ بِهِ سُلَیْمانَ علیه‌السلام اِنَّهُ مِنْ سُلَیْمانَ وَ اِنَّهُ بِسْمِ‌اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحیمِ اهیاً شراهیاً بَطُوشیاً جَبّاراً یَلْمُوشیاً قَهّاراً بِحَقّ کهیعص ذِکْرُ رَحْمَةِ رَبِّکَ عَبْدَهُ زَکَرِیّا اِذْ نادیٰ رَبَّهُ نِداءً خَفِیّاً کَما قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النّاسِ مَلِکِ النّاسِ اِلٰهِ النّاسِ مِنْ شَرِّ الْوَسْواسِ الْخَنّاسِ الَّذی یُوَسْوِسُ فی صُدُورِ النّاسِ مِنَ الْجِنَّةِ وَ النّاسِ.

۱۲

الآیات و ادعیه و اذکار جهت تحصیل علم و زیادی حافظه و حدّه ذهن

«مَن اخلصِ لِلّٰه اَرْبَعينَ صَباحاً ظَهرت يَنابيعَ الْحِكْمَةَ مِنْ قَلْبِهِ عَـلي لِسـانِهِ»
«هر كه چهل صبحگاه خاص خدا شود چشمه‌های حكمت از قـلب وی بـر زبانش جاری شود» (نهج‌الفصاحه).

کشف علم و اسرار (نقل از حاشیه مفتاح‌السعادات)

هر کس چهل روز هر روز چهل مرتبه بر خواندن آیه زیر مواظبت نماید و در آن مدت از منهیات و محرمات بر حذر باشد و حیوانی کمتر بخورد و بر ادای نمازها مداومت نماید چون روز چهلم تمام شود و شرایط را به جا آورده باشد، مغیات بر دلش کشف گردد و از علم بهره و نصیب زیادی روزی او گردد. آیه مبارکه این است:

«فَوَجدٰا عَبْداً مِنْ عِبٰادِنٰا اٰتَيْنٰاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنٰا وَ عَلَّمْنٰاهُ مِنْ لَـدُنّٰا عِـلْماً» (الكهف: ۶۵).

به جهت زیادی حافظه و کسی علم و اسرار و حکمت
(نقل از نسخه‌ای خطی)

چهل روز بعد از نماز صبح قبل از تکلم با کسی سه مـرتبه بـخوانـد:

فَفَهَّمْناها سُلَيْمانَ وَ كُلاًّ آتَيْنا حُكْماً وَ عِلْماً وَ سَخَّرْنا مَعَ داوُدَ الْجِبالَ يُسَبِّحْنَ والطَّيْرَ وَ كُنّا فاعِلينَ (الانبياء: ۸۰) يا حَيُّ يا قَيُّومُ يا رَبِّ مُوسىٰ وَ هٰرونَ اَكْرِمْني الْحِفْظِ وَ اَرْزُقْني الْعِلْمَ وَالْحِكْمَ يا قاضِيَ الْحاجاتِ وَ اَكْرِمْني بِاَنواعِ الْخَيْراتِ يا قَريبُ غَيْرَ بَعيدٍ بِرَحْمَتِكَ يا اَرْحَمَ الرّاحمينَ.

نقل است از حضرت رسول ﷺ، هرکس این دعا را چهل روز بعد از نماز صبح قبل از طلوع آفتاب بخواند خداوند تعالی علم و حکمت بدون تعلیم به او عنایت کند و دعا این است:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحيمِ

يا مَنْ هُوَ فِي عُلُوِّهِ كائِنٌ وَ يا مَنْ هُوَ في عِلْمِهِ مُحيطٌ وَ يا مَنْ هُوَ عِزِّهِ لَطيفُ وَ يا مَنْ هُوَ في لُطْفِهِ شَريفٌ وَ يا مَنْ هُوَ فِعْلِهِ حَميدٌ و يا مَنْ هُوَ في مَجْدِهِ مُنيرٌ بِرَحْمَتِكَ يا اَرْحَمَ الرّاحمينَ.

همچنین در کتاب منهاج‌العارفین مسطور است که به جهت قوهٔ حافظه هر روز ۱۰ مرتبه بگوید:

فَفَهَّمْناها سُلَيْمانَ وَ كُلاًّ آتَيْنا حُكْماً وَ عِلْماً وَ سَخَّرْنا مَعَ داوُدَ الْجِبالَ يُسَبِّحْنَ والطَّيْرَ وَ كُنّا فاعِلينَ يا حَيُّ يا قَيُّومُ يا رَبَّ موسى و هرونَ يا ربِّ مُحَمَّدٍ ﷺ اَكْرِمْني بِالْفَهْمِ وَالْحِفْظِ وَالْخَيْرِ يا قاضِيَ الْحاجاتِ وَ صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَجْمَعينَ.

هر کس سوره مبارکه یس را تا آخر سوره به گلاب و زعفران هفت مرتبه بنویسد و در یک هفته هر روز یکی را بشوید و بنوشد به درستی که حفظ می‌نماید آنچه می‌شنود و قوت حافظه او زیاد شود (خواص‌الآیات؛ اسرار قرآن: جهت حافظه).

حدة ذهن

چون کسی بخواهد که حدت ذهن او زیاد شود این آیه را بر نیم مثقال

کندر (کندر خوراکی) بخواند (۲۱ مرتبه) و با نیم مثقال شکر یا عسل صبح ناشتا بخورد مقصود او حاصل شود:

وَ لَوْ اَنَّ ما فِي الاَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ اَقْلامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ اَبْحُرٍ ما نَفِدَتْ كَلِماتُ اللهِ اِنَّ اللهَ عَزيزٌ حكيمٌ ما خَلْقُكُمْ وَلا بَعْثُكُمْ اِلاّ كَنَفْسٍ واحِدَةٍ اِنَّ اللهَ سَميعٌ بَصيرٌ (لقمان: ۲۸ـ۲۷) (خواص‌الآیات: ص ۱۰۲).

جهت حدت ذهن و حافظه

آیة‌الکرسی را به گلاب و زعفران نوشته و با آب قند شسته و بنوشد که بسیار مؤثّر است.

جهت آسانی تحصیل علم

روز پنجشنبه سیصد نوبت این دعا را بخواند تحصیل علوم بر وی آسان می‌شود و خواص زیاد دیگری هم دارد که در کتب مربوطه مذکور می‌باشد:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحيمِ

مَنْ كانَ يُريدُ العِزَّةَ فَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ جَميعاً (فاطر: ۱۲).

به جهت قوهٔ حافظه

نقل از کتب خطی نوشته بود که مکرر به تجربه رسیده باید که این آیات را بر مویز بخواند و صبح ناشتا بخورد در حفظ و زیرکی به مرتبه‌ای برسد که هر چه بشنود یاد گیرد و فراموش نکند و مجرب و آزموده است:

لَقَدْ مَنَّ اللهُ عَلَى الْمُؤمِنينَ اِذْ بَعَثَ فيهِمْ رَسُولاً مِنْ اَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اياتِهِ وَ يُزَكّيهِمْ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتابَ وَالْحِكْمَةَ وَ اِنْ كانُوا مِنْ قَبْلُ لَفي ضَلالٍ مُبينٍ (آل‌عمران: ۱۵۹).

و از چیزهایی باعث فراموشی می‌شود

خواندن سنگ قبرهای کهنه و خوردن سیب ترش و گشنیز سبز و بول کردن در آب ایستاده و خوردن نیم خورده موش و رد شدن از میان دو زن و عامل اصلی آن مداومت بر معاصی و مناهی باعث کثرت فراموشی می‌باشد.

جهت دفع «کاهلی نماز»

این آیه را بنویسد و در آب بشوید و بخوراند کاهلی نماز دفع گردد انشاءالله :

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ اَلاّ تَعْلُوا عَلَيَّ وَأْتُونِي مُسْلِمِينَ بِرَحْمَتِکَ یـا اَرْحَـمَ الرّاحِـمِـینَ (نمل: ۳).

تنبیه: از حضرت ابی‌الحسن علیه‌السلام سؤال شد: آیا جایز است بسوزانند کاغذهایی که جمع می‌شود و در آنها نام خدا است؛ فرمود: نه اوّل آنها را با آب بشویند (سپس بسوزانند).

از حضرت صادق علیه‌السلام نقل است می‌فرمود: کاغذهای نوشته را نسوزانند اوّل نوشته‌ها را محو کنید سپس بسوزانید.

حضرت موسی‌بن جعفر علیه‌السلام درباره آنچه نام خدای عزّوجلّ بر پشت آن نوشته شده فرمود: «آن را با آب بشوی» (اصول کافی باب‌الدعاج ۴: ص ۵۰۰).

۱۳

در خواص بعضی از اسماء اللّه تعالی

ذکر یا حی یا قیوم

چون کسی روز سه‌شنبه و چهارشنبه و پنج‌شنبه روزه بگیرد و چون صبح جمعه شود نماز صبح را اول وقت بجا بیاورد و بعد از سلام نماز قبل از آنکه با کسی صحبت کند یا عمل دیگری انجام دهد به ذکر یا حیُّ یا قَیُّوم مشغول گردد تا طلوع آفتاب بی‌آنکه در میان سکوت و مکثی واقع شود سپس دوات و قلم و کاغذ حاضر کرده و در عقب ذکر در اول طلوع آفتاب بنویسد یا حیُّ یا قیُّوم و خوشبویی (کندر ـ عود ـ زعفران) دود کند و نوشته را بر دود گرفته و بعداً پیچیده و با خود نگهدارد تا عجائب مشاهده کند از برکت و جمعیت و وسعت رزق و اقبال و خیرات به طوری که باعث تعجب مردم شود البته باید این عمل را از نادانان اخفاء کند و به نااهلان نیاموزد.

خواص اسم مبارک السَّریع که از اسماءالله می‌باشد
جهت اطاعت و وقار عیال و اولاد

اگر کسی اسم «السَّریع»، را در کف دست راست خود بنویسد و دو رکعت نماز بخواند و در هر رکعتی یکبار فاتحه و یکبار اخلاص بخواند بعد از آن چنان دست بردارد که آن نوشته به جانب آسمان باشد و بعد از آن صد بـار

بگـوید: یــا سَریـعُ اِلْـقِ السَّکـینَةَ وَالوِقـار فی قُـلُوبِ اَهْـل هـذَاالدّارِ (نقل از: خواص‌الایات).

دفع نافرمانی اولاد

بعد از هر نماز این آیه را بخواند و در (ذُرِّیَّتی) در خاطر نیّت فرزندان خود کند اولاد نافرمان، فرمانبردار شوند:
«وَ اَصْلِحْ لي في ذُرِّیَّتي اِنّي تُبْتُ اِلَیْکَ وَ اِنّی مِنَ الْمُسْلِمینَ» (الاحقاف: ۱۵).

جهت اطاعت اولاد و عیال نافرمان

در شرح اسماءالله مذکور است که هر که در وقت صبح روی به آسمان کرد و بیست‌ویک بار «یا شهید» بگوید هر نافرمانی از اولاد و عیال و خدام باشد فرمانبردار شود و تکمیل این عمل به این است که به عدد مکتوب او که ش هـ ی د ۳۰۰+۵+۱۰+۴=۳۱۹ آن سیصدونوزده می‌باشد در اول طلوع فجر (یا شَهیدِ) تکرار کند با شرایط (و در مابین خواندن تا تمام شدن عدد مذکور کلام و صحبت و عمل دیگری نشود) قویتر خواهد بود.

جهت اطاعت عیال و اولاد (نقل از بیاض خطی)

اگر کسی را بنده یا فرزندی یا زنی باشد که اطاعت او را نمی‌کند هر دو دست بر پیشانی او گذاشته و ۲۰ بار (یا شهید) بگوید حق تعالی او را مطیع و فرمانبردار گرداند.

جهت تسکین (غضب و خشم و تندخویی)

چون از خود یا دیگری این صفات را مشاهده کند این آیـه را بسیار بخواند آن صفت زایل شود.

وَ لَهُ ما سَکَنَ فِی‌اللَّیلِ والنَّهارِ وَ هُوَ السَّمیعُ الْعَلیمُ (انعام: ۱۴).

جهت ثابت قدم بودن در امور (نقل از خواص‌الایات)

این آیات از سوره طه از برای کسی که متزلزل باشد در کار خویش به قلم فولاد بر سیب سفید نویسد و به صدق و اخلاق بخورد و دست در کاری زند در آن کار ثابت گردد.

(قُلْ کُلٌّ مُتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ اَصْحابُ الصِّراطِ السَّوِیِّ وَ مَـنِ اهْتَدیٰ).

۱۴

ختوم و اذکار جهت گمشده و دزد برده

لا يُجيب ربّک عزّوجلّ رَجُلٌ اَرْسَلَ دابَّتَهُ ثُمَّ جَعَلَ يَـدْعوُاالله اَنْ يَحْـبِسها.
خداوند عزيز و بلند مرتبه اجابت نمی‌کند دعای مردی که حيوان خود را رها کند و سپس دعا کند که خدا آن را نگه دارد (نهج‌الفصاحه: ۱۲۲۵).

اِعْقِلْها وَ تَوَکَّلْ (نهج‌الفصاحه) ← با توکّل زانوی اشتر ببند.

نماز برای بازگشت گمشده

نقل از حضرت اميرالمؤمنين عليه‌السلام: دو رکعت نماز بخواند و در هر رکعت سوره يس و بعد از نماز دستها را به آسمان بلند و بگويد: «اَللّٰهُمَّ رادَّ الضّالةِ وَالْهادِي مِنَ الضَلالَةِ صَـلِّ عَـلي مُحَـمَّدٍ وَ آلِ مُحَـمَّدٍ وَاحْـفِظْ عَـلَيَّ ضـالَّتي وارْدُدْها اِلَيَّ سالِمَةً يا اَرْحَمَ الرّاحِمينَ فَاِنَّها مِـنْ فَـضْلِکَ وَ عَـطائِکَ يـا عِـبادَالله فِي‌الأَرضِ وَ يا سَيّارَةَالله فِي‌الأَرْضِ رُدُّوا عَلَيَّ ضالَّتي فَاِنَّها مِنْ فَضْلِ‌الله وَ عَـطائِه»
(مکارم‌الاخلاق: ج ۲، ص ۲۹۰؛ بحارالانوار: ج ۹۲، ص ۳۲۷ـ۳۲۶).

جهت گريخته

در روايتی از امام ششم عليه‌السلام جهت برگشتن گريخته، اين دعا را بر ورق بنويس: «اَللّٰهُمَّ اِنَّ السَّماءَ لَکَ وَالاَرْضَ لَکَ وَما بَيْنَهُما لَکَ فَاجْعَلْ ما بَيْنَهُما اَضْيَقَ

عَلي فلان مِنْ جِلْدِ جَمَلٍ حَتّي تَرُدَّ عَلَيَّ وَ تَظفَرني بِهِ» و آیةالکرسی را به صورت دایره اطراف این دعا نوشته و در مکانی که گریخته شب در آنجا می‌خوابیده است دفن کرده و چیزی سنگین روی آن قرار دهند (مکارم‌الاخلاق: ج ۲، ص ۲۹۰؛ بحارالانوار: ج ۹۲، ص ۳۲۷).

جهت گمشده

شخصی خدمت امیرالمؤمنین عرض کرد: یا امیرالمؤمنین برای گمشده چیزی بفرما حضرت فرمود: دو رکعت نماز بگذار و در هر دو رکعت (بعد از حمد) سوره یس بخوان و بعد از آن بگو: یا هادِيَ الضّالَةِ رُدَّ عَلَيَّ ضالَّتي آن مرد چنین کرد حقتعالی گمشده‌اش را به او برگرداند (اصول کافی: ج ۴، ص ۴۲۳؛ عین‌الحیوة).

نماز جهت گریخته

دو رکعت نماز بجا آورد در هر رکعت بعد از حمد چهار آیه از سوره حدید و آیات آخر سوره الحشر را بخواند.

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحيمِ سَبَّحَ لِلّٰهِ ما فِي السَّمواتِ وَالأَرْضِ وَ هُوَ الْعَزيزُ الْحَكيمُ لَهُ مُلْكُ السَّمواتِ وَالأَرْضِ يُحْيي وَ يُميتُ وَ هُوَ على كُلِّ شَيْءٍ قَديرٌ هُوَ الأَوَّلُ وَالاخِرُ وَالظّاهِرُ وَالْباطِنُ وَ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَليمٌ هُوَالَّذى خَلَقَ السَّمٰواتِ وَالارْضِ فى سِتَّةِ اَيّام ثُمَّ اسْتَوي عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ ما يَلِجُ فِي الأَرْضِ وَ ما يَخْرُجُ مِنْها وَ ما يَنْزِلُ مِنَ السَّماءِ وَ ما يَعْرُجُ فيها وَ هُوَ مَعَكُمْ اَيْنَما كُنْتُمْ وَاللهُ بِما تَعْمَلُونَ بَصيرٌ لَهُ مُلْكُ السَّمواتِ وَالأَرْضِ وَ اِلَى اللهِ تُرْجَعُ الأُمُورُ.

آیات آخر سوره حشر: لَوْ اَنزَلْنا هذَاالقُرآنَ عَلى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خاشِعاً مُتَصَدِّعاً مِنْ خَشْيَةِاللهِ وَ تِلْكَ الاَمْثالُ نَضرِبُها لِلنّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ هُوَاللهُ الَّذى لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ عالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهادَةِ هُوَ الرَّحمنُ الرَّحيمُ هُوَاللهُ الَّذي لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلامُ المؤمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزيزُ الْجَبّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحانَ اللهِ عَمّا يُشْرِكُونَ هُوَاللهُ الْخالِقُ الْبارِیءُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الأَسْماءُ الْحُسْنى يُسَبِّحُ لَهُ ما فِي السَّمواتِ

وَالارْضِ وَ هُوَالْعَزیزُ الْحَکیمُ را بخواند و بعد از سلام نمام بگوید: «یا مَنْ هکَذا وَلا هکذا غَیْرُهُ اَجْعَلِ الدُّنیا عَلي فلان (نام گریخته) را بگوید: اَضْیَقَ مِـنْ مِسْکِ جَمَلٍ حَتّی تَرُدَّهُ عَلَیَّ (مکارم‌الاخلاق، ج ۲، ص ۲۸۹).

● اگر کسی چیزی گم کرده باشد ده روز هر روز یک مرتبه سوره مبارکه مزمل را بخواند به یاری خداوند تعالی پیدا شود (منتخب‌الختوم، حاشیه منهاج‌العارفین).

جهت ظهور گمشده و دزد برده و گریخته و...

دویست‌ویکبار این آیه خوانده شود به طوری که در مـابین خـوانـدن صحبت و عمل دیگری نشود و کمتر و زیادتر نشود. آیه این است: اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللهَ یَعْلَمُ ما فِي السَّماءِ وَالْأَرْضِ اِنَّ ذٰالِکَ في کِتابٍ اِنَّ ذالِکَ عَلَی اللهِ یَسیرٌ (حج: ۷۰). انشاءالله در خواب یا بیداری آشکار می‌شود (منتخب‌الختوم، حاشیه منهاج‌العارفین).

جهت گمشده

از برای گمشده چه جاندار چه غیر آن این آیـه را بـنویسد و هـمراه صاحب مال باشد که بسیار مجرب و مؤثّر است. ثُمَّ رَدَدْنا لَکُمُ الکَرَّةَ عَلَیْهِمْ وَ اَمْدَدْناکُمْ بِاَمْوالٍ وَ بَنینَ وَ جَعَلْناکُمْ اَکْثَرَ نَفیراً (بنی‌اسرائیل: ۷).

جهت گمشده

مرویست که حضرت امام رضا علیه‌السلام فرمود که هرگاه از تو چیزی گم شود آیه: وَ عِنْدَهُ مَفاتِحُ الْغَیْبِ لا یَعْلَمُها اِلاّ هُوَ وَ یَـعْلَمُ مـا فِي الْـبَرِّ وَالْـبَحْرِ وَ مـا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ اِلاّ یَعْلَمُها وَلا حَبَّةٍ فی ظُلُماتِ الْأَرْضِ وَلا رَطْبٍ وَلا یـابِسٍ اِلاّ في کتابٍ مُبینٍ (انعام: ۶۰).

بخوان و بگـو: اَللّٰهُمَّ اِنَّکَ تَهْدي مِنَ الضَّلالَةِ و تُنْجی مِنَ الْـعَمي وَ تَـرِدُّ الضّالَةَ فَصَلِّ عَلي مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَاغْفِرْلی رُدَّ ضـالَّتی وَ صَـلِّ عَـلی مُحَـمَّدٍ وَ الِهِ وَ سَلَّم (مکارم‌الاخلاق، ج ۲، ص ۲۶۳).

جهت دزد برده

دعای زیر را نوشته و در میان قرآن اول سوره توبه بگذارد که البته مال پیدا گردد تجربه شده دعا این است: بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیمِ اَللّٰهُمَّ حیِّر سارِق مال فلان‌بن‌فلان حَتّی لا یشرقُ وَلا لِغَرْبُ وَلا جَنُوبُ وَلا شَمالُ حَتّی یَرِّدَ المَتاعُ إلی مَکانَهُ مِنْ بَلَدِالاَمینِ بِرَحْمَتِکَ یا اَرْحَمَ‌الرّاحمین.

جهت دزدیده و گمشده هفت مرتبه یا هفتاد مرتبه و در نسخه‌ای خطی هزار مرتبه این دعا خوانده شود انشاءالله تعالی بدون شک پیدا شود.

اَصْبَحْتُ فی جَوارِ الله

اَمْسَیْتُ فی اَمانِ الله

و از استادی به حقیر (نگارنده) رسیده که بعد از این دعا بگویند:

بِحَقِّ لا اِلهَ اِلاّ اللهُ مُحَمَّدٌ رَسولُ‌الله صَلِّی الله عَلَیْه وَ اٰلِه عَلیٌّ وَلِیّ‌الله

جهت گمشده این دعا خوانده شود

اَللّٰهُمَّ یا واسِعَ الْکَنَفْ و یا عالِیَ الشَرف بِحُرمَةِ اَهْلِ الشَرَف رَدَّ عَلَیَّ ما تَلَفْ بِحَقِّ فاطِمَةَ وَ اَبیها وَ بَعْلِها وَ بَنیها یا بُنَیَّ اِنَّها اِنْ تَکُ مِثْقالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتُکُنْ فی صَخرةٍ اَوْ فِی‌السَّمواتِ او فِی الأَرضِ یَأْتِ بِهَاالله (لقمان، ۸) وَلَو تَری اِذْ فَزِعُوا فَلا فَوْتَ اَللّٰهُمَّ رُدَّ عَلَیَّ کذا (بجای کذا) اسم گمشده را بگوید: بِحَقِّ یٰس وَالْقُرْانِ الْحَکیمِ وَ صٓ وَالقُرْانِ و قٓ والْقُرْانِ یا عِبادَاللهِ الصّالِحینَ ردّوا عَلَیَّ ضالَّتیٰ رَحِمَکُمُ الله وَاحْبِسُوها اِلَیَّ اَللّٰهُمَّ لا تغْتَنی بهلاکها وَلا یَنْبَغی بطلبها بِحَقِّ جبرئیل و میکائیل و اسرافیل و عزرائیل وَ بِحَقِّ مُحَمَّد رَسولِ‌اللهِ صَلَّی‌الله علیه و اٰلِهِ و سلم و عَلی جَمیع الأَنبیاءِ وَالْمُرسلین عَدد خلقه وَ رَضی نَفْسِهِ وَزِنَة عَرْشِهِ وَ مِدادَ کَلِماتِهِ کُلَّما ذَکَرَک وَ ذَکَرَهُ الذّاکِرُونَ وَ کُلَّما سَهی وَ غَفَلَ عَنْ ذکرک و ذِکره الغافِلونَ. نقل از نسخه‌ای عربی به علت مهم بودن مضمون دعا و همچنین تجربه مذکور گردید.

۱۵

الآیات و ادعیه و اذکار جهت محفوظ ماندن و دفع بلاها

جهت دفع بلاها: نقل از نسخه‌ای خطی

از ائمه طاهرین علیهم‌السلام منقولست این دعا را در سر یا در زیر انگشتر گذارد از جمیع بلاها محفوظ باشد مجرب است و در کتاب جامع‌الفوائد در شرح این دعا مذکور بود دعای ترس از شیخ بهایی علیه‌الرّحمه را با خود بردارد.

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

یا هُوَ یا مَنْ هُوَ هُوَ یا مَنْ لَیْس هُوَ اِلاّ هُوَ یا حَیُّ یا قَیُّومُ یـا حَـیُّ لا یَمُـوتُ یا حَیُّ لا اِلهَ اِلاّ اَنتَ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ کُنْ لفلان (اسـم) بـن فـلان (اسم مـادر) ذرعاً حَـصیناً وَ حـصناً وَ مَـنیعاً یـا رَبَّ الْـعالَمینَ وَ صَـلَّی‌الله عَـلی مُحَـمَّدٍ خاتَمِ‌النَبیّینَ وَ آلِهِ الطّاهِرینَ.

دعای حدیث قدسی از ادعیه سرّ قدسیه
جهت محفوظ بودن در سفر و برآمدن حاجت

در ادعیه سرّ مذکور است که خدایتعالی فرمود: یا مُحَمَّد صلی‌الله‌علیه‌وآله هر که اراده کرده که بیرون رود از اهل خانه خود پی حاجتی یا سفری و دوست داشته باشد که او را سالم برگردانم با برآوردن حاجتش هنگام بیرون رفتن از خانه بگوید: بِسْمِ اللهِ مَخْرَجي وَ بِإذْنِهِ خَرَجْتُ وَ قَدْ عَلِمَ قَـبْلَ اَنْ اَخْـرُجَ خُـرُوجی وَ قَـدْ

اَحصی عِلْمُهُ ما فی مَخْرَجی وَ مَرْجِعی تَوَکَّلْتُ عَلَی الا لهِ الأَکبَرِ تَوَکُّلَ مُفَوِّضٍ اِلَیْهِ اَمْرُهُ وَ مُسْتَعینٍ بِهِ عَلی شُؤُنِهِ مُسْتَزیدٍ مِنْ فَضْلِهِ مُبْرِءٍ نَفْسَهُ مِنْ کُلِّ حَوْلٍ وَ مِنْ کُلِّ قُوَّةٍ اِلاّ بِهِ خُروجَ ضَریرٍ خَرَجَ بِضُرِّهِ اِلی مَنْ یَکْشِفُهُ وَ خُروجُ فَقیرٍ خَرَجَ بِفَقْرِهِ الی مَنْ یَسُدُّهُ وَ خُروجَ عائِلٍ خَرَجَ بِعَیْلَتِهِ اِلی مَنْ یُغْنیها وَ خُروجَ مَنْ رَبُّهُ اَکْبَرُ ثِقَتِهِ وَ اَعْظَمُ رَجائِهِ وَ اَفْضَلُ اُمْنِیَّتِهِ اللهُ ثِقَتی فی جَمیعِ اُمُوری کُلِّها بِهِ فیها جَمیعاً اَسْتَعینُ وَلا شَیْءَ اِلاّ ماشاءاللهُ فی عِلْمِهِ اَسْئَلُ اللهَ خَیْرَ الْمَخْرَجِ وَالْمَدْخَلِ لااِلهَ اِلاّ هُوَ اِلَیْهِ الْمَصیرُ.

پس به درستی که هر که این دعا را بخواند می‌گردانم در آمدن و رفتنش شادی و باز می‌گردانم او را سلامت (بحارالانوار، ج ۲، باب‌الدعا، ص ۴۴۱؛ مفاتیح‌الجنان، حاشیه، ص ۹۶۳).

جهت محفوظ بودن

وَاللهُ مِنْ وَرآئِهِمْ مُحیطٌ بَلْ هُوَ قُرانٌ مجیدٌ فی لَوحٍ مَحْفُوظٍ (بروج: ۲۲).

هر کس در وقت بیرون رفتن از خانه (سفر) آیات بالا را بر در خانه خود بنویسد و همچنین سه بار بخواند تا وقت مراجعت اهل و عیال و مال او همه محفوظ باشند و اگر همین آیات را بر پوست آهو بنویسد و بعد از آن بنویسد «یا حفیظ احفظ» و بر گردن کودک بندد از همه آفات محفوظ مان و اگر کسی در سفر باشد همراه خود داشته باشد از دزدان و راه‌بندان ایمن گردد (خواص‌الآیات).

یا اَللهُ الْاِلهُ

دعا حدیث قدسی از ادعیه سرق قدسیه جهت ترس از جن و شیطان

در ادعیه قدسیه مذکور است که ای محمد صلی‌الله علیه و آله کسی که از جن یا شیطان ترسید در وقتی که ترس بر او مستولی شود بگوید:

یا اللهُ الْاِلٰهُ الْأَکْبَرُ الْقاهِرُ بِقُدْرَتِهِ جَمیعَ عِبادِهِ وَ الْمُطاعُ لِعَظَمَتِهِ عِنْدَ کُلِّ خَلیقَتِهِ وَالْمُمْضی مَشِیَّتَهُ لِسابِقِ قَدَرِهِ اَنْتَ تَکْلاءُ ما خَلَقْتَ بِاللَّیلِ وَ النَّهارِ وَ لا یَمْتَنِعُ مَنْ اَرَدْتَ بِهِ سوءً بِشیءٍ دونَکَ مِنْ ذالِکَ السُّوءِ وَ لا یَحُولُ اَحَدٌ دونَکَ بَیْنَ اَحَدٍ و ما تُریدُ بِهِ مِنَ الْخَیْرِ کُلُّ ما یُری وَ لا یُری فی قَبْضَتِکَ وَ جَعَلْتَ قَبائِلَ الْجِنِّ وَالشَّیاطینِ یَرَوننا وَ لا نَراهُمْ وَ اَنا لِکَیْدِهِمْ خائِفٌ فَآمِنی مِنْ شَرِّهِمْ وَ بَأْسِهِمْ بِحَقِّ سُلْطانِکَ الْعَزیزُ، یا عَزیزُ (بحارالانوار: ۹۲؛ باب‌الدعاء، ص ۴۳۹).

و به درستی که هرگاه این دعا را بخواند هرگز مکروهی از جنّ و شیاطین به او نرسد.

دعای ترس اطفال

سوره و آیات زیر را بخوانند و بنویسند و جلد گرفته و بر کودک بندند.

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحیمِ اِذا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزالَها وَ اَخْرَجَتِ الْأَرْضُ اَثْقالَها وَ قالَ الإنسانُ مالَها یَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ اَخْبارَها بِاَنَّ رَبَّکَ اَوْحیٰ لَها یَوْمَئِذٍ یَصْدُرُ النّاسُ اَشْتاتاً لِیُرَوْا اَعْمالَهُمْ فَمَنْ یَعْمَلْ مِثْقالَ ذَرَّةٍ خَیْراً یَرَهُ وَ مَنْ یَعْمَلْ مِثْقالَ ذَرَّةٍ شَرّاً یَرَه[1] وَ یَرْزُقْهُ مِنْ حَیْثُ لا یَحْتَسِبُ وَ مَنْ یَتَوَکَّلْ عَلَی اللهِ فَهُوَ حَسْبُهُ[2] فَضَرَبْنا عَلیٰ اٰذانِهِمْ فِی الْکَهْفِ سِنینَ عَدَداً ثُمَّ بَعَثْنا هُمْ لِنَعْلَمَ اَیُّ الْحِزْبَیْنِ اَحْصیٰ لِما لَبِثُوا اَمَداً[3] شَهِدَاللهُ اَنَّهُ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ وَ الْمَلائِکَةُ وَ اُولُوا الْعِلْمِ قائِماً بِالْقِسْطِ لااِلٰهَ اِلاّ هُوَ الْعَزیزُ الْحَکیمُ اِنَّ الدّینَ عِنْدَاللهِ الإِسْلامُ وَ مَااخْتَلَفَ الَّذینَ اُوتُواالْکِتابَ اِلاّ مِنْ بَعْدِ ما جائَهُمُ الْعِلْمُ بَغْیاً بَیْنَهُمْ وَ مَنْ یَکْفُرْ بِایاتِ اللهِ فَاِنَّ اللهَ سَریعُ الْحِسابِ[4] قُلِ ادْعُوا اللهَ اَوِ ادْعُوا الرَّحْمٰنَ اَیّا ما تَدْعُوا فَلَهُ الأَسْماءُ الْحُسْنیٰ وَلا تَجْهَرْ بِصَلوتِکَ وَلا تُخافِتْ بِها وَابْتَغِ بَیْنَ ذالِکَ سَبیلاً وَ قُلِ الْحَمْدُلِلّهِ الَّذی لَمْ یَتَّخِذْ وَلَداً وَ لَمْ یَکُنْ لَهُ

۱. سورهٔ الزّلزال.
۲. الطلاق: ۳.
۳. الکهف: ۱۲.
۴. ال عمران: ۱۸ـ۱۹.

شَریکٌ فِی الْمُلْکِ وَلَمْ یَکُنْ لَهُ وَلِیٌّ مِنَ الذُّلِ وَ کَبِّرْهُ تَکْبیراً[۱] لَقَدْ جائَکُمْ رَسُولٌ مِنْ اَنْفُسِکُمْ عَزیزٌ عَلَیْهِ ما عَنِتُّمْ حَریصٌ عَلَیْکُمْ بِالْمُؤْمِنینَ رَؤُفٌ رَحیمٌ فَاِنْ تَوَلَّوا فَقُلْ حَسْبِیَ اللهُ لا اِلَهَ اِلاّ هُوَ عَلَیْهِ تَوَکَّلْتُ وَ هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظیمِ[۲].

دعای حفظ از جن و انس از امام زین‌العابدین علیه‌السلام

روایت است از: حضرت صادق علیه‌السلام که فرمود: حضرت زین‌العابدین علیه‌السلام اگر جن و انس جمع شوند و خواهند به من ضرر رسانند چون من این کلمات را گفته باشم اصلاً باکی از آنها ندارم و آن کلمات این است:

«بِسْمِ اللهِ وَ بِاللهِ وَ مِنَ اللهِ وَ اِلَی اللهِ و فی سَبیلِ اللهِ وَ عَلیٰ مِلَّةِ رَسُولِ اللهِ صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمْ اَللّهُمَّ اِلَیْکَ اَسْلَمْتُ نَفْسی وَ اِلَیْکَ وَجَّهْتُ وَجْهی وَ اِلَیْکَ اَلْجَأْتُ ظَهْری وَ اِلَیْکَ فَوَّضْتُ اَمْری اَللّهُمَّ احْفَظْنی بِحِفْظِ الایمانِ مِنْ بَیْنِ یَدَیَّ وَ مِنْ خَلْفی وَ عَنْ یَمینی وَ عَنْ شِمالی وَ مِنْ فَوْقی وَ مِنْ تَحْتی و ما قِبَلی وَادْفَعْ عَنّی بِحَوْلِکَ وَ قُوَّتِکَ فَاِنَّه لا حَوْلَ وَلا قُوَّةَ اِلاّ بِکَ».

این دعا در اکثر کتب ادعیه از بزرگان دین مذکور می‌باشد (اصول کافی، ج ۴، باب‌الدعا، ص ۳۴۲؛ مفتاح‌السعادات، مفاتیح‌الجنان).

جهت محفوظ ماندن

حضرت صادق علیه‌السلام فرمود: هرکه دنبال نماز واجب بگوید: «اَسْتَوْدِعُ اللهَ الْعَظیمَ الْجَلیلَ نَفْسی وَ اَهْلی وَ وُلْدی وَ مَنْ یَعْنیني اَمْرُهُ وَ اَسْتَوْدِعُ اللهَ الْمَرْهوبَ الْمَخُوفَ الْمُتَضَعْضِعَ لِعَظَمَتِهِ کُلُّ شَیْءٍ نَفْسی وَ اَهْلی وَ مالی و وُلْدی وَ مَنْ یَعْنیني اَمْرُهُ» در زیر یکی از بالهای جبرئیل علیه‌السلام قرار گیرد و خودش و خانواده‌اش و مالش محفوظ ماند (اصول کافی، ج ۴؛ باب‌الدعاء، ص ۳۶۲).

---

۱. بنی‌اسرائیل: ۱۱۰-۱۱۱.
۲. توبه: ۱۲۸-۱۲۹.

در حدیثی که سندش به معصوم می‌رسید حدیث کنند که فرمود: اگر کسی در خانه و اطاقی تنها بخوابد و آیةالکرسی را بخواند و سپس بگوید: «اَللّٰهُمَّ آنِسْ وَحْشَتی وَ آمِنْ رَوْعَتی وَ اَعِنِّی عَلی وَحْدَتی» حضرت رضا علیه‌السلام فرمود: هر کس هنگامی که از خانه‌اش بیرون می‌رود ده بار سوره (قل هو الله احد) را بخواند پیوسته در حفظ خداوند و نگهداری اوست تا به خانه‌اش برگردد (اصول کافی، ج ۴؛ باب‌الدعا، ص ۳۲۰).

از خوانندگان گرامی طمع دعای خیر و طلب مغفرت داریم.

والسّلام

شعبان‌المعظّم ۱۴۲۴ ه.ق

علیرضا یعقوبی بم